

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027 (projekt)

Wzór dla programów wspieranych z EFRR (cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”),
EFS+, Funduszu Spójności, FST, i EFMRA – art. 21 ust. 3

Kod CCI	
Tytuł w języku angielskim	[255 ¹] EU Funds for Smart Economy
Tytuł w języku (językach) narodowym (narodowych)	[255] Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki
Wersja	1
Pierwszy rok	2021
Ostatni rok	2027
Kwalifikowalny od	2021
Kwalifikowalny do	2029
Nr decyzji Komisji	
Data decyzji Komisji	
Nr decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Data wejścia w życie decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Przesunięcie inne niż istotne (art. 24 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)	Tak/Nie
Regiony NUTS objęte programem (nie dotyczy EFMRA)	
Dany fundusz(e)	X EFRR

¹ Liczby w nawiasach kwadratowych odnoszą się do liczby znaków bez spacji.

1. Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju oraz działania podejmowane w ramach polityki²

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. a) ppkt (i)–(viii) i (x) oraz art. 22 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1060 (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”)

Pole tekstowe [30 000]

Wyzwania związane z rozwojem gospodarczym i innowacyjnością

W marcu 2020 r. Komisja Europejska przedstawiła **nową Strategię Przemysłową**, która ma pomóc europejskiemu przemysłowi w przeprowadzeniu podwójnej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej i przywództwa cyfrowego. Strategia ma na celu stymulowanie konkurencyjności Europy i jej strategicznej autonomii w czasach poważnych zmian geopolitycznego układu sił oraz rosnącej globalnej konkurencji. Strategii Przemysłowej towarzyszy **Strategia dla MŚP**, której celem jest ograniczenie biurokracji i pomoc europejskim MŚP w prowadzeniu działalności gospodarczej na jednolitym rynku i poza nim, dostęp do finansowania oraz pomoc w wyznaczaniu kierunku cyfrowej i zielonej transformacji. Pandemia i jej skutki dla Unii Europejskiej i jednolitego rynku spowodowały konieczność dokonania aktualizacji Strategii Przemysłowej, która została opublikowana w maju 2021 r. Aktualizacja potwierdza priorytety określone w marcu 2020 r., uzupełniając je o działania mające na celu wzmocnienie odporności jednolitego rynku na ewentualne kryzysy.

Polską odpowiedzią na globalne i europejskie wyzwania zidentyfikowane w pracach nad unijną Strategią Przemysłową jest **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju** do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030) (dalej: SOR), która określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. Strategia przedstawia również nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Jest on oparty w szczególności o inwestycje, innowacje, rozwój, eksport oraz wysoko przetworzone produkty. Nowy model rozwoju zakłada odchodzenie od dotychczasowego wspierania wszystkich sektorów/branż na rzecz wspierania sektorów strategicznych, mogących stać się motorami polskiej gospodarki. Jego fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu.

Strategia zmierza do zmiany struktury gospodarki na rzecz uczynienia jej bardziej innowacyjną, efektywnie wykorzystującą zasoby kapitału rzeczowego i ludzkiego. Na podkreślenie zasługuje dążenie do zwiększenia odpowiedzialności instytucji państwa za kształtowanie procesów gospodarczych, społecznych i terytorialnych.

W SOR wpisuje się 9 strategii, w tym **Strategia Produktowności 2030**, która wskazuje następujące problemy i wyzwania związane z prawidłowym funkcjonowaniem dyfuzji innowacji w polskiej gospodarce: deficyt wiedzy i umiejętności, brak umiejętności zarządzania innowacją,

² W przypadku programów, które ograniczają się do wspierania celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+, opis strategii programu nie musi odnosić się do wyzwań, o których mowa w art. 22 ust. 3 lit. a) ppkt (i), (ii) i (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

niską wiedzę z zakresu zasad ekoprojektowania oraz niski poziom interdyscyplinarności. Jednocześnie Strategia Produktywności 2030 wskazuje zewnętrzne trendy, które mogą w przyszłości determinować wdrażanie innowacji czy rozwój cyfrowy polskiego społeczeństwa. Narzędziami interwencji są planowane zmiany regulacji oraz udzielanie wsparcia finansowego i niefinansowego. Kluczowymi obszarami, na które ukierunkowane powinno zostać wsparcie, są: B+R, dane, własność intelektualna; wiedza i umiejętności; zarządzanie i modele organizacji; współpraca, poszukiwanie synergii; inwestycje. W Strategii Produktywności 2030 znajdują się ogólne ramy strategiczne dla krajowych inteligentnych specjalizacji, a dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja stanowi załącznik do ww. Strategii.

Drugą strategią, której jednym z celów jest wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz potencjału przedsiębiorstw na rzecz nowoczesnej gospodarki jest Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030 (dalej SRKS). Planowane w ramach SRKS instrumenty mają dwojaki charakter. Z jednej strony są to działania ukierunkowane na redukcję deficytów i wykorzystanie potencjałów w obszarach społeczeństwa obywatelskiego oraz uczestnictwa w kulturze, z drugiej zaś polegają na stymulowaniu rozwoju gospodarczo-kulturalnego przez wzrost efektywności funkcjonowania polskich branż kreatywnych.

Wyzwania związane z Europejskim Zielonym Ładem

W odniesieniu do przedsiębiorstw, do największych wyzwań w najbliższym czasie KE zalicza transformację w kierunku niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ). Niskoemisyjna gospodarka oznacza gospodarkę opierającą się na niskoemisyjnych źródłach energii, procesach przemysłowych oraz niskoemisyjnym transporcie. Wdrożenie rozwiązań z zakresu GOZ również stanowi niezbędny element osiągnięcia neutralności klimatycznej. Istotne są w tym kontekście również wyzwania związane z ograniczonym dostępem do surowców nieodnawialnych przy rosnącym zapotrzebowaniu na nie, a także przy uwzględnieniu, iż tzw. surowce krytyczne/kluczowe nie występują powszechnie w UE oraz w Polsce i konieczny jest ich import.

KE uaktualniła w 2020 r. **Plan działania UE dotyczący GOZ**. Ma on na celu realizację idei GOZ, a więc budowę gospodarki, w której zasoby są wykorzystywane w sposób efektywny, obejmującej obniżenie zasobochłonności procesów produkcyjnych, a także minimalizację powstawania odpadów, w tym rozwój odzysku surowców wtórnych. KE uznała za konieczne działania odnoszące się m.in. do:

- Poprawy trwałości produktów, możliwości ich ponownego użycia, rozbudowy i naprawy;
- Minimalizacji niebezpiecznych substancji chemicznych w produktach;
- zwiększenia ich efektywności energetycznej i zasobooszczędności;
- zwiększenia zawartości materiałów pochodzących z recyklingu w produktach przy jednoczesnym zapewnieniu ich wydajności i bezpieczeństwa;
- umożliwienia regeneracji produktów i wysokiej jakości recyklingu;
- zmniejszenia śladu węglowego i środowiskowego;
- ograniczenia jednorazowego stosowania i przeciwdziałania przedwczesnemu postarzeniu produktów;
- stosowania modelu „produkt jako usługa” i innych modeli, w których producenci pozostają właścicielami produktów lub są odpowiedzialni za ich działanie przez cały cykl życia;
- zamykania obiegu w procesach przemysłowych.

Dodatkowo w 2020 r. opublikowano **rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2020/852 w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje**³, które wprowadza konieczność identyfikacji inwestycji i aktywów sektora finansowego pod kątem ich wpływu na środowisko. Wyodrębniono 6 celów środowiskowych, w tym przejście na GOZ. Wdrożenie rozporządzenia oznaczać będzie konieczność raportowania przez instytucje finansowe (zgodnie z odpowiednią metodologią), które z aktywów spełniają kryteria zrównoważonych inwestycji, co w praktyce (w długim okresie) dla przedsiębiorstw może oznaczać ograniczony dostęp do finansowania, jeśli projekty będą szkodliwe dla środowiska. Rozporządzenie to wprowadza również w odniesieniu do sześciu celów środowiskowych kryterium DNSH (Do No Significant Harm), czyli „*Nie czyni poważnej szkody*”. Wymóg stosowania kryterium DNSH w rozumieniu rozporządzenia 2020/852 (jednak bez odniesienia do aktów delegowanych i zawartych w nich kryteriów technicznych) przy wdrażaniu funduszy europejskich wynika z rozporządzenia CPR.

Na poziomie krajowym wyzwania związane z Europejskim Zielonym Ładem podejmują m.in. Strategia Produktywności 2030, Mapa drogowa w kierunku GOZ, Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. oraz Polityka Ekologiczna Państwa 2030. Projekt Strategii Produktywności 2030 w obszarze *Zasoby naturalne* wskazuje następujące kierunki interwencji, które zostały zaadresowane m.in. w Programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG):

I. Optymalizacja gospodarowania surowcami, w szczególności nieodnawialnymi z uwzględnieniem ich jakości, wartości i możliwości wielokrotnego użycia. Obszar ten obejmuje:

- 1) Surowce wtórne z przemysłu, w tym: prace w obszarze B+R w zakresie możliwości wykorzystania materiałów, które utraciły status odpadów w procesach produkcyjnych oraz w zakresie zastąpienia nimi surowców pierwotnych wykorzystywanych do produkcji dóbr; a także rozwój klastrów typu „moje odpady twoim surowcem” i symbioz gospodarczych/przemysłowych;
- 2) Nowe modele biznesowe w gospodarce o obiegu zamkniętym, w tym wprowadzanie innowacji w ramach tradycyjnych elementów modeli biznesowych (kluczowi partnerzy, kanały dystrybucji, klienci etc.), jak i dodanie nowych elementów (np. logistyka zwrotna);
- 3) Zwiększanie wydajności gospodarowania surowcami w całym cyklu życia: upowszechnienie narzędzia pomiaru śladu środowiskowego, w tym:
 - rozpowszechnienie narzędzia LCA⁴ wśród przedsiębiorców, jako narzędzia optymalizującego zasoby wykorzystywane do produkcji oraz zwiększającego konkurencyjność na rynku;
 - finansowanie procesu ekoprojektowania w firmach;
 - zwiększanie świadomości ekologicznej konsumentów oraz producentów;
 - tworzenie strategii zarządzania środowiskowego przedsiębiorstw.

Wyzwania związane z cyfryzacją, gospodarką 4.0

Strategia cyfrowa UE wskazuje, że **najważniejsze obszary w transformacji cyfrowej to:** inwestowanie w umiejętności cyfrowe wszystkich Europejczyków, ochrona ludzi przed cyberzagrożeniami, zapewnienie rozwoju sztucznej inteligencji w sposób gwarantujący poszanowanie praw człowieka i zdobycie zaufania ludzi, przyspieszenie wprowadzenia ultraszybkich sieci szerokopasmowych w domach, szkołach i szpitalach w całej UE oraz

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32020R0852>

⁴ LCA – Life Cycle Assessment (Ocena Cyklu Życia) jest techniką, która służy do zbadania aspektów środowiskowych i potencjalnych wpływów w całym okresie życia wyrobu począwszy od pozyskania lub wytworzenia surowca z zasobów naturalnych przez produkcję, użytkowanie, aż do ostatecznej likwidacji.

zwiększenie zdolności Europy w zakresie superkomputerów w celu opracowywania innowacyjnych rozwiązań w obszarze medycyny, transportu i środowiska⁵.

Zgodnie z raportem poświęconym wykorzystaniu technologii teleinformatycznych w Unii Europejskiej – monitorującym postępy państw członkowskich w zakresie cyfryzacji – DESI 2020 (Digital Economy and Society Index - Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego)⁶, Polska (w porównaniu z raportem z poprzedniego roku) zrobiła postęp: zajmuje już 23, a nie 25 miejsce, ale nadal jest w gronie 10 państw o najsłabszych wynikach.

Projekt Strategii Produktywności 2030 wskazuje, iż **podstawową barierą dla transformacji cyfrowej polskiego sektora przedsiębiorstw jest niezajomość trendów technologicznych występujących globalnie i w konsekwencji poczucie pozornego bezpieczeństwa w ramach prowadzonej działalności gospodarczej**. Dlatego koniecznym działaniem umożliwiającym polskim przedsiębiorstwom zrozumienie potrzeby oraz koncepcji transformacji jest działalność uświadamiająca, przyjmująca formy różnych działań informacyjnych i edukacyjnych. Ponadto niezbędne jest także stworzenie systemu doradztwa, w ramach którego odpowiednio wykwalifikowani specjaliści będą mogli zaprezentować firmie wymierne korzyści związane z wejściem na ścieżkę transformacji cyfrowej oraz zagrożenia wynikające ze zignorowania przemian globalnych. Kolejną barierą dla cyfryzacji jest brak wiedzy wśród przedsiębiorstw dotyczącej praktycznego zastosowania rozwiązań cyfrowych. Działaniem państwa w tym wymiarze będzie zapewnienie dostępnych cenowo dla MŚP usług doradztwa technologicznego, biznesowego oraz dostępu do infrastruktury demonstracyjnej wspierających przedsiębiorstwa w transformacji cyfrowej. Ważnym elementem będzie również upowszechnienie rozwiązań cyfrowych oraz wzmocnienie popytu na kompetencje cyfrowe wśród przedsiębiorców. Także „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030” wskazuje cyfryzację jako jedno z kluczowych wyzwań i zawiera wiele działań odnoszących się do powyższego obszaru. Z uwagi na obecne niedopasowanie rosnącego popytu na najnowsze technologie cyfrowe i ich podaży, istotne jest, aby poza wsparciem doradczym zapewnić również wsparcie inwestycyjne dla przedsiębiorstw wdrażających zaawansowane rozwiązania cyfrowe.

Dokument „Polityka dla rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce od roku 2020”⁷ wskazuje, iż gospodarka oparta na danych zmienia dotychczasowe zasady rozwoju. Jest to wielka szansa dla polskich firm i polskiej gospodarki, ponieważ nowe rozwiązania i usługi są opracowywane i wdrażane od niedawna. Jest to również okazja na kolejny skok rozwojowy i przesunięcie Polski z grupy krajów o średnich dochodach do tych o najwyższych. „Polityka...” zwraca również uwagę na potrzebę przyciągania i zatrzymywania talentów w kraju, co jest warunkiem efektywnego rozwoju gospodarki opartej na danych.

Wyzwania związane z pandemią COVID-19

Pandemia COVID-19 wpłynęła na sytuację społeczno-gospodarczą UE. Skutki pandemii są jednak bardzo różne w poszczególnych państwach członkowskich UE, podobnie jak zdolność państw do amortyzacji wstrząsów i reagowania na nie. Pandemia COVID-19 stanowi bezprecedensowe i bardzo poważne wyzwanie sytuacji społeczno-gospodarczej oraz finansowej państwa. O skali wyzwań związanych z pandemią COVID-19 świadczą dane dotyczące zmiany

⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/shaping-europe-digital-future_pl.

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-economy-and-society-index-desi-2020>,
<https://www.scdn.pl/images/stories/raporty2020/DESI2020-POLAND-lang.pdf>

⁷ Załącznik do uchwały nr 196 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. (poz. 23).

wartości produktu krajowego brutto (PKB) (2019 r. PKB Polski wzrósł o 4,7% w porównaniu do roku poprzedniego, natomiast w 2020 r. PKB obniżył się o 2,7%⁸), stopy bezrobocia (stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2019 r. wynosiła 5,2%, a rok później 6,2%⁹) oraz deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych (w 2019 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 0,7% PKB, natomiast w 2020 r. osiągnął on poziom 7,0% PKB). Wsparcie przedsiębiorstw w ramach działań mających na celu m.in. ochronę miejsc pracy spowodowało również istotny wzrost długu publicznego – z poziomu 45,6% PKB w 2019 r. do poziomu 57,5% PKB w 2020 r.¹⁰

Odpowiedzią Unii Europejskiej na pandemię COVID-19 jest między innymi ustanowienie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹¹ (Recovery and Resilience Facility – RRF), dla wykorzystania którego stworzony został **Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)**¹², będący dokumentem programowym określającym cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz służące ich realizacji reformy strukturalne i inwestycje. W takim kontekście, celem interwencji polityki spójności w Polsce powinno być zatem zmniejszenie negatywnego oddziaływania pandemii na sytuację gospodarczą oraz wsparcie odbudowy gospodarki po pandemii, w oparciu o jej ekologiczną oraz cyfrową transformację.

W KPO zostało zidentyfikowanych dziewięć kluczowych wyzwań strategicznych, przed którymi stoi Polska:

1. Poziom produktywności gospodarki – zdolność do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy w warunkach transformującej się gospodarki,
2. Niekorzystne trendy demograficzne i podaż zasobów pracy,
3. Klimat inwestycyjny i poziom inwestycji prywatnych,
4. Uniezależnienie od węgla i transformacja kluczowych sektorów gospodarki do modelu niskoemisyjnego,
5. Transformacja cyfrowa gospodarki,
6. Niewystarczająca jakość i ograniczony dostęp do usług zdrowotnych oraz zdolność do szybkiego reagowania systemu ochrony zdrowia na zagrożenia epidemiczne,
7. Stan infrastruktury, struktura i bezpieczeństwo transportu służącego konkurencyjnej, zielonej gospodarce i inteligentnej mobilności,
8. Koncentracja problemów rozwojowych i klimatycznych, utrata potencjału wzrostu oraz niska odporność na zjawiska kryzysowe w układzie terytorialnym,
9. Zapewnienie stabilnych finansów publicznych.

Należy jednak pamiętać, że odpowiedź na te wyzwania będzie odbywała się przy wykorzystaniu różnych instrumentów prawnych i finansowych, w tym pochodzących z UE (polityka spójności, Wspólna Polityka Rolna, Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, REACT-EU i inne).

⁸ Dane zgodnie z *Informacją Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie zaktualizowanego szacunku PKB według kwartałów za lata 2019–2020*, GUS, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/kwartalne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-w-sprawie-zaktualizowanego-szacunku-pkb-wedlug-kwartalow-za-lata-2019-2020,8,9.html>.

⁹ Dane zgodnie z *Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 1990–2021*, GUS, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/bezrobocie-rejestrowane/stopa-bezrobocia-rejestrowanego-w-latach-1990-2021,4,1.html>.

¹⁰ Dane zgodnie z *Komunikatem dotyczącym deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2020 roku*, GUS, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/statystyka-sektora-instytucji-rzadowych-i-samorzadowych/komunikat-dotyczacy-deficytu-i-dlugu-sektora-instytucji-rzadowych-i-samorzadowych-w-2020-roku,1,32.html>.

¹¹ Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającym Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021).

¹² Przyjęty przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2021 r.

Wyzwania wskazane w Country Specific Recommendations

Country Specific Recommendations za lata 2019 i 2020 (dalej: CSRs)¹³, identyfikują szereg wyzwań z obszarów planowanych do interwencji w ramach Programu FENG.

W obszarze innowacji, CSR 2019 koncentruje się na obserwacjach, że Polska nadal zajmuje niskie pozycje w rankingach innowacyjności, sektory mniej zaawansowane technologicznie wciąż mają duży udział w strukturze gospodarczej kraju, a w wymiarze regionalnym występują znaczące różnice pod względem innowacyjności. Chociaż podjęto szereg działań w celu poprawy współpracy między środowiskiem nauki a biznesem, utrzymują się pewne bariery finansowe i pozafinansowe, które ją utrudniają. W dalszym ciągu do głównych barier zaliczyć można skomplikowane procedury administracyjne i ograniczone umiejętności pracowników naukowych w zakresie zarządzania publiczno-prywatnymi projektami badawczymi. Wpływ klastrów oraz stowarzyszeń przedsiębiorstw, zwłaszcza skupiających małe i średnie przedsiębiorstwa oraz duże firmy, na upowszechnianie się innowacji jest ograniczony. Reforma szkolnictwa wyższego z 2018 r. poprawiła niektóre z warunków działania polskiej nauki, ale tylko częściowo rozwiązuje tak ważne problemy, jak rozdrobnienie sektora badań naukowych, wysokość wynagrodzeń naukowców czy umiędzynarodowienie nauki. W efekcie sformułowane zostało zalecenie aby wzmocnić innowacyjności gospodarki, w tym poprzez wspieranie instytucji badawczych i ich ściślejszej współpracy z przedsiębiorstwami.

W CSR 2020 zwrócono uwagę, że aby zapewnić długoterminowy trwały wzrost gospodarczy i konkurencyjność, Polska będzie musiała w coraz większym stopniu opierać się na nauce i innowacjach. Ogólne wydatki na badania naukowe i rozwój w stosunku do PKB utrzymują się na poziomie niższym od średniej unijnej, a pomimo widocznego postępu w wielu elementach kombinacji strategii politycznych składających się na ekosystem innowacji w Polsce współpraca między środowiskiem nauki a biznesem jest nadal główną przeszkodą na drodze Polski do zwiększenia innowacyjności. W CSR 2020 nie zostały sformułowane zalecenia wprost odnoszące się do innowacyjności, ale w różnych aspektach cyfryzacja wskazywana jest jako kierunek inwestycji.

W obszarze cyfryzacji, w CSR 2019 rekomendacje wskazują na priorytetową potrzebę inwestycyjną dotyczącą umożliwienia obywatelom, przedsiębiorstwom i organom publicznym korzystania z możliwości płynących z cyfryzacji. Może się to odbywać m.in. poprzez wspieranie wdrażania technologii cyfrowych przez małe i średnie przedsiębiorstwa w celu zwiększenia ich wydajności i efektywności. Innym przykładem jest promowanie umiejętności cyfrowych oraz podnoszenia kompetencji oraz nabywania nowych kwalifikacji i przekwalifikowywania, aby wypełnić lukę pomiędzy zapotrzebowaniem na pracowników dysponujących odpowiednimi umiejętnościami cyfrowymi a ich dostępnością.

W obszarze rozwoju kompetencji CSR 2019 oraz 2020 zauważa, iż niedobór siły roboczej przekłada się na coraz większe niedopasowanie umiejętności do potrzeb rynku pracy, co hamuje rozwój innowacyjnych i szybko rozwijających się sektorów.

Dodatkowo, w CSR 2020 wskazano, że państwa członkowskie muszą skupić się zarówno na natychmiastowych działaniach podejmowanych w celu zniwelowania i złagodzenia społeczno-gospodarczego wpływu pandemii, jak i na środkach służących bezpiecznemu wznowieniu działalności gospodarczej.

¹³ Country Specific Recommendations Poland 2019, 2020

Wyzwania związane z rozwojem regionalnym

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego (KSRR) wskazuje na konieczność wsparcia konkurencyjności regionów oraz prowadzenie działań zmierzających do rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. W ramach celu 2 KSRR: *Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych* będą rozwijane i wykorzystywane instrumenty wsparcia ukierunkowane na tworzenie warunków do wzrostu konkurencyjności, innowacyjności i inwestycji w wybranych sektorach.

Doświadczenia realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020 (POIR)

W zakresie B+R+I¹⁴:

Szeroka oferta POIR umożliwiała wspieranie wszystkich etapów procesu innowacyjnego - realizacji prac badawczo – rozwojowych od drugiego do dziewiątego poziomu gotowości technologicznej (ang. TRL – Technology Readiness Level) oraz wdrożenia ich wyników. Niewątpliwym atutem oferty była możliwość pokrycia w ramach jednego projektu zarówno kosztów badań przemysłowych, eksperymentalnych prac rozwojowych, jak i prac przedwdrozeniowych. Do zalet oferowanego wsparcia należało zaliczyć również to, że stymulowało aktywność badawczą firm nie tylko w sposób bezpośredni – poprzez finansowanie realizacji projektu B+R (głównie w instrumencie Szybka ścieżka), ale również w sposób pośredni, np. w drodze wsparcia inwestycji w infrastrukturę B+R, czy zachęt do korzystania z usług jednostek naukowych.

Dobrym przykładem wsparcia projektów badawczo-rozwojowych w POIR było działanie „Szybka Ścieżka”. Doświadczenia te są bazą do budowy projektów w Priorytecie 1. FENG, w którym moduł badawczo-rozwojowy stanowi obligatoryjny element projektu. Projekty będą mogły uwzględniać rozszerzenie o kolejne etapy procesu innowacyjnego, jak wdrożenia wyników prac B+R oraz inwestycje związane z zieloną i cyfrową transformacją.

Fragmentacja oferty POIR – kilka instytucji/opiekunów obsługujących proces B+R+I w przedsiębiorstwie. Poszczególne instrumenty wsparcia POIR pozwalały na sfinansowanie tylko konkretnych etapów procesu B+R+I. Firma nie miała możliwości zrealizowania w jednym projekcie nadzorowanym przez jedną instytucję np. inwestycji w infrastrukturę badawczą, projektu B+R oraz wdrożenia jego rezultatów. Nie jest to sytuacja korzystna, bowiem generuje po stronie przedsiębiorstwa dodatkowe obciążenia administracyjne oraz utrudnia zachowanie ciągłości procesu innowacyjnego. FENG korzysta z doświadczeń dwóch instytucji które dotychczas były najbardziej zaangażowane we wsparcie tego procesu (PARP, NCBR), aby zbudować spójną i kompleksową ofertę dla mniejszych i większych firm.

Ponadto w POIR, w **jednym projekcie** realizowanym przez organizację badawczą nie było możliwe uwzględnienie zadań z zakresu modernizacji **infrastruktury i rozwoju kadr B+R. Utrudniało to organizacjom badawczym** realizację wspólnych projektów z przedsiębiorstwami. Taka sytuacja ograniczała możliwości rozwojowe organizacji badawczych w zakresie komercjalizacji wyników ich badań. Z perspektywy przedsiębiorstw powodowało to trudności ze znalezieniem partnerów dysponujących odpowiednim zapleczem infrastrukturalnym i kadrowym

¹⁴ Ewaluacja pierwszych efektów wsparcia PO IR w zakresie prac B+R oraz wdrażania wyników prac B+R realizowanych w przedsiębiorstwach, LB&E Sp. z o.o. oraz EGO-Evaluation for Government Organizations S.C., 2020 r.

do realizacji wspólnych przedsięwzięć.

Wykorzystanie synergii wsparcia poziomów europejskiego i krajowego – w POIR wprowadzone zostały rozwiązania na rzecz zwiększenia synergii między działaniami współfinansowanymi z poziomu europejskiego (Horyzont 2020) i poziomu krajowego. Niemniej jednak liczba tych rozwiązań i wielkość finansowania z nim związanego były relatywnie niskie, zaś świadomość możliwości uzyskania dopiero się kształtowała. W FENG planowane jest kontynuowanie wykorzystania różnych typów synergii (w szczególności *alternative i parallel funding*, ale również *upstream i downstream*) z wykorzystaniem nowych regulacji prawnych na poziomie UE.

W zakresie rozwoju kompetencji B+R¹⁵:

Ograniczone możliwości wsparcia rozwoju kadr sektora B+R w przedsiębiorstwach i organizacjach badawczych – w perspektywie finansowej 2014–2020 możliwości wsparcia rozwoju kadr sektora B+R w przedsiębiorstwach i organizacjach badawczych były mocno ograniczone. W projektach B+R finansowanych w pierwszej osi nie przewidziano stosowania cross-financingu. Tymczasem to kadry, obok potencjału infrastrukturalnego, determinują potencjał firm oraz sektora nauki do prowadzenia prac badawczych.

W zakresie instrumentów finansowych¹⁶:

W perspektywie finansowej 2014–2020 zidentyfikowano ograniczoną liczbę start-upów o dużym potencjale innowacyjnym (w szczególności start-upów powstających na bazie rozwiązań wypracowanych na uczelniach i w instytutach badawczych) i ograniczoną liczbę profesjonalnych zespołów zarządzających funduszami VC. W przypadku instrumentu gwarancyjnego, bardzo pozytywnie zostało ocenione przez odbiorców ostatecznych wprowadzenie do instrumentu dopłaty do oprocentowania kredytu objętego gwarancją.

Ponadto, w ramach innych obszarów zidentyfikowano następujące doświadczenia z realizacji POIR: niski udział w projektach zarządzanych centralnie przez np. KE, niski poziom usług świadczonych przez Ośrodki Innowacji, konieczność wzmocnienia roli Centrów Transferu Technologii jako partnera biznesowego w procesie transferu technologii, konieczność wsparcia beneficjentów w związku z pandemią COVID-19.

Jednocześnie z dostępnych badań ewaluacyjnych wynika **konieczność wzmocnienia procesu komunikacji możliwości aplikowania o środki** w celu zwiększenia podaży projektów oraz podniesienia ich jakości. Kluczowe staje się zatem aktywne poszukiwanie nowych projektów¹⁷.

Główne założenia Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki

Alokacja Programu wynosi 7 973 242 153 euro.

Podstawowym dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach

¹⁵ Ibidem.

¹⁶ Ewaluacja systemu realizacji instrumentów finansowych w ramach POIR – ewaluacja na zlecenie MFiPR przez konsorcjum utworzone przez: Taylor Economics Sp. z o.o. oraz Policy & Action Group Uniconsult Sp. z o.o., Warszawa, 2019 r.

¹⁷ Ocena obciążeń administracyjnych beneficjentów Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014–2020, 2017 r. – ewaluacja na zlecenie MFiPR przez konsorcjum utworzone przez: Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Rynku Pracy S-TO-S oraz CODE Design Sp. z o.o. oraz Ocena skuteczności wdrażania PO IR przez NCBR, sprawności obsługi projektów oraz identyfikacji dobrych praktyk w Działaniu 1.1 – na zlecenie NCBR Wykonawcy: EGO – Evaluation for Government Organizatons s.c.), LB&E Sp. z o.o., MCM Institute Poland Sp. z o.o.

polityk unijnych: polityki spójności i wspólnej polityki rybołówstwa w Polsce w latach 2021–2027 jest Umowa Partnerstwa (UP). Instrumentami realizacji UP są krajowe i regionalne programy, które wraz z UP tworzą spójny system dokumentów strategicznych i programowych, stanowiący podstawę do realizacji perspektywy 2021–2027 w Polsce.

Głównym celem interwencji w obszarze Celu Polityki 1 „*Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej*” (CP 1), zgodnie z UP, będzie **wzrost produktywności polskiej gospodarki**. Proces ten wymaga podjęcia **równoległego działania na czterech uzupełniających się płaszczyznach**:

Pierwszą z nich jest wzrost podaży i wykorzystania nowoczesnych rozwiązań technologicznych we wszystkich sektorach gospodarki, ze szczególnym uwzględnieniem opracowania i zastosowania rozwiązań cyfrowych i związanych z zieloną gospodarką.

Drugą płaszczyznę stanowi nowoczesna organizacja działalności przedsiębiorstw.

Trzecią płaszczyzną jest rozwój kompetencji pracowników, kadry zarządzającej i użytkowników, dzięki którym kapitał rzeczowy będzie odpowiednio wykorzystywany.

Czwartą płaszczyzną jest budowa i modernizacja infrastruktury szerokopasmowej, umożliwiającej transformację cyfrową gospodarki. Postęp technologiczny, innowacyjność procesowa, organizacyjna i nowe modele biznesowe, wzrost i aktualizacja kompetencji oraz powszechny dostęp do szerokopasmowego Internetu powinny być ze sobą powiązane.

Zwiększanie produktywności polskiej gospodarki wymaga całościowej interwencji zorientowanej na rozwój ekosystemu innowacji. Wsparcie z CP 1 obejmie zarówno stronę podażową, tzn. wytwarzanie innowacji w organizacjach badawczych i w przedsiębiorstwach, jak również transfer technologii oraz wsparcie popytu, tzn. dyfuzję i wykorzystanie innowacji w przedsiębiorstwach.

Zgodnie z Umową Partnerstwa osiągnięcie głównego celu dotyczącego wzrostu produktywności polskiej gospodarki umożliwią działania skoncentrowane na następujących obszarach:

1. wzrost znaczenia badań i innowacji w strukturze gospodarczej kraju oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
2. wzmacnianie potencjału przedsiębiorstw i administracji publicznej na rzecz nowoczesnej gospodarki;
3. wzmacnianie łączności cyfrowej.

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) będzie realizował w zakresie CP1 działania wskazane w obszarze nr 1 oraz 2. Program, poprzez wsparcie podnoszenia innowacyjności przedsiębiorstw (w szczególności MŚP), będzie przyczyniał się do poprawy produktywności oraz uzyskania pozytywnej zmiany strukturalnej w gospodarce.

FENG będzie pozytywnie wpływał na osiągnięcie przez Polskę celu, określonego w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, w zakresie zwiększenia nakładów na B+R do poziomu 2,5% PKB w 2030 r. Efektem wdrażania programu będzie zwiększenie liczby przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie. **Wsparcie w ramach FENG będzie zachęcało firmy do realizacji innowacyjnych inwestycji, w tym prowadzenia działalności B+R.**

Program obejmuje następujące cele szczegółowe polityki określone w art. 3 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) dotyczącego EFRR w ramach CP1:

- rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie

zaawansowanych technologii (cel szczegółowy 1, SO1),

- wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (cel szczegółowy 3, SO3),
- rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (cel szczegółowy 4, SO4).

Ponadto FENG realizuje interwencję w zakresie Celu Polityki 2 „Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej”. Program obejmuje następujące cele szczegółowe polityki określone w art. 3 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) dotyczącego EFRR w ramach CP2:

- wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (cel szczegółowy 1, SO1),
- wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju (cel szczegółowy 2, SO2),
- rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E) (cel szczegółowy 3, SO3),
- wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego (cel szczegółowy 4, SO4),
- wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej (cel szczegółowy 5, SO5),
- wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej (cel szczegółowy 6, SO6),
- wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (cel szczegółowy 7, SO7),
- wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej (cel szczegółowy 8, SO8).

W Programie w ramach CP 1 zachowany jest nacisk na powiązanie tematyczne projektów z krajowymi inteligentnymi specjalizacjami. Wymóg ten nie dotyczy jednak instrumentów finansowych i partnerstw międzynarodowych oraz innych instrumentów będących narzędziami procesu przedsiębiorczego odkrywania umożliwiającego finansowanie obszarów, które mogą się stać potencjalnymi specjalizacjami.

Głównymi odbiorcami wsparcia w ramach Programu są przedsiębiorcy oraz organizacje badawcze, w rozumieniu przepisów dotyczących pomocy państwa. Za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą, oferujący towary lub usługi na rynku za opłatą, bez względu na jego formę prawną. Za organizację badawczą uważa się podmiot niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy.

Wkład FENG w rozwój obszarów wiejskich

Szacuje się, że w ramach budżetu Programu ok. 900 mln EUR zostanie przeznaczonych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich lub sektora rolno-spożywczego. Szczegółowy zakres, forma oraz kwota wsparcia przeznaczonego na te cele zostanie określona na etapie przygotowania

Szczegółowego opisu priorytetów FENG.

FENG jako odpowiedź na wyzwania na poziomie UE i krajowym

Działania przewidziane w obszarze wyzwań związanych z rozwojem gospodarczym i innowacyjnością

W szczegółowym opisie priorytetów zostaną wskazane informacje o wszystkich działaniach FENG, w tym również związanych z udziałem Polski w programach koordynowanych na poziomie UE. Szczegółowy opis priorytetów FENG będzie m.in. zawierał informacje o zasadach realizacji działań programu, alokacji przeznaczonych na ich wdrażanie oraz potencjalnych odbiorcach wsparcia.

Zakres interwencji w CP1, wpisuje się w SOR, której podstawowym celem gospodarczym jest zmiana struktury PKB Polski, m.in. poprzez zwiększenie roli innowacji w jego tworzeniu. FENG odpowiada bezpośrednio na potrzebę podnoszenia produktywności gospodarki poprzez zwiększanie zaangażowania w prace badawczo-rozwojowe oraz wykorzystanie technologii w gospodarce. Tym samym działania FENG powinny przyczynić się do wzrostu skłonności firm działających w Polsce do podejmowania lub rozwijania działalności innowacyjnej.

W FENG w celu wprowadzenia silnej zachęty dla przedsiębiorstw do angażowania w działalność badawczo-rozwojową oraz ograniczenia ryzyk z nią związanych, w ramach 1. Priorytetu FENG będą wspierane projekty obligatoryjnie obejmujące prowadzenie prac B+R lub inwestycje w zakresie rozbudowy potencjału do prowadzenia badań (infrastruktura B+R). Elementy obligatoryjne projektu będą mogły być uzupełniane o moduły dodatkowe, związane z realizacją wdrożeń wyników prac B+R i wprowadzaniem innowacji, internacjonalizacji, wsparcia kompetencji kadr, zieloną lub cyfrową transformacją przedsiębiorstwa.

Wsparcie będzie skierowane zarówno do podmiotów już aktywnych innowacyjnie, jak i firm nowych lub nieaktywnych w obszarze B+R+I. Jednocześnie identyfikuje się potrzeby wzmocnienia potencjału proinnowacyjnego otoczenia biznesu, w tym zarówno klastrów, organizacji badawczych, jak i ośrodków innowacji. Ponadto istotne jest kontynuowanie wsparcia w zakresie rozwoju potencjału sektora nauki, w szczególności w zakresie umożliwiającym współpracę z firmami, wsparcie transferu technologii oraz zwiększanie potencjału polskiego rynku start-upowego. Wsparcie w tym zakresie będzie prowadzone w ramach 2. Priorytetu FENG.

Jako niezbędne uzupełnienie inwestycji w innowacje, bazując na doświadczeniach z POIR, przewidziano **zwiększanie umiejętności w przedsiębiorstwach oraz organizacjach badawczych w zakresie obszarów inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości** poprzez:

- rozwijanie umiejętności w obszarach inteligentnej specjalizacji, innowacyjnych modeli biznesowych, transferu technologii i zarządzania innowacjami, również jako integralna część innych inwestycji w ramach CP1;
- wzmocnienie uczenia się w miejscu pracy w obszarach inteligentnej specjalizacji.

Działania przewidziane w obszarze wyzwań związanych z Europejskim Zielonym Ładem

Zgodnie z dokumentem Europejski Zielony Ład, UE ma stać się neutralna dla klimatu do 2050 r. Realizacja Programu wpłynie na poprawę pozycji Polski w procesie osiągnięcia neutralności klimatycznej oraz przyczyni się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju. Cele te będą osiągnięte poprzez wspieranie wybranych instrumentów oraz działań horyzontalnych

podejmowanych w całym Programie. W 1. Priorytecie w ramach modułu „zazielenienie przedsiębiorstw” wspierane będą działania doradcze (w tym audyty i certyfikaty środowiskowych), oraz inwestycyjne dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym, zmniejszania poziomu emisji, efektywnego wykorzystania surowców czy ekoprojektowania.

Natomiast w 3. Priorytecie wspierane będą tzw. ścieżki „zielone” w instrumentach finansowych, czy mieszanych, a także projekty, w których państwo występuje jako inteligentny zamawiający, określający zapotrzebowanie na technologie o parametrach pożądanym m.in. z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju jak również w określonym zakresie projekty IPCEI.

Z kolei działaniem horyzontalnym będzie zastosowanie w ocenie wszystkich projektów w Programie zasady *do no significant harm*. Takie podejście sprzyjać będzie zarówno wprowadzeniu na rynek wielu nowych rozwiązań korzystnych dla środowiska, ale także zwiększeniu świadomości przedsiębiorców na temat możliwości ograniczania wpływu ich działalności na środowisko i klimat.

Ponadto, wspierając zazielenienie przedsiębiorstw, Program będzie realizował założenia określone w Polityce ekologicznej państwa 2030 oraz w Polityce energetycznej Polski do 2040 r.¹⁸

Działania przewidziane w obszarze wyzwań związanych z cyfryzacją, gospodarką 4.0

Zgodnie z polityką UE, w szczególności Europejskim Zielonym Ładem oraz CSR 2019 i 2020 dla Polski, a także zgodnie z priorytetami wskazanymi w Strategii Produktywności 2030, w Programie położony jest również nacisk na transformację cyfrową.

Program skupia się zarówno na tworzeniu najbardziej zaawansowanych rozwiązań cyfrowych, jak i na zapewnieniu ich upowszechnienia i optymalnego wykorzystania w działalności gospodarczej przedsiębiorstw oraz nabyciu umiejętności niezbędnych do ich rozwijania i korzystania z nich, by zapewniły niezbędny impuls do transformacji cyfrowej.

Wykorzystany zostanie potencjał rosnącej liczby specjalistów ICT¹⁹ w celu opracowywania i tworzenia rozwiązań cyfrowych przez przedsiębiorstwa w module prac badawczo-rozwojowych i module cyfrowym w 1. Priorytecie. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż rosnąca liczba specjalistów ICT nie jest jednoznaczna z ich wystarczającą ilością. Potrzeby nadal przewyższają dostępność specjalistów pomimo ich rosnącej liczby. Mając na uwadze, iż zapotrzebowanie na cyfryzację wykracza poza potrzeby definiowane przez przedsiębiorców, innowacyjne rozwiązania ICT będą opracowywane w ramach przedkomercyjnych zamówień publicznych oraz badań strategicznych kierowanych przez sektor nauki w ramach 2. Priorytetu.

Z uwagi na obecne niedopasowanie rosnącego popytu na najnowsze technologie cyfrowe i ich podaży, Program zapewni wsparcie doradcze i inwestycyjne dla przedsiębiorstw wdrażających zaawansowane rozwiązania cyfrowe. Wsparcie doradcze oraz (w ograniczonym zakresie) inwestycyjne obejmie również przedsiębiorstwa, w szczególności MŚP, które mają stosunkowo niską świadomość dotyczącą możliwości wykorzystania rozwiązań cyfrowych i korzyści z nich płynących. Uruchomiony zostanie system doradztwa Hubów Innowacji Cyfrowych (ang. *Digital Innovation Hub*, dalej: DIH), w ramach którego odpowiednio wykwalifikowani specjaliści prezentować będą wymierne korzyści związane z transformacją oraz zagrożenia wynikające ze zignorowania przemian globalnych. DIH udostępni również infrastrukturę demonstracyjną

¹⁸https://bip.mos.gov.pl/fileadmin/user_upload/bip/strategie_plany_programy/Polityka_Ekologiczna_Panstwa/Polityka_Ekologiczna_Panstwa_2030.pdf, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/M2021000026401.pdf>

¹⁹ https://www.parp.gov.pl/storage/publications/pdf/2017_ict_sector_by_2025_pl.pdf

obniżającą ryzyko inwestycyjne związane z wdrażaniem nowych technologii. Skłonność instytucji finansowych do finansowania inwestycji w tym obszarze jest niska. Szczególnie w aktywa niematerialne, tj. wiedza czy zasoby danych, które dotychczasowe metody księgowo nie pozwalają odpowiednio wycenić, oraz których przyszła rentowność obciążona jest wysokim ryzykiem. Z tego względu wsparcie kierowane będzie na zastosowanie rozwiązań zaawansowanych technologii cyfrowych w przedsiębiorstwach zarówno w module Wdrożenia innowacji, jak i module Cyfryzacja. W przypadku rozwiązań cyfrowych, dla których sektor finansowy jest w stanie określić oraz zaakceptować ryzyko inwestycyjne, przedsiębiorcy będą mogli ubiegać się o gwarancję kredytową. Każda inwestycja będzie mogła zostać uzupełniona o rozwój zaawansowanych umiejętności cyfrowych.

Działania przewidziane w obszarze wyzwań związanych z pandemią COVID-19

Odpowiedzią na wyzwania wynikające z konieczności odbudowy gospodarki po pandemii oraz zwiększania jej odporności są przede wszystkim działania wspierające transformację zieloną i cyfrową, opisane powyżej. Zwiększaniu odporności sprzyjać będzie także wykorzystanie nowych rozwiązań w gospodarce (wsparcie dla całości procesu innowacyjnego przewidziane w 1. Priorytecie FENG), dzięki którym przedsiębiorstwa będą potrafiły szybciej zmieniać swoją działalność, wprowadzając nowe technologie, produkty i usługi. Dodatkowo, program przewiduje opcjonalne wsparcie bieżącej działalności dla przedsiębiorstw w przypadku nasilenia kryzysu związanego z pandemią.

Działania przewidziane w obszarze wyzwań związanych z rozwojem regionalnym

Program realizowany będzie na obszarze całej Polski, dlatego jego efekty należy rozpatrywać przez pryzmat wszystkich typów Obszarów Strategicznej Interwencji (dalej: OSI), niemniej OSI mogą być w wybranych konkursach dedykowane szczególne preferencje, w tym miastom średnim tracącym funkcje społeczno-gospodarcze oraz obszarom zagrożonym trwałą marginalizacją. Ponadto, w Programie przewidziano instrumenty, których rolą jest zmniejszanie różnic w innowacyjności pomiędzy polskimi regionami, przekazywanie doświadczeń dotyczących wsparcia B+R+I między instytucjami krajowymi i regionalnymi oraz wspólne uczenie się, w jaki sposób doskonalić ekosystemy innowacji.

Podejście do wyboru formy wsparcia w FENG

Dla projektów, których jedynym lub zasadniczym elementem jest B+R, w Programie przewidziano wsparcie dotacyjne. Instrumenty finansowe (niezależnie od ich formy) nie są adekwatnym sposobem finansowania przedsięwzięć, które wymagają dopracowania technologii na tyle, aby mogła ona osiągnąć gotowość rynkową (co do zasady TRL 9). Takie projekty należą do najtrudniejszych i obciążonych najwyższym poziomem ryzyka, dla których często, w związku z tym, brakuje finansowania rynkowego. Powinny być one zatem wspierane z wykorzystaniem finansowania bezzwrotnego. Dotyczy to w szczególności projektów B+R, które mogą w przyszłości być źródłem dochodów dla przedsiębiorcy, jeśli proces badawczy zostanie zakończony powodzeniem, a jego efekty skutecznie wdrożone, jednak poziom ryzyka identyfikowanego na etapie podejmowania decyzji o rozpoczęciu badań w wielu przypadkach powstrzymuje przedsiębiorców przed aktywnością w tym obszarze. W konsekwencji, zamiast działań B+R, firmy wybierają bezpieczniejsze, mniej ryzykowne sposoby na poprawę swojej konkurencyjności. Zaletą wsparcia dotacyjnego w szeroko rozumianym obszarze B+R jest wywieranie efektu zachęty znacznie silniejszego niż w przypadku zastosowania instrumentów zwrotnych, co przełoży się na silny impuls rozwojowy dla gospodarki.

Instrumenty finansowe zaprojektowane w Programie odpowiadają na niedoskonałość rynku zapewniając finansowanie przedsiębiorstwom, które mają trudności z uzyskaniem środków ze

źródeł prywatnych, jednak w przedsięwzięciach, w których poziom ryzyka jest możliwy do oszacowania z użyciem narzędzi stosowanych na rynku. Należy wskazać, że do realizacji instrumentów finansowych angażowany jest potencjał podmiotów prywatnych (finansowy oraz kompetencje do wyboru i monitorowania inwestycji), zatem zastosowanie takich instrumentów możliwe jest tylko w przypadkach, w których rynek jest w stanie ocenić inwestycję, w tym oszacować prawdopodobieństwo jej powodzenia.

W Programie wykorzystane będzie również łączenie i rozliczanie w ramach jednej operacji wsparcia w formie instrumentu finansowego oraz dotacji, zgodnie z możliwościami, jakie stwarza rozporządzenie ogólne. Takie łączenie pozwoli na zmniejszenie poziomu ryzyka dla przedsiębiorców, a tym samym ma zwiększyć ich skłonność do realizacji innowacyjnych projektów. Finansowanie części wydatków w projekcie w formie bezzwrotnej ma również wpłynąć na zwiększenie wkładu finansowego ze strony inwestorów prywatnych (projekty finansowane częściowo w formie dotacji, ze zmniejszonym poziomem ryzyka, dla inwestorów oznaczają szansę na uzyskanie wyższego zwrotu z zaangażowanych środków).

Działania na rzecz młodych innowacyjnych spółek, zgodnie z diagnozą i rekomendacjami wynikającymi z analizy *ex ante* instrumentów finansowych Programu, mają być realizowane w dużym stopniu przez wykorzystanie zwrotnych form finansowania. Analiza ta wykazała, że jest w Polsce grupa przedsiębiorstw, która znajduje się w tzw. luce finansowej, tj. nie mają dostępu do finansowania zewnętrznego na rynku (ze względu na zbyt wczesny etap rozwoju i/lub zbyt duże ryzyko związane z finansowaniem tego typu podmiotów). Poziom dostępności zewnętrznych źródeł finansowania regulowany jest siłami rynkowymi, przy czym specyfika rynków finansowych powoduje, że procesy dostosowywania się popytu na kapitał do jego podaży okazują się w dużej mierze niedoskonałe. Powodowane jest to różnymi procesami będącymi efektem powszechnie występującego zjawiska tzw. asymetrii informacji pomiędzy dawcą a biorcą finansowania.

Instrumenty finansowe, choć pełnią istotną rolę w finansowaniu innowacji, mają także swoje ograniczenia. Finansowanie kapitałowe zapewniane przez fundusze venture capital/corporate venture capital lub aniołów biznesu jest drogim rodzajem finansowania z punktu widzenia przedsiębiorcy (w szczególności w sytuacji, gdy spółka odniesie znaczący sukces i okaże się, że wartość udziałów objętych przez inwestora kapitałowego jest wielokrotnie większa niż w momencie ich objęcia). Ponadto, ze względu na duże oczekiwania inwestorów co do zysków z inwestycji, jest ono dostępne tylko dla relatywnie wąskiej grupy innowacyjnych przedsiębiorstw, które w ocenie inwestorów mają szansę na co najmniej kilkukrotne zwiększenie swojej wartości w krótkiej/średniej perspektywie czasowej. Finansowanie dłużne z kolei jest możliwe do wykorzystania innowacji przez firmy, które w ocenie podmiotów sektora finansowego mają zdolność do zaciągnięcia długu oraz gotowe są przyjąć dodatkowe ryzyko związane z zwiększeniem zadłużenia firmy.

W odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”:

Tabela 1

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet*	Uzasadnienie (podsumowanie)
CP1	SO1 <i>(cel szczegółowy 1)</i>	[2 000 na każdy cel szczegółowy lub odrębny priorytet EFS+ lub cel szczegółowy FST] Uszczegółowienie dla SO1: <i>rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i</i>

		<p><i>innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii</i></p> <p>W celu poprawy sytuacji w obszarze innowacyjności polskiej gospodarki, niezbędne jest zwiększenie aktywności badawczej oraz innowacyjnej przedsiębiorstw oraz zaaktywizowanie współpracy pomiędzy sektorem przedsiębiorstw oraz nauki. Polskie przedsiębiorstwa powinny również zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, głównie zielonych i cyfrowych technologii, co pozwoli lepiej przygotować się na globalne wyzwania. Ponadto niezbędny jest rozwój kompetencji wspomagających przedsiębiorstwa oraz organizacje badawcze w ww. obszarach.</p> <p>Wsparcie w ramach SO1 w 1. Priorytecie skoncentrowane jest na obszarze B+R przedsiębiorstw i ich konsorcjów, w tym z udziałem organizacji badawczych. Uzupełnieniem tych działań jest wsparcie infrastruktury badawczej, wdrożeń wyników prac B+R, wprowadzanie innowacji, umiędzynarodowienia działalności przedsiębiorstw, ochrony własności intelektualnej, w tym własności przemysłowej.</p> <p>Realizacja instrumentów w ramach SO1 w 2. Priorytecie koncentruje się na budowaniu otoczenia sprzyjającego wzrostowi innowacji. Wsparcie w tym obszarze skupia się na ułatwianiu wdrażania inicjatyw i projektów opartych o współpracę nauki i biznesu w celu umożliwienia szerszej komercjalizacji wyników badań naukowych.</p> <p>Wsparcie skierowane zostanie przede wszystkim do przedsiębiorstw z sektora MŚP. Pomimo większych możliwości finansowych przedsiębiorstw dużych, konieczne jest jednak wsparcie publiczne także tego sektora, tak by ukierunkować jego rozwój na działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną. Wynika to z niskiej aktywności dużych przedsiębiorstw w Polsce, na tle pozostałych państw UE, w realizacji projektów B+R i innowacyjnych.</p> <p>Intensywność wsparcia udzielanego przedsiębiorstwom będzie malała wraz z jego wielkością, w celu stworzenia jak najbardziej sprzyjających warunków dla MŚP.</p>
	<p>SO3</p> <p><i>(cel szczegółowy 3)</i></p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 3:</p> <p><i>wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne</i></p>

		<p>Realizacja celu szczegółowego 3 (SO3) została zaplanowana w ramach 2. Priorytetu, koncentruje się na wspieraniu rozwoju i konkurencyjności MŚP. Instrumenty zaplanowane w ramach tego celu szczegółowego łączą finansowanie projektu ze wsparciem uzupełniającym – doradczym, promocyjnym - są więc w dużej mierze skierowane do firm, które nie są jeszcze gotowe samodzielnie realizować projektów badawczo-rozwojowych lub widzą swój potencjał rozwojowy w innych obszarach. Realizowane są także działania wspierające rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw poprzez wyspecjalizowane programy dopasowane do etapu rozwoju innowacyjnych MŚP, umożliwiające przyspieszony rozwój i ekspansję zagraniczną, a także sprostanie wyzwaniom związanym z transformacją cyfrową.</p> <p>Ponadto zaplanowane są działania mające na celu wzrost umiędzynarodowienia przedsiębiorstw z sektora MŚP, które mają problem z utrzymaniem przewag konkurencyjnych oraz prowadzeniem działalności na rynkach krajowych i zagranicznych.</p> <p>Wsparcie kierowane jest przede wszystkim do sektora MŚP. Przedsiębiorcy inni niż MŚP (small mid-caps oraz mid-caps²⁰) będą mogli uzyskać wsparcie w instrumencie gwarancyjnym oraz mieszanym – łączącym finansowanie dłużne z dotacyjnym (kredyt na innowacje technologiczne). Dostęp do finansowania stanowi bowiem istotną barierę również dla tej grupy przedsiębiorstw, ponadto poprzez instrumenty wsparcia należy zachęcać te grupy firm do inwestycji mających pozytywne efekty ekonomiczne i społeczne wykraczające poza jedno przedsiębiorstwo. Dzięki oferowanemu wsparciu przedsiębiorcy zyskują dostęp do nowych źródeł finansowania komercyjnego inwestycji prorozwojowych, w szczególności obejmujących transformację cyfrową oraz niskoemisyjną.</p>
	<p style="text-align: center;">SO4</p> <p style="text-align: center;"><i>(cel szczegółowy 4)</i></p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 4:</p> <p><i>rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości</i></p> <p>Realizacja Programu w ramach celu szczegółowego 4 (SO4) jest skoncentrowana na rozwijaniu</p>

²⁰ Ex post evaluation of Cohesion Policy programmes 2007-2013, focusing on the European Regional Development Fund (ERDF) and the Cohesion Fund (CF); <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/e9182ca7-7a40-11e6-b076-01aa75ed71a1>

		<p>ekosystemu innowacji przez zapewnienie przedsiębiorcom i organizacjom badawczym wsparcia instytucjonalnego wspierającego rozwój inteligentnych specjalizacji, opracowanie i prowadzenie projektów badawczo-rozwojowych i innowacyjnych.</p> <p>Jest również odpowiedzią na niedobór odpowiednio wykwalifikowanych pracowników oraz niedopasowanie umiejętności pracowników do potrzeb rynku pracy, co hamuje rozwój przedsiębiorstw i ich innowacyjność.</p> <p>W związku z powyższym, działania realizowane w ramach SO4 koncentrują się na wsparciu budowy zdolności (capacity) w obszarach inteligentnych specjalizacji, cyfrowej i niskoemisyjnej transformacji przemysłu i przedsiębiorczości, innowacyjnych modeli biznesowych, transferu technologii i zarządzania innowacjami. Przewidziano również wzmocnienie kompetencji i potencjału klastrów i Ośrodków Innowacji do świadczenia wysokich jakościowo proinnowacyjnych usług na rzecz firm oraz transferu technologii.</p> <p>Konieczna jest koordynacja oraz inicjowanie działań systemowych wspierających zielone technologie, stymulowanie popytu na nie, rozwój sieci ekspertów i oferowanie ich wsparcia przedsiębiorcom oraz korzystanie z ich potencjału we wdrażaniu programów publicznych.</p> <p>Ponadto, prowadzone będą działania podnoszące kompetencje regionów we wspieraniu projektów B+R. Będą to działania w ramach instrumentu Inno_Regio_lab, w tym wsparcie coachingowe, mentoringowe oraz wymianę wiedzy i doświadczeń między instytucjami rządowymi i samorządowymi.</p> <p>Wsparcie kierowane jest do przedsiębiorstw, w tym MŚP, w sposób pośredni. Z uwagi na konieczność zwiększenia tempa zmian związanych z transformacją cyfrową i niskoemisyjną, usługi wsparcia innowacyjności i transformacji cyfrowej oraz niskoemisyjnej będą oferowane również dużym przedsiębiorcom.</p>
<p>CP 2</p>	<p>SO1</p> <p><i>(cel szczegółowy 1)</i></p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 1:</p> <p><i>Wsparanie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</i></p> <p>Wsparcie dla zwiększenia efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach stanowi bardzo istotny element zielonej transformacji polskiej</p>

		<p>gospodarki. W ramach tego celu szczegółowego przewidziane jest finansowanie przedsięwzięć zwiększających efektywność energetyczną przedsiębiorstw w zakresie wynikającym z konkluzji przeprowadzonych audytów energetycznych bądź wykazujących efektywność energetyczną na podstawie analizy opcji realizacji inwestycji poprzez instrument finansowy uzupełniony dotacją oraz instrument mieszany. Planuje się udzielanie gwarancji dla kredytów inwestycyjnych i obrotowych zwiększających efektywność energetyczną przedsiębiorstw oraz uzupełnienie gwarancji niewielkim komponentem dotacyjnym, który zachęci przedsiębiorstwa do realizacji projektów. Planowane jest także finansowanie dopłat do kredytów, łączące finansowanie prywatne z publicznym (tzw. blended financing). Wsparciem objęte będą zarówno MŚP, jak i większe firmy (small mid-caps, mid-caps), ponieważ potrzeby związane z transformacją energetyczną występują niezależnie od wielkości firmy, a potencjalne pozytywne zewnętrzne efekty środowiskowe wynikające z realizacji takich przedsięwzięć przez firmy średnie, czy mid-caps mogą być szczególnie duże.</p> <p>W ramach celu szczegółowego 1 planuje się także zapewnianie podaży nowych technologii zwiększających efektywność energetyczną gospodarki poprzez innowacyjne zamówienia publiczne. Przedmiotem takiego zamówienia będą technologie rozwiązujące określone problemy/wyzwania w obszarze efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych.</p>
	<p>SO2 <i>(cel szczegółowy 3)</i></p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 2: <i>Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/200, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju</i></p> <p>W ramach celu szczegółowego 2 planuje się zapewnianie podaży nowych technologii zwiększających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii poprzez innowacyjne zamówienia publiczne. Przedmiotem takiego zamówienia będą technologie rozwiązujące określone problemy/wyzwania w obszarze odnawialnych źródeł energii.</p>
	<p>SO3</p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 3: <i>Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania</i></p>

	<p>(cel szczegółowy 3)</p>	<p><i>energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)</i></p> <p>Przewidziane wsparcie obejmie element badawczy i pierwsze przemysłowe wdrożenie w projektach objętych pomocą publiczną w ramach inicjatywy Important Projects of Common European Interest, w szczególności w obszarze technologii i systemów wodorowych. Finansowane projekty będą wpisywać się w łańcuchy wartości na poziomie całej UE, zwiększając poziom wykorzystania nowoczesnych technologii energetycznych, w szczególności bazujących na zastosowaniu wodoru.</p> <p>W ramach celu szczegółowego 3 planuje się także zapewnianie podaży nowych technologii inteligentnych systemów i sieci energetycznych, a także systemów magazynowania energii poprzez innowacyjne zamówienia publiczne. Przedmiotem takiego zamówienia będą technologie rozwiązujące określone problemy/wyzwania w obszarze m.in. zarządzania systemami i sieciami, magazynowania energii wytwarzanej z różnych źródeł. Opracowane rozwiązania będą mogły być zastosowane przez podmioty zarządzające sieciami, wytwórców energii w różnej skali oraz inne podmioty, w szczególności działające na rynku wytwarzania i przesyłu energii.</p>
	<p>SO4</p> <p>(cel szczegółowy 4)</p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 4:</p> <p><i>Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego</i></p> <p>W ramach celu szczegółowego 4 planuje się zapewnianie podaży nowych technologii ograniczających presję gospodarki na klimat oraz zapobiegających ryzykom związanym z ewentualnymi klęskami żywiołowymi poprzez innowacyjne zamówienia publiczne. Przedmiotem takiego zamówienia będą technologie rozwiązujące określone problemy/wyzwania i spełniające wyznaczone parametry; w efekcie zamówienia na rynku dostępne będą nowe technologie, odpowiadające na zmiany klimatyczne oraz ułatwiające zapobieganie katastrofom związanym ze zianami w środowisku naturalnym.</p>
	<p>SO5</p> <p>(cel szczegółowy 5)</p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 5:</p> <p><i>Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej</i></p> <p>W ramach celu szczegółowego 5 planuje się zapewnianie podaży nowych technologii</p>

		<p>ułatwiających dostęp do wody i prowadzenie gospodarki wodnej poprzez innowacyjne zamówienia publiczne. Przedmiotem takiego zamówienia będą technologie rozwiązujące określone problemy/wyzwania i spełniające wyznaczone parametry; w efekcie zamówienia na rynku dostępne będą nowe technologie, których wykorzystanie przyczyni się do prowadzenia zrównoważonej gospodarki wodnej.</p>
	<p>SO6 <i>(cel szczegółowy 6)</i></p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 6: <i>wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej</i></p> <p>W ramach celu szczegółowego 6 planuje się zapewnianie podaży nowych technologii przyczyniających się do bardziej efektywnego wykorzystania zasobów poprzez innowacyjne zamówienia publiczne. Przedmiotem takiego zamówienia będą technologie rozwiązujące określone problemy/wyzwania i spełniające wyznaczone parametry; w efekcie zamówienia na rynku dostępne będą nowe technologie, ułatwiające transformację w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego i efektywnego gospodarowania zasobami.</p>
	<p>SO7 <i>(cel szczegółowy 7)</i></p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 7: <i>Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia</i></p> <p>W ramach celu szczegółowego 7 planuje się zapewnianie podaży nowych technologii przyczyniających się do działań chroniących środowisko naturalne i ograniczające zanieczyszczenia. Przedmiotem takiego zamówienia będą technologie rozwiązujące określone problemy/wyzwania i spełniające wyznaczone parametry; w efekcie zamówienia na rynku dostępne będą nowe technologie, ułatwiające ochronę przyrody i różnorodności biologicznej oraz zmniejszające poziom zanieczyszczeń w środowisku.</p>
	<p>SO8 <i>(cel szczegółowy 8)</i></p>	<p>Uszczegółowienie dla SO 8: <i>Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej</i></p> <p>W ramach celu szczegółowego 8 planuje się zapewnianie podaży nowych technologii w zakresie zrównoważonej mobilności w miastach.</p>

		Przedmiotem takiego zamówienia będą technologie rozwiązujące określone problemy/wyzwania i spełniające wyznaczone parametry; w efekcie zamówienia na rynku dostępne będą nowe technologie, zmniejszające poziom emisji związanych z transportem i zwiększające wykorzystanie transportu multimodalnego w miastach.
--	--	--

* Odrębne priorytety zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFS+.

2. Priorytety

Podstawa prawna: art. 22 ust. 2 i art. 22 ust. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna

2.1.1. Tytuł priorytetu [300] (należy powtórzyć dla każdego priorytetu)

1. Priorytet “Wsparcie dla przedsiębiorców”

2.1.1. Tytuł priorytetu [300] (należy powtórzyć dla każdego priorytetu)

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+*
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ²¹
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

* Jeżeli zaznaczone, przejść do sekcji 2.1.1.2.

2.1.1.1. Cel szczegółowy²² (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

²¹ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

SO1 „rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii”

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Sposób zaprojektowania 1. Priorytetu wynika z potrzeb zgłaszanych przez przedsiębiorców, dotyczących wsparcia udzielanego bezpośrednio przedsiębiorcom (tzw. tailor-made support) w ramach możliwości realizowania kompleksowych projektów składających się z modułów.

Kompleksowe projekty odpowiadają potrzebom przedsiębiorców z zakresu:

- prac B+R,
- rozwoju infrastruktury B+R,
- wdrożeń wyników badań,
- internacjonalizacji i współpracy międzynarodowej,
- rozwoju kompetencji pracowników i osób zarządzających przedsiębiorstwem,
- cyfryzacji przedsiębiorstw,
- „zazieleniania” przedsiębiorstw.

Zakres projektu określa Wnioskodawca w zależności od zidentyfikowanych potrzeb.

Wsparcie kierowane jest na obszary określone jako krajowe inteligentne specjalizacje oraz uzupełniająco na wyłaniające się specjalizacje wynikające z procesu przedsiębiorczego odkrywania, będącego częścią procesu monitorowania Krajowej Inteligentnej Specjalizacji (KIS). Uwzględnienie wyłaniających się specjalizacji ma na celu m.in. weryfikację ich potencjału, jako inteligentnych specjalizacji, co w przypadku pozytywnych rezultatów może prowadzić do dalszych aktualizacji KIS.

Możliwe jest wsparcie ukierunkowane na branże lub sektory, które mają istotny wpływ na rozwój gospodarki i które zostały zidentyfikowane w dokumentach strategicznych. Konkursy organizowane w 1. Priorytecie mogą mieć charakter ogólny lub mieć określony zakres tematyczny bądź być kierowane do określonej grupy podmiotów.

W przypadku realizacji projektów przez konsorcja (również z organizacją badawczą czy organizacją pozarządową), obligatoryjnym warunkiem jest, aby w jego skład wchodziło przedsiębiorstwo, jako lider konsorcjum.

Wsparcie w ramach 1. Priorytetu udzielane jest w trybie konkursowym. W 1. Priorytecie nie występuje podział na działania. Jedyne zakresy wsparcia w ramach tego Priorytetu stanowią moduły umożliwiające realizację kompleksowych projektów (tailor-made-measure). Wnioskodawca

²² Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

wybiera z poniższego katalogu te moduły, które wynikają z jego potrzeb – przy czym jeden z modułów: prace B+R lub infrastruktura B+R jest obligatoryjny. Pozostałe moduły są fakultatywne. Możliwe jest wsparcie projektów linearnych, które umożliwiają przeprowadzenie innowacyjnego przedsięwzięcia przez kolejne etapy jego rozwoju, jak również projektów nielinearnych, w których poszczególne moduły odpowiadają na zidentyfikowane potrzeby przedsiębiorcy z obszaru B+R+I, lecz ich realizacja nie jest od siebie uzależniona.

Poniżej szczegółowy opis wsparcia w ramach poszczególnych modułów w 1. Priorytecie.

Moduł – B+R

W ramach tego modułu, Wnioskodawca może uzyskać finansowanie na wszystkie lub wybrane elementy procesu badawczego – od badań przemysłowych, przez prace rozwojowe, w tym tworzenie demonstratora/prototypu, testowanie go (również z zaangażowaniem odbiorców ostatecznych). W ramach projektu dopuszczalna jest wielokrotna realizacja niektórych etapów badań i prac rozwojowych, jeśli będzie to niezbędne dla uzyskania efektów możliwych do komercjalizacji. Efektem modułu B+R powinno być opracowanie innowacyjnego rozwiązania możliwego do wdrożenia w działalności gospodarczej. Wdrożenie może być dofinansowane w ramach tego samego projektu, w module „Wdrożenie innowacji” lub w całości z innych środków.

Moduł – Infrastruktura B+R

W ramach tego modułu Wnioskodawca może uzyskać finansowanie inwestycji w infrastrukturę niezbędną do realizacji agendy badawczej na rzecz tworzenia innowacyjnych produktów lub usług spójnych, w szczególności z obszarami krajowych inteligentnych specjalizacji. Agenda badawcza może być dofinansowana w ramach modułu „B+R” lub zrealizowana w całości z innych środków.

Moduł – Wdrożenie innowacji

W ramach tego modułu możliwe jest finansowanie wdrożenia w działalności przedsiębiorstwa wyników prac B+R, w formie innowacyjnych rozwiązań, spójnych w szczególności z obszarami krajowych inteligentnych specjalizacji, a także innych kosztów bezpośrednio związanych z tymi wdrożeniami. Prace B+R mogą być dofinansowane w ramach modułu „B+R”, sfinansowane z innych środków lub zakupione przez Wnioskodawcę.

Moduł – Kompetencje

Realizacja prac B+R, wdrażanie ich wyników oraz wprowadzanie innowacji jest możliwe, gdy pracownicy oraz kadra zarządzająca przedsiębiorstwa posiadają odpowiednią wiedzę oraz umiejętności. Wsparcie udzielane w tym module umożliwia doskonalenie kompetencji pracowników i osób zarządzających (związanych z pracami B+R), zdobywanie przez nich nowych umiejętności oraz wiedzy, a także nabywania kwalifikacji, w tym kwalifikacji włącznych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK), rozumiane jako formalne potwierdzenie posiadanych kompetencji przez uprawniony do tego podmiot, w szczególności z zakresu obszarów: prac B+R, inteligentnych specjalizacji, transformacji przemysłu w kierunku gospodarki 4.0, transferu technologii, zarządzania innowacjami, komercjalizacji wyników prac B+R, kompetencji z zakresu internacjonalizacji, ochrony własności przemysłowej, cyfryzacji, polityki klimatycznej, ekoprojektowania, gospodarki o obiegu zamkniętym, gospodarki niskoemisyjnej, a także kompetencji niezbędnych do obsługi infrastruktury badawczej sfinansowanej w ramach kompleksowego projektu.

Moduł – Zazielenienie przedsiębiorstw

Celem wsparcia oferowanego w ramach modułu jest transformacja przedsiębiorstw w kierunku zrównoważonego rozwoju oraz gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym rozwój nowych modeli biznesowych. Realizacja modułu ma wpływać na zmianę myślenia przedsiębiorstw o całości prowadzonej działalności gospodarczej, uwzględnienia jej aspektów środowiskowych i przestawieniu jej na model cyrkularny: od wyboru kontrahentów i zasobów, przez projektowanie produktów i usług, aż po zrównoważoną produkcję i zarządzanie odpadami oraz cyklem życia produktów. Moduł obejmuje wsparcie ekoprojektowania, przeprowadzania ocen środowiskowych i dotyczących cyklu życia produktu (Product Environmental Footprint (PEF), Life-Cycle Assessment (LCA), weryfikacji technologii środowiskowych (Environmental Technology Verification (ETV) oraz wdrożenie płynących z nich rekomendacji i wsparcie inwestycji w ramach zazieleniania przedsiębiorstw, w tym wdrożenie wyników B+R.

Moduł – Cyfryzacja

Wsparcie przeznaczone jest na finansowanie inwestycji związanych z zastosowaniem w przedsiębiorstwie rozwiązań zmierzających do cyfryzacji: produkcji, procesów, produktów, usług oraz modelu biznesowego. Wsparcie przeznaczone będzie również na podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa w przedsiębiorstwach.

Moduł – Internacjonalizacja i współpraca międzynarodowa

Celem wsparcia oferowanego w ramach modułu jest promocja zagraniczna produktów lub usług przedsiębiorstwa. Wsparcie w tym zakresie może dotyczyć m.in. komercjalizacji wyników prac B+R za granicą, udziału w międzynarodowych łańcuchach dostaw, promocji produktów lub usług na rynkach zagranicznych, uzyskania ochrony praw własności przemysłowej poza Polską lub ich obrona.

Na realizację 1. Priorytetu Programu zostanie przeznaczonych 4 358 mln euro, co stanowi 55% alokacji Programu.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Głównymi odbiorcami wsparcia w ramach 1. Priorytetu są przedsiębiorcy (MŚP oraz duże przedsiębiorstwa, w tym small mid-caps i mid-caps²³) oraz konsorcja z udziałem przedsiębiorstw oraz organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, np. organizacji badawczych.

Wsparcie kierowane jest przede wszystkim do przedsiębiorstw z sektora MŚP, których w największym stopniu dotyczą bariery działalności B+R i innowacyjnej. Z uwagi na niski poziom aktywności badawczo-rozwojowej oraz innowacyjnej przedsiębiorstw dużych²⁴ na tle innych państw UE, a także zgodnie z założeniami rozporządzenia ogólnego (Common Provisions Regulation), wsparcie obejmować będzie również przedsiębiorstwa typu small mid-caps, mid-caps oraz pozostałe duże przedsiębiorstwa. Warunkiem wsparcia inwestycji produkcyjnych przedsiębiorstw innych niż MŚP i small mid-caps będzie konieczność współpracy z przedsiębiorstwami sektora MŚP.

Wsparcie udzielane jest przez 2 Instytucje Pośredniczące (IP), do których projekty przypisywane są zależnie od typu Wnioskodawcy:

- Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) – wyłącznie MŚP i ich konsorcja;
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) – duże przedsiębiorstwa oraz konsorcja z MŚP i organizacjami badawczymi oraz organizacjami pozarządowymi, a także konsorcja MŚP z organizacjami badawczymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytycznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana z

²³ Definicje small mid-caps (małe spółki o średniej kapitalizacji) oraz mid-caps (spółka o średniej kapitalizacji) określone zostały w Rozporządzeniu (UE) No 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1017&from=PL>.

²⁴ Enterprises with research and development (R&D) activities during 2016 and 2018 by NACE Rev. 2 activity and size class [INN_CIS11_INRD_custom_1028334], EUROSTAT.

uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji ENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

Biorąc pod uwagę powyższe, w 1. Priorytecie dopuszczone będą konkursy tematyczne, np. dedykowane projektom realizowanym na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze lub obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Nie jest wykluczone finansowanie w ramach 1. Priorytetu projektów realizowanych we współpracy podmiotów z różnych regionów i krajów. Niemniej jednak, ze względu na potencjalnie złożony charakter projektów oraz trudność w realizacji przedsięwzięć badawczych i innowacyjnych przez

podmioty zlokalizowane w dużej odległości, nie przewiduje się wymogu uwzględnienia tego rodzaju współpracy w projektach.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie w ramach 1. Priorytetu jest realizowane wyłącznie w formie dotacji. Ze względu na bardzo wysoki poziom ryzyka w projektach badawczo-rozwojowych nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych. Finansowane projekty mają charakter kompleksowy, obejmując swoim zakresem główne etapy powstawania i wdrażania innowacji. Ich zasadniczym i obligatoryjnym elementem jest moduł B+R (prace B+R lub infrastruktura B+R). Zapewnienie wsparcia o charakterze bezzwrotnym na sfinansowanie prac i/lub infrastruktury B+R, a także na inne moduły (w tym wdrożenia wyników prac B+R) ma działanie silnie motywujące z punktu widzenia przedsiębiorców do inicjowania działalności badawczo-rozwojowej. Ponadto finansowanie bezzwrotne jest uzasadnione wysokim poziomem ryzyka oraz trudnością w oszacowaniu potencjalnych przychodów z projektu w sytuacji, gdy projekty w związku z ich nowością i nieprzewidywalnością są trudne do porównania z analogicznymi inwestycjami.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	63/ 5/ 8	1157/ 83/ 166
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	63/ 5/ 8	1157/ 83/ 166
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 05	Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem	przedsiębiorstwa	9/ 1/ 1	170/ 13/ 24
1	Rozwijanie i	EFRR	Słabiej /	RCO 06	Naukowcy	EPC	66/	959/

	wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii		Lepiej / Przejęciowe		pracujący we wspieranych obiektach badawczych		5/ 9	68/ 137
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	3/ 1/ 0	59/ 5/ 8
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 08	Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji	EUR	24 512 384/ 1 750 884/ 3 501 769	359 514 952/ 25 679 640/ 51 359 279
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	9/ 1/ 1	166/ 11/ 24

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0/0/0	2021	6 168/ 441/ 881	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 102	Miejsca pracy dla naukowców utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0/0/0	2021	38/ 3/ 5	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0/0/0	2021	3 234 087 469/ 231 006 248/ 462 012 496	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające	przedsiębiorstwa	0/0/0	2021	316/ 23 / 45	CST 2021	

	innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii				innowacje produktowe lub procesowe						
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 04	MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne	przedsiębiorstwa	0/0/0	2021	64/ 5/ 9	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 05	MŚP wprowadzające innowacje wewnątrz przedsiębiorstwa	przedsiębiorstwa	0/0/0	2021	259/ 19 / 37	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 06	Złożone wnioski patentowe	wnioski patentowe [szt.]	0/0/0	2021	447/ 32/ 64	CST 2021	
1	Rozwijanie i wzmacnianie	EFRR	Słabiej / Lepiej /	RCR 07	Wnioski w zakresie znaków	wnioski w zakresie znaków	0/0/0	2021	86/ 6/	CST 2021	

	zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii		Przejściowe		towarowych oraz wzorów	towarowych oraz wzorów [szt.]			12		
--	--	--	-------------	--	------------------------	-------------------------------	--	--	----	--	--

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	009	11 876 471,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	009	23 752 941,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	009	166 270 588,00
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	010	125 882 353,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	010	251 764 706,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	010	1 762 352 941,00
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	011	112 711 764,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	011	225 423 530,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	011	1 577 964 706,00
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	029	4 117 647,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	029	8 235 294,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	029	57 647 059,00
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	030	1 764 706,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	030	3 529 412,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	030	24 705 882,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	01	256 352 941,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	01	512 705 883,00
1	EFF1	Słabiej rozwinięte	1	01	3 588 941 176,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	33	256 352 941,00
1	EFRR	W okresie przejściowym	1	33	512 705 883,00
1	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	33	3 588 941 176,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	Lepiej rozwinięte	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz	02	102 541 176,00
		W okresie przejściowym			205 082 353,00

		Słabiej rozwinięte	wykorzystywanie zaawansowanych technologii (SO 1)		1 435 576 471,00
--	--	--------------------	---	--	------------------

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2. Priorytety

Podstawa prawna: art. 22 ust. 2 i art. 22 ust. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna

2.1.1. Tytuł priorytetu [300] (należy powtórzyć dla każdego priorytetu)

2. Priorytet “Środowisko sprzyjające innowacjom”

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+*
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ²⁵
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

* Jeżeli zaznaczone, przejść do sekcji 2.1.1.2.

2.1.1.1. Cel szczegółowy (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

Cel szczegółowy 1 (SO 1): *rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;*

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

²⁵ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Priorytet 2. w ramach SO 1 przyczynia się do realizacji zalecenia KE dotyczącego zwiększenia potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystania zaawansowanych technologii, w synergii z innymi programami i inicjatywami UE, wskazanego w Aneksie D do Country Report Poland 2019.

Obszary wsparcia przewidziane w Priorytecie 2. w ramach CS1:

Zwiększenie zdolności sektora nauki do współpracy

Wsparcie w tym obszarze ma na celu mobilizację osób i instytucji działających w sektorze nauki do współpracy z sektorem biznesu, a także z osobami i instytucjami z różnych krajów. Przyczyni się ono tym samym do zwiększenia liczby komercjalizowanych wyników badań prowadzonych przez organizacje badawcze, a także do podnoszenia kompetencji zespołów naukowych w zakresie transferu technologii i zarządzania innowacjami oraz mobilności kadr B+R. Cele te są realizowane w ramach następujących obszarów wsparcia:

- **Międzynarodowe Agendy Badawcze** – wsparcie w tym zakresie ma umożliwić powstanie i rozwój w Polsce wyspecjalizowanych, wiodących w skali światowej organizacji i zespołów (grup) badawczych, dysponujących odpowiednią masą krytyczną, współpracujących z partnerem zagranicznym specjalizującym się w ich dziedzinie, w oparciu o zidentyfikowany potencjał naukowy i kadrowy ośrodka w Polsce, stosujących najlepsze światowe praktyki w zakresie: identyfikowania programów i tematów badawczych, polityki personalnej oraz zarządzania pracami B+R, a także komercjalizacji wyników prac B+R. Wsparcie będzie systemowym instrumentem stabilizacji wspierania Centrów Doskonałości Naukowej w Polsce i kontynuowanym w kolejnych latach ze środków krajowych. Środki w ramach instrumentu będą mogły stanowić krajowe współfinansowanie dla projektów wyłonionych w ramach konkursów Horyzontu Europa w obszarze „Widening participation – Teaming for excellence (ToE)” oraz finansować ewentualnie wybrane projekty otrzymujące certyfikat Seal of excellence w programie ToE.
- **Projekty teamowe** – wsparcie zespołów badawczych prowadzonych przez naukowców z całego świata w Polsce, realizowanych w partnerstwie z laboratorium zagranicznym (powodowanym przez jednostki akademickie lub firmy) oraz przedsiębiorcą z Polski, polegające na dofinansowaniu badań naukowych oraz rozwoju zespołów badawczych. Celem instrumentu jest wzmocnienie poziomu doskonałości nauki uprawianej w Polsce oraz zwiększenie poziomu komercjalizacji wyników uzyskanych przez dofinansowane zespoły. W projektach konsorcjalnych możliwy jest udział zespołu pracującego za granicą w zakresie niezbędnym do zrealizowania projektu.
- **Współpraca najlepszych zespołów badawczych w formie konsorcjów w wybranych obszarach strategicznych** – wsparcie udzielane będzie na realizację agend badawczych oraz rozwój zespołów naukowych we wskazanych na podstawie wyzwań społecznych i gospodarczych obszarach strategicznych. Przewidziany jest także mentoring i wsparcie szkoleniowe związane z kwestiami zarządzania własnością intelektualną, komercjalizacją wyników prac B+R oraz budowania relacji z partnerami biznesowymi, w tym potencjalnymi inwestorami.

Możliwym komponentem powyższych działań jest wsparcie **międzynarodowych projektów doktoranckich o znaczeniu aplikacyjnym**, tj. wspieranie internacjonalizacji studiów doktoranckich i podnoszenie poziomu szkół doktorskich w Polsce poprzez współpracę ze szkołami doktorskimi za granicą oraz z biznesem.

- **Wsparcie infrastruktury organizacji badawczych, przeznaczonej do realizacji prac badawczych na rzecz gospodarki** – finansowanie kosztów zakupu lub wytworzenia infrastruktury wykorzystywanej do realizacji agendy badawczej wpisującej się w KIS. Wsparcie będzie dotyczyło infrastruktury badawczej projektów znajdujących się na Polskiej Mapie Infrastruktury Badawczej oraz infrastruktury technologicznej Centrów Kompetencji, które będą tworzone w szczególności przez Instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz lub Centrum Łukasiewicz, przy udziale organizacji badawczych spoza Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz przedsiębiorców jako konsorcjantów w projekcie. Oba instrumenty wsparcia infrastruktury publicznej są do siebie komplementarne. Obowiązkowy element projektów w obu instrumentach stanowi rozwój kompetencji kadry naukowo-badawczej w zakresie m.in. komercjalizacji wyników prac B+R, transferu technologii i zarządzania innowacjami. Możliwą formą działań w ramach Centrum Kompetencji jest również tworzenie **sieci „fabryk uczących” (learning factory)**, które umożliwiają szkolenie w realistycznych środowiskach produkcyjnych, modyfikując proces uczenia się i przybliżając go do praktyki przemysłowej oraz wykorzystują praktykę przemysłową poprzez przyjęcie nowych umiejętności produkcyjnych, wiedzy i technologii.

Wsparcie inicjatyw wyselekcjonowanych na poziomie Unii Europejskiej

Wsparcie w tym obszarze będzie miało na celu sfinansowanie najlepszych projektów z komponentem B+R, które zostały pozytywnie zweryfikowane w ramach naborów przeprowadzonych z poziomu UE, dzięki czemu projekty mające potencjał w tworzeniu innowacji będą mieć szansę wdrożenia na rynku. W tym celu możliwe będzie:

- **Finansowanie projektów przedsiębiorstw, które otrzymały certyfikat Seal of Excellence** z Programu Horyzont Europa lub innych programów Unii Europejskiej. Projekty takie, zgodnie z art. 73 (4) CPR mogą otrzymać dofinansowanie bezpośrednio, bez konieczności weryfikacji spełnienia warunków, które zostały już ocenione przez KE.
- **Wsparcie projektów IPCEI** – finansowanie projektów polskich przedsiębiorstw uczestniczących w realizacji Ważnych Projektów Stanowiących Przedmiot Wspólnego Europejskiego Zainteresowania (tzw. projektów IPCEI) **zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. (b) Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)**, projekty IPCEI posiadają wyraźnie innowacyjny charakter w świetle najnowszych osiągnięć w danym sektorze.
- **Finansowanie wkładu krajowego** w konkursach na projekty badawczo-rozwojowe realizowane przez organizacje badawcze i przedsiębiorców w partnerstwach międzynarodowych np. w programie Horyzont Europa, gdzie wkład z EFRR stanowiłby wkład krajowy, zgodnie z art. 10 (rozp. ustanawiającego Horyzont Europa) oraz art. 73 (4) CPR. Projekty takie, zgodnie z art. 73(4) CPR mogą otrzymać dofinansowanie bezpośrednio, bez konieczności weryfikacji spełnienia warunków, które zostały już ocenione przez KE w ramach Programu HE. *(Realizacja uzależniona od możliwości finansowania na zasadach maksymalnie uproszczonych jak w HE).*
- Finansowanie wkładu krajowego w konkursach na centra testów i eksperymentowania sztucznej inteligencji (TEF AI) tworzone przez sieci organizacji badawczych i przedsiębiorców w możliwych partnerstwach międzynarodowych.
- **Finansowanie projektów realizowanych przez polskich partnerów w obszarach krajowych**

inteligentnych specjalizacji m.in. w ramach partnerstw ponadnarodowych S3 z regionami i krajami UE i spoza UE lub w ramach współpracy w grupie V4+ np. projektów pilotażowych, demonstracyjnych uzgodnionych w ramach partnerstw i wpisujących się europejskie/globalne łańcuchy wartości.

Alternatywne metody finansowania i realizacji prac badawczo-rozwojowych

W Programie przewidziano następujące możliwości testowania i realizacji metod finansowania prac badawczo-rozwojowych stanowiących alternatywę w stosunku do podstawowego sposobu finansowania – dotacji dla przedsiębiorców na realizację własnych projektów:

- **Wspólne przedsięwzięcia badawcze** – finansowanie projektów B+R w ramach agend badawczych przygotowanych i finansowanych wspólnie z partnerami (podmioty publiczne, prywatne, samorządy itp.). W przypadku samorządów województw, możliwe jest wcześniejsze skorzystanie przez chętne regiony z coachingu w ramach projektu Innoregiolab (wspieranego w SO4 w 2. Priorytecie FENG). Możliwa jest również realizacja wspólnych przedsięwzięć badawczych w ramach współpracy międzynarodowej z instytucjami partnerskimi, w tym w celu umożliwienia przedsiębiorstwom dostępu do europejskich i globalnych łańcuchów wartości.
- **Transfer technologii pochodzących z organizacji badawczych** – wspieranie:
 - a) komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, w szczególności powstających w środowisku naukowym,
 - b) inkubacji, akceleracji i wzrostu spółek odpryskowych tworzonych przez naukowców, z wykorzystaniem infrastruktury i zasobów ludzkich centrów transferów technologii i innych podmiotów zajmujących się komercjalizacją wyników badań realizowanych w środowisku naukowym. Realizowane działania mają zwiększyć liczbę innowacyjnych spółek zakładanych przez naukowców oraz zwiększać podaż spółek, które mogą być atrakcyjnym przedmiotem inwestycji ze strony funduszy VC.
- **Granty na Eurogranty** dla organizacji badawczych oraz przedsiębiorców – wspieranie aplikowania do programów UE zarządzanych centralnie typu Horyzont Europa, w tym koszty opracowania wniosku oraz poszukiwania partnerów do realizacji projektu. Działanie to ma się przyczynić do wzrostu liczby podmiotów z Polski, skutecznie konkurujących o finansowanie na poziomie Unii Europejskiej.
- **Innowacyjne zamówienia publiczne** – projekty wykorzystujące nowe sposoby finansowania przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w formule *problem-driven research* (z wykorzystaniem trybu partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych). Przeprowadzenie innowacyjnych zamówień publicznych pozwoli na finansowanie projektów, w ramach których, w odpowiedzi na konkretną potrzebę gospodarczą/społeczną lub określony przez podmiot publiczny cel, opracowane zostaną rozwiązania o parametrach dotychczas niedostępnych na rynku. W modelu tym państwo odgrywa rolę inteligentnego zamawiającego, kreującego nowy rynek dla nowatorskich produktów. W ramach innowacyjnych zamówień publicznych finansowane będą prace B+R, w tym w pełni działającego w skali 1:1 demonstratora technologii. Jako uzupełnienie innowacyjnych zamówień organizowane będą także Wielkie Wyzwania – konkursy otwarte dla wszystkich uczestników (w tym indywidualnych wynalazców, studentów, uczniów etc.), dotyczące opracowania nowych rozwiązań. Rolą tych konkursów, oprócz zebrania najlepszych pomysłów technologicznych, jest popularyzacja innowacji.

Na realizację 2. Priorytetu Programu zostanie przeznaczonych ok. 2 656 mln euro, co stanowi

ok. 33% alokacji Programu.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie w ramach SO1 w 2. Priorytecie jest skierowane głównie do następujących grup:

- Organizacje badawcze,
- Podmioty zajmujące się transferem technologii,
- Zespoły badawcze,
- Indywidualni naukowcy,
- Przedsiębiorcy.

Możliwa jest realizacja przez instytucje publiczne, jako beneficjentów projektów grantowych skierowanych do ww. grup docelowych.

W Priorytecie 2. ramach SO1 funkcję Instytucji Pośredniczących pełnią:

- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR),
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP),
- Fundacja na rzecz Nauki Polskiej (FNP),
- Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy (OPI-PIB).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytycznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji ENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem

B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

Jednakże mając na uwadze nieterytorialny charakter innowacyjności i specyfikę projektów B+R+I, które będą realizowane w tym Programie, nie przewiduje się w SO1 w ramach 2. Priorytetu Programu ukierunkowania interwencji na OSI.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Przewidziano możliwość wsparcia przedsięwzięć dot. partnerstw międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych z udziałem podmiotów z innych państw członkowskich UE lub spoza UE. Dla osiągnięcia celu priorytetu istotne będzie rozwijanie sieci kontaktów i współpracy w zakresie badań i rozwoju na szczeblu międzynarodowym, zwłaszcza w ramach inteligentnej specjalizacji i w celu wspierania innowacyjnych projektów oraz zapewnienia lepszej integracji z regionalnymi i globalnymi sieciami innowacyjnymi.

Partnerstwa mogą polegać na wspieraniu projektów badawczo-rozwojowych (z potencjalnym komponentem wdrożeniowym) konsorcjów międzynarodowych (także w formule IPCEI oraz w ramach międzynarodowych projektów doktoranckich o znaczeniu aplikacyjnym), realizacji projektów przez międzynarodowe zespoły badawcze, prowadzenie międzyinstytucjonalnej wymiany wiedzy i doświadczeń w budowaniu ekosystemu innowacji, współorganizacja konkursów, poszukiwanie międzynarodowych inwestorów, wspieranie udziału polskich podmiotów w przedsięwzięciach międzynarodowych w ramach Horyzontu Europa i innych programach Unii Europejskiej.

Partnerstwa mogą być skupione m.in. na obszarach tematycznych związanych z KIS oraz obszarach stanowiących najistotniejsze wyzwania naukowe, gospodarcze, środowiskowe i społeczne dla całej Europy, takie jak: zielona gospodarka, w tym gospodarka o obiegu zamkniętym, nowe technologie w zakresie ochrony środowiska, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich mobilność, niskoemisyjność, smart cities, sztuczna inteligencja, sektory kreatywne i cyfryzacja, nowe źródła i metody magazynowania energii, biotechnologia szczególnie z zakresu nauk medycznych i rolniczych, biogospodarka, inżynieria materiałowa, obszar zdrowia.

Dopuszcza się także wykorzystanie możliwości bezpośredniego wsparcia projektów wybranych w ramach co-fundów (europejskich partnerstw współfinansowanych) Horyzontu Europa zgodnie z mechanizmem wskazanym w art. 73 ust. 4 rozporządzenia CPR.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Instrumenty w ramach SO 1 w ramach 2. Priorytetu realizowane są przy wykorzystaniu dotacji w formie konkursowej i pozakonkursowej. Projekty przewidziane do finansowania polegają na prowadzeniu prac B+R, będą realizowane w konsorcjach międzynarodowych lub stanowią finansowanie komplementarne do dotacyjnego wsparcia z instrumentów centralnych. Z tego względu są to projekty bardzo ryzykowne, dla których nie jest możliwe ani zasadne stosowanie instrumentów zwrotnych. W przypadku większości instrumentów projekty nie mają bezpośredniego potencjału komercyjnego, nie generują bezpośrednio zysków ani oszczędności.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni	Cel końcowy
2	Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	Przedsiębiorstwa	130 / 9 / 18	382 / 27 / 55
2	Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	Przedsiębiorstwa	130 / 9 / 18	382 / 27 / 55
2	Rozwijanie i	EFRR	Słabiej / Lepiej /	RCO 06	Naukowcy pracujący we	EPC	247 /	963 /

	wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii		Przejęciowe		wspieranych obiektach badawczych		18 / 35	69 / 138
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	69 / 5 / 10	214 / 15 / 31
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 08	Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji	EUR	1 256 576 / 89 756 / 179 511	282 348 120 / 20 167 723 / 40 335 446

	technologii							
2	Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	Przedsiębiorstwa	8 / 1 / 1	58 / 4 / 8

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu SO1: Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0	2021	207 / 15 / 30	CST 2021	
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR102	Miejsca pracy dla naukowców utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0	2021	256 / 18 / 36	CST 2021	
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	2021	41 639 128 / 2 974 223 / 5 948 447	CST 2021	

	nie zaawansowanych technologii										
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie nie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 06	Złożone wnioski patentowe	wnioski patentowe [szt.]	0	2021	262 / 19 / 37	CST 2021	
2	Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie nie zaawansowanych technologii	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR08	Publikacje w ramach wspieranych projektów	publikacje	0	2021	272 / 19 / 39	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	4	30 588 236,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	4	61 176 470,00

2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	4	428 235 294,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	10	4 352 941,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	10	8 705 883,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	10	60 941 176,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	11	5 254 706,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	11	10 509 411,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	11	73 565 883,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	12	16 323 529,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	12	32 647 059,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	12	228 529 412,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	24	1 764 706,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	24	3 529 412,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	24	24 705 882,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	28	1 941 176,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	28	3 882 353,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	28	27 176 471,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	01	60 225 294,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	01	120 450 588,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	01	843 154 118,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	33	60 225 294,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	1	33	120 450 588,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	33	843 154 118,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (SO 1)	02	24 090 118,00
		W okresie przejściowym			48 180 235,00
		Słabiej rozwinięte			337 261 647,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy²⁶ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

Cel szczegółowy 3 (SO 3): Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Działania realizowane w ramach SO3 w 2. Priorytecie adresują potrzebę wsparcia MŚP w zakresie umiędzynarodowienia ich działalności oraz pogłębienie współpracy w zakresie transferu technologii. Jednocześnie istotną częścią wsparcia dostępnego w ramach SO3 są instrumenty wspierające rozwój innowacyjnych spółek typu *start-up/scale-up*. Wspieranie tego rodzaju przedsiębiorstw wymaga zastosowania różnych działań – od instrumentów wspierających powstawanie startupów (popularyzacja i przygotowanie do prowadzenia własnego przedsiębiorstwa, finansowanie załączkowe), przez specjalistyczne wsparcie rozwoju i skalowania wyselekcjonowanej grupy startupów (programy rozwojowe o charakterze akceleracyjnym) po finansowanie kapitałowe innowacyjnych spółek.

Realizacja instrumentów w ramach SO3 przyczynia się tym samym do realizacji wyzwania KE określonego w CSRs dla Polski 2019 i 2020, dotyczącego zwiększania konkurencyjności i umiędzynarodowienia małych i średnich przedsiębiorstw

Zastosowane instrumenty zostały podzielone na następujące grupy:

Wsparcie w zakresie internacjonalizacji

- **Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych MŚP** – budowanie kompetencji i strategii ekspansji zagranicznej oraz dopasowania produktów i usług do konkretnych rynków docelowych, segmentów klientów i kanałów sprzedaży.
- **Promocja marki polskiej gospodarki** skoncentrowana na wybranych, najbardziej prestiżowych imprezach, wspierająca promocję pojedynczych firm oraz branż istotnych dla polskiej gospodarki, w szczególności krajowych inteligentnych specjalizacji. Uzupełniająco przewidziane jest wsparcie projektów służących umiędzynarodowieniu działalności przedsiębiorstw i włączanie ich w promocję polskiej gospodarki na wyselekcjonowanych, prestiżowych imprezach.

²⁶ Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

Wsparcie w zakresie transferu technologii

- **Wsparcie transformacji cyfrowej polskich MŚP** poprzez doradztwo dotyczące zastosowania technologii cyfrowych w przedsiębiorstwie oraz granty na zakup i wdrożenie technologii wspierających prowadzenie działalności gospodarczej. Wsparcie dla pozyskania technologii z zewnętrznego źródła, np. w postaci wartości niematerialnych i prawnych do rozwiązań IT służących transformacji cyfrowej w przedsiębiorstwie ma na celu poszerzenie dostępu do wiedzy, obniżenie kosztów technologii i innych nowych rozwiązań polskich MŚP.
- **Wsparcie indywidualnych innowatorów** – wsparcie wynalazców i osób zainteresowanych wdrożeniem innowacyjnych rozwiązań poprzez utworzenie dostępnej, przyjaznej przestrzeni przeznaczonej do eksperymentowania, doświadczania, testowania, pracy nad innowacyjnymi rozwiązaniami, a także weryfikacji potencjału komercjalizacyjnego, technologicznego i biznesowego pomysłów.
- **Ochrona własności intelektualnej** – działania mające na celu zwiększenie praktycznych umiejętności przedsiębiorców w zakresie wykorzystania ochrony własności intelektualnej, w tym przemysłowej oraz możliwości czerpania korzyści z tej ochrony.

Wsparcie powstawania i rozwoju innowacyjnych spółek (start-up/scale-up)

- **Wsparcie wyszukiwania i przygotowania rozwiązań technologicznych (w tym tworzonych na uczelniach i organizacjach badawczych) do komercjalizacji** – w tym prace B+R i przedwdrożeniowe, przeprowadzanie testów rozwiązań, analizy rynkowe, marketingowe, prawne; wsparcie w zakładaniu spółek, przygotowanie do inwestycji kapitałowych, hackatony, pitchingi.
- **Programy rozwojowe dla innowacyjnych spółek (o charakterze akceleracyjnym i post-akceleracyjnym):** specjalistyczne wsparcie rozwoju wyselekcjonowanej grupy pomysłodawców i start-upów, w tym start-upów zagranicznych zachęconych do rozwijania działalności w Polsce oraz spółek na dalszym etapie rozwoju.

Programy rozwojowe mają zapewnić wsparcie dopasowane do etapu rozwoju innowacyjnej spółki, m.in. poprzez wsparcie w formie grantu, zindywidualizowane wsparcie merytoryczne (mentoring biznesowy i technologiczny, specjalistyczne usługi) ekspertów, w tym międzynarodowych, dostęp do potencjalnych klientów, inwestorów (w tym na wydarzeniach typu hackatony, pitch-decki etc.), stworzenie warunków do realizacji testowego wdrożenia produktu/usługi, a także wsparcie w procesie pozyskiwania finansowania zewnętrznego (np. od funduszy VC) oraz w zakresie internacjonalizacji działalności (w tym wyjazdy na wybrane rynki zagraniczne służące rozwinięciu działalności i przygotowaniu produktu na konkretny rynek).

Możliwa jest również realizacja ścieżki obejmującej wątek edukacyjny dla dużych/średnich firm i prowadzącej je przez proces zmiany modelu biznesowego z liniowego do zamkniętego (circular). Jednocześnie oferowane jest firmom poszukiwanie dla nich rozwiązań technologicznych (np. wśród startupów), które mogą być zastosowane w procesie transformacji modelu biznesowego.

Finansowanie innowacyjnej działalności przedsiębiorstw z wykorzystaniem instrumentów finansowych oraz instrumentów mieszanych

- **Instrumenty kapitałowe:** finansowanie powstawania i rozwoju spółek typu start-up/scale-up z wykorzystaniem funduszy *venture capital* oraz finansowania poprzez aniołów biznesu, ze szczególnym uwzględnieniem finansowania spółek prowadzących działalność badawczo-rozwojową (zarówno nowopowstałych spółek będących na etapie finalizacji prac B+R, jak i

dojrzałych spółek rozwijających produkty/usługi poprzez dalsze prace badawcze). Finansowanie kapitałowe jest przekazywane do spółek przez pośredników finansowych (fundusze venture capital) i z udziałem wkładu prywatnego. W przypadku spółek wysokotechnologicznych, prowadzących działalność B+R, możliwe będzie również uzupełnienie finansowania kapitałowego wsparciem bezzwrotnym w formie dotacji (w ramach jednej operacji). Celem wdrażania instrumentów kapitałowych w ramach Programu jest nie tylko finansowanie kapitałowe innowacyjnych spółek, ale również wspieranie rozwoju ekosystemu obejmującego takie podmioty, jak fundusze seed/venture capital, fundusze corporate venture capital, sieci „aniołów biznesu”. Uzupełnieniem wsparcia kapitałowego będzie wsparcie prawne dla MŚP mające na celu zabezpieczenie interesów przedsiębiorców w procesie pozyskiwania inwestora.

Należy zaznaczyć, że cechy finansowania kapitałowego (z jednej strony – brak konieczności zapewnienia zabezpieczenia czy finansowego wkładu własnego, połączenie finansowania z dostępem do know-how i kontaktów branżowych; z drugiej – częściowa utrata kontroli nad spółką przez właścicieli; finansowanie skierowane do firm o bardzo dużym potencjale wzrostu) sprawiają, że nie jest to finansowanie możliwe do zastosowania dla szerokiego grona przedsiębiorstw. Może jednak przyczynić się do znaczącego wzrostu firm, które z takiego finansowania skorzystają.

Dla części innowacyjnych spółek, które pozyskały finansowanie kapitałowe ze środków FENG, kolejnym źródłem finansowania będzie mógł być polski rynek kapitałowy (np. New Connect lub Giełda Papierów Wartościowych).

- **Instrument gwarancyjny** skierowany do mikro, małych i średnich firm oraz do przedsiębiorstw typu small mid-caps i mid-caps, które chcą uzyskać finansowanie dłużne na realizację inwestycji i/lub zwiększenie kapitału obrotowego niezbędnego do rozwoju firmy oraz zapewnienia płynności finansowej. Z gwarancji mogą skorzystać przedsiębiorstwa posiadające zdolność kredytową w ocenie instytucji finansowej, ale mające trudności w dostępie do finansowania z powodu braku lub niewystarczającego zabezpieczenia spłaty zadłużenia. Instrument może być oferowany także firmom o potencjale innowacyjnym, (m.in. w obszarze automatyzacji, robotyzacji lub cyfryzacji przedsiębiorstw). Planowane jest również łączenie wsparcia w formie gwarancji z finansowaniem części kosztów inwestycyjnych w formie dotacji do kapitału oraz kosztów odsetkowych w formie dopłaty do oprocentowania (w ramach jednej operacji).

Istotną wartością dodaną instrumentu gwarancyjnego jest zaangażowanie na dużą skalę kapitału prywatnego udostępnionego przez sektor bankowy. Inwestycje realizowane z wykorzystaniem tego instrumentu finansowane są w 100% ze środków prywatnych, a rolą kapitału publicznego jest jedynie zabezpieczenie finansowania. Wsparcie w formie gwarancji przeznaczone jest dla przedsiębiorstw ze zdolnością kredytową, gotowych podjąć dodatkowe ryzyko związane z zwiększeniem zadłużenia firmy.

Instrumenty łączące finansowanie dłużne z dotacyjnym (mieszane). Planowana jest kontynuacja kredytu na innowacje technologiczne – instrumentu łączącego finansowanie dłużne MŚP oraz przedsiębiorstw typu small mid-caps i mid-caps z udziałem banków komercyjnych oraz bezzwrotne w formie dotacji. Tego rodzaju finansowanie pozwala zwiększyć udział banków komercyjnych w finansowaniu innowacyjnych przedsięwzięć. Instrument mieszany, taki jak kredyt na innowacje technologiczne łączy w sobie zalety finansowania zwrotnego uruchamianego ze środków prywatnych (sektor bankowy) ze wsparciem dotacyjnym, które zwiększa skłonność do finansowania innowacyjnych projektów przez firmy.

Ponadto, polityka spójności ma zasadnicze znaczenie dla **zapewnienia zrównoważonej**

odbudowy gospodarki po pandemii COVID-19 w dłuższej perspektywie oraz uniknięcia asymetrii i rozbieżności we wzroście gospodarczym między państwami członkowskimi i w ich obrębie.

Instrumenty w celu przeciwdziałania skutkom społeczno-gospodarczym pandemii COVID-19.

Wsparcie na kapitał obrotowy dla MŚP w celu przeciwdziałania skutkom społeczno-gospodarczym pandemii COVID-19. Ze wsparcia mogą skorzystać przedsiębiorcy z sektora MŚP, którzy dotknięci zostali zakłóceniami w funkcjonowaniu gospodarki na skutek wystąpienia pandemii COVID-19 i znaleźli się w trudnej sytuacji lub są nią zagrożeni. W zależności od sytuacji pandemicznej oraz potrzeb przedsiębiorców, wsparcie może mieć charakter zwrotny lub bezzwrotny.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie w ramach 2. Priorytetu w ramach SO3 skierowane jest głównie do:

- przedsiębiorców (w tym small mid-caps i mid-caps w ramach instrumentu gwarancyjnego i mieszanego),
- akceleratorów, w tym prowadzonych przez organizacje pozarządowe,
- podmiotów wdrażających instrumenty finansowe.

Ponadto realizowane są projekty pozakonkursowe administracji publicznej oraz instrumenty finansowe.

W Priorytecie 2. w SO3 funkcję Instytucji Pośredniczących pełnią:

- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP),
- Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK),
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na

poziomie krajowym m.in. w Wytycznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji ENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

W Programie, w ramach SO3 możliwe będzie wsparcie ukierunkowane na OSI, w tym obszary zagrożone trwałą marginalizacją i miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, w formie odrębnej ścieżki działań skierowanej do nowych przedsiębiorstw (inkubacja, akceleracja), których działalność opiera się na nowych rozwiązaniach technologicznych (startupów) i przyjaznego ekosystemu startup-owego.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Zakłada się w Programie wsparcie dla przedsięwzięć dot. partnerstw międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych z udziałem podmiotów znajdujących się w co najmniej jednym innym państwie członkowskim.

W ramach tego celu szczegółowego mogą wystąpić przykłady przedsięwzięć międzynarodowych w rozumieniu art. 17.3.d.v CPR w ujęciu: współpracy międzyinstytucjonalnej, współpracy

tematycznej, mechanizmów wspierania partnerstw. Mogą do nich należeć m.in. programy realizowane w porozumieniu z agencjami publicznymi i akceleratorami z krajów europejskich i spoza Europy, międzyinstytucjonalna wymiana wiedzy i doświadczeń w budowaniu ekosystemu innowacji. Projekty te mogą polegać m.in. na współprojektowaniu instrumentów, stworzenie sieci mentorów z wybranego obszaru specjalizacji na danym rynku, współorganizacja wspólnych konkursów, współpraca z akceleratorami międzynarodowymi; przygotowanie polskich przedsiębiorstw do współpracy międzynarodowej, projekty mające na celu włączanie się w globalne łańcuchy wartości, wspólne programy internacjonalizacji start-upów typu start-up exchange.

Dla pełnego rozwoju rynku venture capital w Polsce ważne jest przyciąganie do Polski z zagranicy renomowanych zespołów zarządzających dużymi pod względem wartości funduszami, korzystającymi z kapitału prywatnego dostarczanego przez zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, finansowych lub branżowych. Ważną rolę może pełnić także współpraca partnerska między środowiskami (podmioty zarządzające, podmioty realizujące programy akceleryjne, inwestorzy, aniołowie biznesu) związanymi z sektorem VC w Polsce i w innych krajach UE.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Instrumenty w SO3 w ramach 2. Priorytetu realizowane są w formie dotacji, instrumentów finansowych oraz połączeniu obu tych form. Dotacje planowane są do zastosowania w przypadku projektów realizowanych przez instytucje publiczne, a także w obszarze finansowania usług rozwojowych dla start-upów, co ma posłużyć m.in. do przygotowania takich technologicznych firm do współpracy z inwestorem oraz zwiększenia ich wartości przed inwestycją. Niewielkich rozmiarów granty planowane są również w obszarze cyfryzacji, w połączeniu z doradztwem, w związku z niewielkim rozmiarem wsparcia oraz koniecznością szczególnego zachęcenia MŚP do wprowadzania rozwiązań cyfrowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	1 261 / 90 / 180	6 030/ 431 / 861
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	668 / 48 / 95	3 758/ 268 / 537
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	276 / 20 / 39	1 083/ 77 / 155

	tym poprzez inwestycje produkcyjne							
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	329 / 23 / 47	1 218 / 87 / 174
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 05	Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem	przedsiębiorstwa	93 / 7 / 13	875 / 62 / 125
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Wartość bezzwrotnego wsparcia (dotacje) dla MŚP finansującego kapitał obrotowy w związku z COVID-19	EUR	0 / 0 / 0	82 352 941 / 5 882 353 / 11 764 706
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Liczba MŚP objętych wsparciem bezzwrotnym (dotacje) finansującym	przedsiębiorstwa	0 / 0 / 0	1 836 / 131 / 262

	pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne				kapitał obrotowy w związku z COVID-19				
--	---	--	--	--	---------------------------------------	--	--	--	--

Tabela 3 wskaźniki rezultatu

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	0	2021	1 980 / 141 / 283	CST 2021	
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	2021	684 746 199 / 48 910 443 / 97 820 886	CST 2021	
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub	przedsiębiorstwa	0	2021	894 / 64/ 128	CST 2021	

	inwestycje produkcyjne				procesowe						
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 06	Złożone wnioski patentowe	wnioski patentowe [szt.]	0	2021	8 / 1 / 1	CST 2021	
2	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR17	Nowe przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku	przedsiębiorstwa	0	2021	366 / 26 / 52	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	10	5 882 353,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	10	11 764 706,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	10	82 352 941,00

2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	11	2 670 353,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	11	5 340 706,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	11	37 384 941,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	13	2 235 294,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	13	4 470 588,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	13	31 294 118,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	21	48 209 929,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	21	96 419 860,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	21	674 939 021,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	22	3 497 795,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	22	6 995 587,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	22	48 969 118,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	24	6 352 942,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	24	12 705 882,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	24	88 941 176,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	25	5 295 294,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	25	10 590 589,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	25	74 134 117,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	31	5 882 353,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	31	11 764 706,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	31	82 352 941,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	01	40 431 765,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	01	80 863 530,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	01	566 044 705,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	02	25 603 371,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	02	51 206 742,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	02	358 447 197,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	04	13 991 177,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	04	27 982 352,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	04	195 876 471,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	33	80 026 313,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	3	33	160 052 624,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	33	1 120 368 373,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

II	EFRR	Lepiej rozwinięte	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (SO3)	02	32 010 525,00
		W okresie przejściowym			64 021 050,00
		Słabiej rozwinięte			448 147 349,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy²⁷ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

Cel szczegółowy 4 (SO4) w ramach CP1: rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Realizacja działań w SO4 pozwoli na rozwijanie ekosystemu innowacji przez zapewnienie przedsiębiorcom i organizacjom badawczym wsparcia instytucjonalnego wspierającego rozwój inteligentnych specjalizacji, opracowanie i prowadzenie projektów badawczo-rozwojowych i innowacyjnych. Instrumenty w ramach SO4 przyczyniają się tym samym do realizacji wyzwań KE określonych w Aneksie D do Country Report Poland 2019.

Instrumenty wskazane w tej części programu uwzględniają również wyzwania związane z zieloną i cyfrową transformacją gospodarki. W ten sposób przyczyniają się do realizacji Europejskiego Zielonego Ładu, Strategii cyfrowej UE oraz innych unijnych i krajowych strategii w tym zakresie. W szczególności dotyczy to dedykowanych tym zagadnieniom ekosystemów EDIH i GIH oraz instrumentów realizowanych w ramach Inno_LAB.

Projekty pilotażowe i monitoringowe, animacje, sieciowanie, akademie innowacji

- W obszarze współpracy w ramach krajowego systemu innowacji kontynuowany jest projekt realizowany w ramach POIR 2014-20 - **Inno_LAB**, który służy testowaniu nowych form wsparcia oraz ma na celu zwiększenie wiedzy i skłonności przedsiębiorstw do podejmowania działalności B+R+I. Jego celem jest również projektowanie innowacyjnych usług we współpracy z instytucjami publicznymi, w tym także partnerami zagranicznymi, testowanie skutków wdrożenia nowych rozwiązań technologicznych, stymulowanie współpracy nauki z biznesem i administracji z biznesem oraz rozwój różnych rodzajów innowacji. W ramach projektu testowane mogą być również instrumenty dotyczące rozwoju kompetencji proinnowacyjnych, w tym zwłaszcza w zakresie rozwoju innowacji w firmach i zarządzania nimi.

Jednocześnie w ramach Inno_LAB finansowane jest **wsparcie na rzecz animacji ekosystemów innowacji** na poziomie międzynarodowym oraz międzynarodowy matchmaking w poszczególnych obszarach tematycznych, w tym wsparcie organizacji międzynarodowych wydarzeń (hakatony/pichingi dla startupów, lub konferencje sieciujące i wzmacniające współpracę IOB, jednostek naukowych) np. w zakresie

²⁷ Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

przemysłu 4.0, GOZ, gospodarki niskoemisyjnej, cyfryzacji, KIS itp.

- **Projekt dot. Krajowej Inteligentnej Specjalizacji** – w ramach którego prowadzony jest proces przedsiębiorczego odkrywania (w tym weryfikacja i aktualizacja KIS, oddolna identyfikacja wyłaniających się potencjałów rozwojowych) oraz działania związane z monitoringiem i ewaluacją podejmowanych działań w obszarze inteligentnych specjalizacji. W ramach projektu realizowane są również działania w zakresie koordynacji i współpracy poziomu krajowego i regionalnego oraz zmierzające do zwiększenia zaangażowania polskich podmiotów we współpracę międzynarodową w obszarach KIS i RIS. Jako rozszerzenie wsparcia inteligentnych specjalizacji w ramach Programu przewiduje się wsparcie tworzenia i włączania się w partnerstwa międzynarodowe **SMART partnerships**, np. w ramach partnerstw tematycznych S3 z udziałem polskich podmiotów czy inicjatyw zagranicznych powiązanych tematycznie z krajowymi inteligentnymi specjalizacjami, w celu umożliwienia dostępu do globalnych łańcuchów wartości. W celu wsparcia tworzenia SMART partnerships utworzony zostanie punkt kontaktowy, którego celem będzie kompleksowe wsparcie na każdym etapie udziału w partnerstwach.
- Realizowany jest również projekt **Inno_Regio_lab**, którego celem jest prowadzenie badań, analiz i ewaluacji w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności i efektywności polityki rozwoju regionalnego, testowanie nowych rozwiązań, narzędzi wsparcia i kierunków interwencji w zakresie polityki regionalnej, upowszechnianie dobrych praktyk wśród instytucji oraz wsparcie w budowie sieci współpracy. Jednocześnie projekt zakłada wsparcie regionów w zakresie budowania potencjału B+R poprzez dostarczenie praktycznej wiedzy i środowiska do testowania umiejętności wsparcia B+R. Dodatkowo, w ramach projektu jest budowany potencjał regionów do działalności innowacyjnej poprzez wsparcie ośrodków innowacji (OI), celem przygotowania ich do procesu akredytacji (tj. budowa potencjału, poprzez w szczególności nabywanie nowych kompetencji oraz sieciowanie, do uczestniczenia w ww. systemie wsparcia OI).

W ramach Inno_Regio_lab realizowane są również działania w zakresie coachingu, mentoringu i wymiany doświadczeń w celu zwiększania potencjału regionów w zakresie wsparcia prowadzenia prac B+R. Dzięki temu regiony chętne do współpracy mogą otrzymać lepsze przygotowanie do udziału we Wspólnych Przedsięwzięciach Badawczych, wspieranych w ramach SO1 w 2. Priorytecie FENG.

- **Rozwój przedsiębiorstw rozpoczynających działalność innowacyjną INNOSTART**

W ramach Programu wspierane są działania kierowane do przedsiębiorstw rozpoczynających działalność innowacyjną, które nie posiadają doświadczenia w realizacji projektów B+R finansowanych z środków UE. Podejmowane działania będą się cechować zindywidualizowanym podejściem do potrzeb przedsiębiorców celem zwiększenia podaży innowacyjnych projektów oraz ich skutecznej realizacji.

Przedsiębiorcy zamierzający wkroczyć na ścieżkę innowacji zostaną objęci wsparciem już na etapie wyszukania pomysłu na projekt B+R, stworzenia koncepcji projektu oraz realizacji pierwszego projektu B+R.

Działania realizowane w ramach INNOSTART dotyczą w szczególności:

- określania kierunków rozwoju potencjalnych beneficjentów Programu w obszarze innowacji, diagnozy ich potencjału innowacyjnego w ramach usługi informacyjnej

Innovation Coach, oferowania absolwentom Innovation Coach doradztwa specjalistycznego w zakresie rozwoju koncepcji i przygotowania projektów badawczo-rozwojowych;

- finansowania realizacji pierwszych projektów **B+R na START** absolwentów Innovation Coach.

W ramach projektu INNOSTART zastosowany zostanie mechanizm rozliczania na podstawie tzw. finansowania niepowiązanego z kosztami, który jest adekwatny do działań, mających na celu przygotowania potencjalnych beneficjentów do efektywnego aplikowania o środki Programu, na podstawie art. 37 CPR.

Rozwój przedsiębiorstw poprzez wsparcie klastrów.

Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej polityka klastrowa w Polsce zakłada skupienie się na profesjonalizacji zarządzania i profesjonalizacji kadr w klastrach, wykorzystania klastrów jako akceleratorów innowacyjności oraz liderów transformacji przemysłowej w kierunku gospodarki 4.0 (innowacyjność i transformacja cyfrowa), kooperacji międzyregionalnej i międzynarodowej (ekspansja i internacjonalizacja). Wymaga to wzmocnienia kompetencji koordynatorów klastrów oraz narzędzi wspierania polskich klastrów do zwiększania ich potencjału, w celu większego uczestnictwa w konsorcjach międzynarodowych, także jako liderów konsorcjów. Model klastrów znajduje także zastosowanie dla urzeczywistniania idei gospodarki o obiegu zamkniętym w wymiarze współpracy między przedsiębiorstwami, symbiozy przemysłowej (np. na zasadzie „twój odpad moim produktem”) i tworzenia cyrkularnych łańcuchów wartości.

Wsparcie dla klastrów w ramach Programu skupia się na Krajowych Klastrach Kluczowych oraz klastrach wzrostowych o charakterze ponadregionalnym.

W związku z czym realizowany jest nowy model wsparcia klastrów zakładający wsparcie potencjału rozwojowego klastrów, ale także rozwój gospodarki w oparciu o klastry, tzn. wykorzystanie potencjału klastrów do rozwijania priorytetowych obszarów tematycznych, takich jak gospodarka 4.0, GOZ, edukacja, budowa platform. W ramach SO4 planowane jest przede wszystkim wzmocnienie zasobów ludzkich i infrastrukturalnych, testowanie nowych usług, budowa platform oraz umiędzynarodowienie. Wsparcie dostosowane jest do poziomu rozwoju klastra i powiązane jest z wdrażaniem nowych usług przez klastry dla firm.

Rozwój przedsiębiorstw poprzez wsparcie ośrodków innowacji.

W ramach Programu wspierane są działania Ośrodków Innowacji oparte o **nowy model systemu akredytacji** pojedynczych Ośrodków Innowacji w zakresie określonych funkcjonalności oraz konsorcjów specjalizacji technologicznych z udziałem OI w celu podnoszenia jakości świadczonych przez nie wyspecjalizowanych, zaawansowanych i dostosowanych do aktualnych trendów ekonomicznych usług proinnowacyjnych z jednoczesnym promowaniem popytu na te usługi, tj.:

- **wsparcie potencjału rozwojowego akredytowanych na poziomie centralnym podmiotów**, które obejmuje w szczególności: wzmocnienie zasobów ludzkich i infrastrukturalnych, kompetencji, budowę platform sieciująco-usługowych, sieciowanie, umiędzynarodowienie (w tym m.in.: udział w projektach i wydarzeniach międzynarodowych), standaryzację oraz certyfikację. Wsparcie powiązane jest z testowaniem i wdrażaniem nowych lub ulepszonych usług przez wspomniane podmioty dla przedsiębiorców w zakresie akredytowanej funkcjonalności lub specjalizacji technologicznej (pierwszy i drugi poziom akredytacji);

- **wsparcie świadczenia wysokiej jakości usług proinnowacyjnych** przez wyspecjalizowane w określonych **specjalizacjach technologicznych konsorcja** (drugi poziom akredytacji).

Działania wspierające Ośrodki Innowacji mają na celu budowanie i wzmacnianie ich kompetencji do świadczenia wyspecjalizowanych usług w zakresie określonych akredytacją funkcjonalności (np. akceleracja, inkubacja technologiczna, brokering, badania-wdrożenia-rozwoj, doradztwo innowacyjne, demonstracja) oraz specjalizacjami technologicznymi wpisującymi się w KIS dot. nowych kierunków transformacji takich jak np. cyfryzacja, zielona gospodarka, przemysł 4.0, zdrowe społeczeństwo.

Wsparcie w zakresie świadczenia usług o charakterze proinnowacyjnym obejmuje również tworzenie i wzmacnienie potencjału **tzw. hubów innowacji cyfrowych** (Digital Innovation Hubs oraz **hubów zielonych innowacji** (GIH, tj. Green Innovation Hubs) – wspierających odpowiednio cyfrową i zieloną transformację gospodarki oraz dofinansowanie świadczenia przez nie usług.

Możliwą formą wspierania świadczenia usług o charakterze proinnowacyjnym dla przedsiębiorców jest tworzenie **tzw. „fabryk uczących”** (learning factory), które umożliwiają szkolenie w realistycznych środowiskach produkcyjnych.

Ponadto, w ramach Programu realizowane są działania wspierające animację ośrodków innowacji w zakresie wzmacniania **wzajemnej współpracy i sieciowania** się oraz rozwoju ich kompetencji w określonych obszarach mających na celu rozwój wysokiej jakości usług o charakterze proinnowacyjnym.

Uzupełnieniem wsparcia OI będzie finansowanie z poziomu regionalnego świadczenia usług (wpisujących się w funkcjonalności będące przedmiotem akredytacji) pojedynczych akredytowanych IOB na rzecz przedsiębiorców, w celu wzmocnienia popytu na nowy rodzaj usług, a także wsparcie dotyczące budowania potencjału ośrodków innowacji jako element projektu z zakresu wzmacniania potencjału regionu w zakresie B+R.

- **Współfinansowanie działań prowadzonych przez Europejskie Huby Innowacji Cyfrowych (European Digital Innovation Hubs – EDIH)** – wsparcie będzie komplementarne w stosunku do finansowania zapewnionego przez Komisję Europejską w ramach programu „Cyfrowa Europa” (Digital Europe Programme). Zadania realizowane przez EDIH będą polegać na wspieraniu transformacji cyfrowej przez zwiększenie w państwach członkowskich UE poziomu wykorzystania cyfrowych technologii przez sektor prywatny, a w szczególności przez MŚP. Usługi oferowane przez EDIH mają w szczególności umożliwić przedsiębiorstwu stworzenie planu transformacji cyfrowej, zapewnić dostęp do aktualnej specjalistycznej wiedzy, a także zapewnić warunki do testowania rozwiązań lub eksperymentowanie z najnowszymi technologiami, mającymi potencjalnie kluczowe znaczenie dla wytwarzanych przez niego produktów, oferowanych usług, stosowanych procesów lub przyjętych modeli biznesowych.
- **„Współfinansowanie Centrów testów i eksperymentowania technologicznego sztucznej Inteligencji (AI)”** – wsparcie będzie komplementarne w stosunku do finansowania zapewnionego przez Komisję Europejską w ramach nowego instrumentu Testing and Experimentation Facilities (TEF) w ramach Programu Cyfrowa Europa (Digital Europe Programme). Polska wykazuje zdolność organizacyjną i techniczną do założenia centrów w obszarze Edge TEF AI (hardware) dla systemów AI oraz sektorowych: rolnictwo (Agri-Food); Przemysł (Manufacturing TEF), Inteligentne Miasta i Społeczności (Smart cities and communities TEF) oraz Zdrowie (Health TEF). Wsparcie tworzenia TEF pozwoli na włączenie się do transgranicznej sieci testów i eksperymentowania sztucznej inteligencji, a jednocześnie monitorowania, walidacji i certyfikacji tej technologii na podstawie wypracowanych również w Polsce standardów i

reguł technicznych, organizacyjnych i etycznych.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie skierowane jest przede wszystkim do instytucji otoczenia biznesu, w tym:

- koordynatorów i członków klastrów,
- organizacji badawczych,
- Europejskich Hubów Innowacji Cyfrowych (EDIH),
- ośrodków udogodnień dla testowania i eksperymentowania rozwiązań technologii cyfrowych (z ang. Testing and Experimentation Facility; TEFów),
- ośrodków innowacji, w tym Digital Innovation Hubs (DIH), Green Innovation Hubs (GIH),
- konsorcjów specjalizacji technologicznych IOB, których liderem będzie ośrodek innowacji.

Ponadto w ramach SO4, realizowane są projekty pozakonkursowe administracji publicznej.

W Priorytecie 2. w ramach SO4 funkcję Instytucji Pośredniczącej pełni: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytocznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji ENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i

realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

W Programie, w ramach SO4 możliwe będzie wsparcie ukierunkowane na tworzenie lepszych warunków organizacyjno-prawnych oraz infrastrukturalnych dla rozwoju MŚP poprzez rozwój potencjału instytucji publicznych do prowadzenia interwencji wspierających rozwój przedsiębiorstw.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Potencjalne obszary współpracy w ramach przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych, zostały oparte na wytycznych inwestycyjnych zawartych w CSRs dla Polski 2019 i 2020.

Zakłada się również w Programie wsparcie dla przedsięwzięć dot. partnerstw międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych z udziałem podmiotów znajdujących się w co najmniej jednym innym państwie członkowskim.

W ramach tego celu szczegółowego mogą wystąpić przykłady przedsięwzięć międzynarodowych w rozumieniu rozporządzenia ogólnego w ujęciu: współpracy międzyinstytucjonalnej, współpracy tematycznej, mechanizmów wspierania partnerstw.

W celu ograniczenia ujemnego salda migracji specjalistów i talentów z Polski, planuje się także uruchomienie trwałych programów rozwijających polskie talenty – przyszłych innowacyjnych przedsiębiorców. Mogą do nich należeć, uruchamiane w ramach współpracy międzynarodowej, programy adresowane do młodych osób (uczniów na różnych szczeblach edukacji), którzy we współpracy z przedsiębiorcami będą opracowywać biznesowe odpowiedzi na społeczno-gospodarcze wyzwania.

Ponadto w ramach Inno_LAB finansowana jest także **współpraca międzyinstytucjonalna**

o charakterze międzynarodowym (np. administracji publicznej):

- w zakresie inteligentnych specjalizacji (proces przedsiębiorczego odkrywania (PPO), monitorowanie, ewaluacja) poprzez udział w spotkaniach peer-review, wizytach studyjnych, konferencjach w celu wymiany wiedzy, dobrych praktyk oraz networkingu,
- w zakresie polityki innowacyjności, polityki przemysłowej, zielonej gospodarki,
- w zakresie dot. sieciowania i kooperacji instytucji otoczenia biznesu/DIH/klastrów/KIS wymiany doświadczeń oraz pozyskania partnerów do współpracy w ramach projektów lub w celu utworzenia konsorcjów międzynarodowych, których zadaniem będzie udział w projektach międzynarodowych, np. w ramach partnerstw, projektów Horyzont Europa, konkursów DIH.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

Interwencja w 2. Priorytecie w ramach celu szczegółowego nr 4 realizowana jest przy wykorzystaniu dotacji. Nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych. Instrumenty zaplanowane w SO4 to projekty realizowane przez instytucje publiczne, w których nie jest możliwe zaangażowanie prywatnego finansowania ani zastosowanie zwrotnych form finansowania. Są to projekty, które nie przynoszą bezpośrednich korzyści finansowych, a są realizowane ze względu na szeroko rozumiane korzyści społeczne, w tym wzmocnienie ekosystemu innowacji.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	1658 / 118/ 237	5579 / 399 / 797
2	Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	163 / 12 / 23	646 / 47 / 92
2	Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCO 04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	1495 / 106 / 214	4933 / 352 / 705

2	Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 16	Udział podmiotów instytucjonalnych w procesie przedsiębiorczego odkrywania	lb. podmiotów	123 / 9 / 18	412 / 29 / 59
---	---	------	--------------------------------------	--------	--	---------------	--------------------	---------------------

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
2	Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	2021	38 198 071 / 2 728 433 / 5 456 867	CST 2021	
2	Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji,	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 98	Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie	osoby	0	2021	625 / 45/	CST 2021	

	transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości				inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)				89		
--	---	--	--	--	---	--	--	--	----	--	--

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	13	2 268 823,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	4	13	4 537 647,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	13	31 763 530,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	14	972 354,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	4	14	1 944 706,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	14	13 612 940,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	20	3 823 529,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	4	20	7 647 059,00

2	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	20	53 529 412,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	23	4 117 647,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	4	23	8 235 294,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	23	57 647 059,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	24	882 353,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	4	24	1 764 706,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	24	12 352 941,00
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	26	3 905 882,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	4	26	7 811 765,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	26	54 682 353,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	01	15 970 588,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	4	01	31 941 177,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	01	223 588 235,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	33	15 970 588,00
2	EFRR	W okresie przejściowym	4	33	31 941 177,00
2	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	33	223 588 235,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	Lepiej rozwinięte	Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (SO 4)	02	6 388 235,00
		W okresie przejściowym			12 776 471,00
		Słabiej rozwinięte			89 435 294,00

*

W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2. Priorytety

Podstawa prawna: art. 22 ust. 2 i art. 22 ust. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna

2.1.1. Tytuł priorytetu [300] (należy powtórzyć dla każdego priorytetu)

3. Priorytet: Zazielenienie przedsiębiorstw

☐ Ten priorytet dotyczy zatrudnienia ludzi młodych
☐ Ten priorytet dotyczy innowacyjnych działań społecznych
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+*
☐ Ten priorytet dotyczy wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ ²⁸
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie mobilności miejskiej określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności
☐ Ten priorytet dotyczy celu szczegółowego w zakresie łączności cyfrowej określonej w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

* Jeżeli zaznaczone, przejść do sekcji 2.1.1.2.

²⁸ W przypadku gdy zasoby w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. l) rozporządzenia w sprawie EFS+ są uwzględniane do celów art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFS+.

2.1.1.1. Cel szczegółowy²⁹ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO 1: Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach celu szczegółowego zaplanowano działania mające przyczynić się do zwiększenia efektywności energetycznej i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, a tym samym przyczyniające się do osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu, jak również krajowych dokumentów strategicznych.

Inwestycje w zwiększanie efektywności energetycznej przedsiębiorstw z wykorzystaniem instrumentów mieszanych

Realizowany jest instrument – **Kredyt ekologiczny**, łączący finansowanie dłużne MŚP oraz przedsiębiorstw typu small mid-caps i mid-caps z udziałem banków komercyjnych oraz bezzwrotne w formie dotacji. Celem działania będzie wspieranie transformacji przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej poprzez wdrażanie nowych lub ulepszonych produktów, usług lub procesów, umożliwiających znaczącą redukcję zużycia energii (np. elektrycznej, gazowej) w danym przedsiębiorstwie (procesy) lub u odbiorcy końcowego (produkty, usługi).

Finansowanie inwestycji przedsiębiorstw zwiększających efektywność energetyczną z wykorzystaniem instrumentu gwarancyjnego

Przyspieszenie i zwiększenie skali transformacji energetycznej przedsiębiorstw w Polsce wymaga zapewnienia odpowiednich źródeł finansowania tego procesu, w tym inwestycji i innych kosztów związanych z taką transformacją. W FENG zadanie to będzie realizowane między innymi poprzez instrument gwarancyjny.

W ramach Celu Polityki 2 instrument ten ma zapewnić finansowanie dłużne inwestycji zwiększających efektywność energetyczną przedsiębiorstw, w tym w zakresie modernizacji budynków, linii produkcyjnych, zakupu urządzeń ograniczających zużycie energii elektrycznej lub ciepłej, zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii, instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych. Możliwe jest również finansowanie kosztów inwestycyjnych i kapitału obrotowego w celu zwiększenia efektywności energetycznej przedsiębiorstw, w tym kosztów ponoszonych przez instalatorów rozwiązań efektywnych energetycznie w związku z realizacją kontraktów na rzecz podmiotów trzecich (zamawiających).

Zielona transformacja przedsiębiorstw polegająca na modernizacji dotychczasowej

²⁹ Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

działalności gospodarczej w kierunku zwiększenia efektywności energetycznej będzie poprzedzona przeprowadzeniem audytu energetycznego, który uzasadni potrzebę i zakres wprowadzanych rozwiązań proekologicznych możliwych do sfinansowania w formie instrumentu gwarancyjnego z komponentem dotacyjnym, uwzględniającym pokrycie kosztów audytu energetycznego.

W przypadku finansowania nowej inwestycji alternatywą dla audytu energetycznego może być przeprowadzone przez wnioskodawcę porównanie dwóch potencjalnych wariantów takiej inwestycji. Jeden z tych wariantów w porównaniu do drugiego powinien wykazać wartość dodaną w postaci efektu ekologicznego, który nie mógłby zostać osiągnięty bez zwiększenia kosztów inwestycji w wyniku zastosowania rozwiązań z zakresu efektywności energetycznej. Określona w ten sposób wartość dodana nowej inwestycji uzasadni zastosowanie instrumentu gwarancyjnego z komponentem dotacyjnym.

Finansowanie będzie realizowane poprzez gwarancje zabezpieczające spłatę kredytów bankowych. Z gwarancji mogą skorzystać przedsiębiorstwa posiadające zdolność kredytową w ocenie instytucji finansowej, ale mające trudności w dostępie do finansowania z powodu braku lub niewystarczającego zabezpieczenia spłaty zadłużenia. Planowane jest łączenie wsparcia w formie gwarancji z finansowaniem części kosztów inwestycyjnych w formie dotacji do kapitału oraz kosztów odsetkowych w formie dopłaty do oprocentowania (w ramach jednej operacji).

Zapewnienie podaży nowych technologii zwiększających efektywność energetyczną poprzez innowacyjne zamówienia publiczne

Projekty wykorzystujące nowe sposoby finansowania przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w formule *problem-driven research* (z wykorzystaniem trybu partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych), realizowanych w obszarze zwiększania efektywności energetycznej. Przeprowadzenie innowacyjnych zamówień publicznych pozwoli na finansowanie projektów, w ramach których, w odpowiedzi na konkretną potrzebę gospodarczą/społeczną lub określony przez podmiot publiczny cel, opracowane zostaną rozwiązania o parametrach dotychczas niedostępnych na rynku. W modelu tym państwo odgrywa rolę inteligentnego zamawiającego, kreującego nowy rynek dla nowatorskich produktów. W ramach innowacyjnych zamówień publicznych finansowane będą prace B+R, w tym w pełni działającego w skali 1:1 demonstratora technologii. Jako uzupełnienie innowacyjnych zamówień organizowane będą także Wielkie Wyzwania – konkursy otwarte dla wszystkich uczestników (w tym indywidualnych wynalazców, studentów, uczniów etc.), dotyczące opracowania nowych rozwiązań. Rolą tych konkursów, oprócz zebrania najlepszych pomysłów technologicznych, jest popularyzacja innowacji.

Na realizację 3. Priorytetu Programu zostanie przeznaczonych 800 mln euro, co stanowi 10% alokacji Programu.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie w ramach 3. Priorytetu w ramach SO1 skierowane jest głównie do:

- przedsiębiorców,
- podmiotów wdrażających instrumenty finansowe.

Ponadto, realizowane są projekty pozakonkursowe administracji publicznej oraz instrumenty finansowe, skierowane do:

- przedsiębiorstw,

- organizacji badawczych.

W Priorytecie 3. w SO1 funkcję Instytucji Pośredniczącej pełni Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), a w przypadku części działań nie jest przewidziane zaangażowanie Instytucji Pośredniczącej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytocznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji FENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające

się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

W ramach SO1 możliwe będzie wsparcie ukierunkowane na OSI, w formie preferencji dla projektów realizowanych w ramach instrumentu Kredyt ekologiczny, na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W ramach celu szczegółowego ze względu na konieczność dopasowania projektów do indywidualnych potrzeb przedsiębiorców nie zakłada się wyboru przedsięwzięć realizowanych we współpracy międzyregionalnej, transgranicznej czy transnarodowej. Niemniej jednak, w związku z realizacją części projektów w formule otwartych zamówień publicznych, nie jest wykluczona realizacja części zadań przez współpracujące podmioty z różnych krajów i regionów.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W celu szczegółowym planowane jest wykorzystanie przede wszystkim instrumentów zwrotnych (gwarancje) i mieszanych, które stanowią odpowiedni sposób finansowania wsparcia dla przedsiębiorców. W przypadku projektów obejmujących finansowanie innowacyjnych zamówień publicznych, związku z tym, że ich celem jest jedynie opracowanie i przetestowanie technologii na rzecz publicznego zamawiającego, nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	205 / 15 / 29	671 / 48 / 96
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	94 / 7 / 13	268 / 19 / 38
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO 03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	111 / 8 / 16	403 / 29 / 58
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO 07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO 10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0

	cieplarnianych									
--	----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	2021	509 940 516 / 36 424 322 / 72 848 645	CST 2021	
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe		Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	0	2021	2 / 0 / 0	CST 2021	
3	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe		Liczba inwestycji proekologicznych	szt.	0	2021	592 / 42 / 85	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	040	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	040	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	040	11 580 882,00
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	075	21 790 500,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	075	43 581 001,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	075	305 066 999,00
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	076	8 846 558,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	076	17 693 117,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	076	123 851 825,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	01	24 573 088,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	01	49 146 177,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	01	344 023 235,00
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	04	6 891 176,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	04	13 782 353,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	04	96 476 471,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	33	31 464 264,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	1	33	62 928 530,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	1	33	440 499 706,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (SO 1)	02	12 585 706,00
		W okresie przejściowym			25 171 412,00
		Słabiej rozwinięte			176 199 882,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy³⁰ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO 2: Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/200, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Zapewnienie podaży nowych technologii w zakresie energii odnawialnej poprzez innowacyjne zamówienia publiczne

Projekty wykorzystujące nowe sposoby finansowania przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w formule *problem-driven research* (z wykorzystaniem trybu partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych), realizowanych w obszarze zwiększania podaży technologii energii odnawialnej. Przeprowadzenie innowacyjnych zamówień publicznych pozwoli na finansowanie projektów, w ramach których, w odpowiedzi na konkretną potrzebę gospodarczą/społeczną lub określony przez podmiot publiczny cel, opracowane zostaną rozwiązania o parametrach dotychczas niedostępnych na rynku. W modelu tym państwo odgrywa rolę inteligentnego zamawiającego, kreującego nowy rynek dla nowatorskich produktów. W ramach innowacyjnych zamówień publicznych finansowane będą prace B+R, w tym w pełni działającego w skali 1:1 demonstratora technologii. Jako uzupełnienie innowacyjnych zamówień organizowane będą także Wielkie Wyzwania – konkursy otwarte dla wszystkich uczestników (w tym indywidualnych wynalazców, studentów, uczniów etc.), dotyczące opracowania nowych rozwiązań. Rolą tych konkursów, oprócz zebrania najlepszych pomysłów technologicznych, jest popularyzacja innowacji.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Przewiduje się realizację projektów pozakonkursowych administracji publicznej skierowanych do:

- przedsiębiorstw,
- organizacji badawczych,
- konsorcjów naukowo-przemysłowych.

³⁰

Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

Nie jest przewidziane zaangażowanie Instytucji Pośredniczącej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytycznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji FENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

Jednakże mając na uwadze nieterytorialny charakter i specyfikę projektów planowanych do realizacji w ramach SO2, nie przewiduje się w ukierunkowania interwencji na OSI.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W związku z realizacją projektów w formule otwartych zamówień publicznych, nie jest wykluczona realizacja części zadań przez współpracujące podmioty z różnych krajów i regionów.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W związku z charakterem projektów, których celem jest jedynie opracowanie i przetestowanie technologii na rzecz publicznego zamawiającego, nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/200, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0
3	Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/200, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
-----------	-----------------	---------	-------------------	------------------------	----------------	-----------------	--	-----------------	--------------------	---------------------	-------------

3	Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/200, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe		Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	0	2021	2 / 0 / 0	CST 2021	
---	--	------	--------------------------------------	--	------------------------------------	------	---	------	-----------------	-------------	--

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	029	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	2	029	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2	029	11 580 882,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	01	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	2	01	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2	01	11 580 882,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	33	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	2	33	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	2	33	11 580 882,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/200, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju (SO 2)	02	330 882,00
		W okresie przejściowym			661 765,00
		Słabiej rozwinięte			4 632 353,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy³¹ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO 3: Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Wsparcie projektów IPCEI – finansowanie projektów polskich przedsiębiorstw uczestniczących w realizacji Ważnych Projektów Stanowiących Przedmiot Wspólnego Europejskiego Zainteresowania (tzw. projektów IPCEI) zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. (b) Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), projekty IPCEI posiadają wyraźnie innowacyjny charakter w świetle najnowszych osiągnięć w danym sektorze. Finansowanie będzie dotyczyło projektów wpisujących się w cel szczegółowy związany z rozwojem inteligentnych systemów i sieci energetycznych, a także systemów magazynowania energii, w szczególności projektów dotyczących technologii wodorowych.

Zapewnienie podaży nowych technologii w zakresie energii odnawialnej poprzez innowacyjne zamówienia publiczne

Projekty wykorzystujące nowe sposoby finansowania przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w formule *problem-driven research* (z wykorzystaniem trybu partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych), realizowanych w obszarze zwiększania podaży technologii energii odnawialnej. Przeprowadzenie innowacyjnych zamówień publicznych pozwoli na finansowanie projektów, w ramach których, w odpowiedzi na konkretną potrzebę gospodarczą/społeczną lub określony przez podmiot publiczny cel, opracowane zostaną rozwiązania o parametrach dotychczas niedostępnych na rynku. W modelu tym państwo odgrywa rolę inteligentnego zamawiającego, kreującego nowy rynek dla nowatorskich produktów. W ramach innowacyjnych zamówień publicznych finansowane będą prace B+R, w tym w pełni działającego w skali 1:1 demonstratora technologii. Jako uzupełnienie innowacyjnych zamówień organizowane będą także Wielkie Wyzwania – konkursy otwarte dla wszystkich uczestników (w tym indywidualnych wynalazców, studentów, uczniów etc.), dotyczące opracowania nowych rozwiązań. Rolą tych konkursów, oprócz zebrania najlepszych pomysłów technologicznych, jest popularyzacja innowacji.

³¹ Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Wsparcie w ramach 3. Priorytetu w ramach SO3 skierowane jest głównie do przedsiębiorców.

Ponadto, realizowane są projekty pozakonkursowe administracji publicznej skierowane do:

- przedsiębiorstw,
- organizacji badawczych,
- konsorcjów naukowo-przemysłowych.

W Priorytecie 3. w SO3 funkcję Instytucji Pośredniczącej pełni Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, a w przypadku części działań nie jest przewidziane zaangażowanie Instytucji Pośredniczącej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytycznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji FENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a

realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

Jednakże mając na uwadze nieterytorialny charakter i specyfikę projektów planowanych do realizacji w ramach SO3, nie przewiduje się w ukierunkowania interwencji na OSI.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W związku z realizacją projektów w formule otwartych zamówień publicznych, nie jest wykluczona realizacja części zadań przez współpracujące podmioty z różnych krajów i regionów.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W związku z charakterem projektów, których celem jest jedynie opracowanie i przetestowanie technologii na rzecz publicznego zamawiającego, nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO 01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	2 / 0/ 0	2 / 0 / 0
3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO 02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	2 / 0/ 0	2 / 0 / 0
3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejsciowe	RCO 07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0

	siecią energetyczną (TEN-E)								
3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0	

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCR 02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	2021	19 246 531 / 1 374 752 / 2 749 504	CST 2021	

3	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	0	2021	2 / 0 / 0	CST 2021	
---	--	------	--------------------------------------	--	------------------------------------	------	---	------	-----------------	-------------	--

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	029	9 804 118,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	3	029	19 608 235,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	029	137 257 647,00
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	040	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	3	040	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	040	11 580 882,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	01	10 631 324,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	3	01	21 262 647,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	01	148 838 529,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	3	33	10 631 324,00

3	EFRR	W okresie przejściowym	3	33	21 262 647,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	3	33	148 838 529,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E) (SO 3)	02	4 252 530,00
		W okresie przejściowym			8 505 059,00
		Słabiej rozwinięte			59 535 411,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy³² (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO 4: Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Zapewnienie podaży nowych technologii w zakresie przystosowania do zmian klimatu i zapobiegania im, a także odporności na klęski żywiołowe i katastrofy poprzez innowacyjne zamówienia publiczne

Projekty wykorzystujące nowe sposoby finansowania przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w formule *problem-driven research* (z wykorzystaniem trybu partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych), realizowanych w obszarze zapobiegania zmianom klimatu oraz przystosowania się do nich oraz ograniczania ryzyk związanych z klęskami żywiołowymi i katastrofami. Przeprowadzenie innowacyjnych zamówień publicznych pozwoli na finansowanie projektów, w ramach których, w odpowiedzi na konkretną potrzebę gospodarczą/społeczną lub określony przez podmiot publiczny cel, opracowane zostaną rozwiązania o parametrach dotychczas niedostępnych na rynku. W modelu tym państwo odgrywa rolę inteligentnego zamawiającego, kreującego nowy rynek dla nowatorskich produktów. W ramach innowacyjnych zamówień publicznych finansowane będą prace B+R, w tym w pełni działającego w skali 1:1 demonstratora technologii. Jako uzupełnienie innowacyjnych zamówień organizowane będą także Wielkie Wyzwania - konkursy otwarte dla wszystkich uczestników (w tym indywidualnych wynalazców, studentów, uczniów etc.), dotyczące opracowania nowych rozwiązań. Rolą tych konkursów, oprócz zebrania najlepszych pomysłów technologicznych, jest popularyzacja innowacji.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Przewiduje się realizację projektów pozakonkursowych administracji publicznej skierowanych do:

³²

Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

- przedsiębiorstw,
- organizacji badawczych,
- konsorcjów naukowo-przemysłowych.

Nie jest przewidziane zaangażowanie Instytucji Pośredniczącej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytycznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji FENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są

najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

Jednakże mając na uwadze nieteritorialny charakter i specyfikę projektów planowanych do realizacji w ramach SO4, nie przewiduje się w ukierunkowania interwencji na OSI.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W związku z realizacją projektów w formule otwartych zamówień publicznych, nie jest wykluczona realizacja części zadań przez współpracujące podmioty z różnych krajów i regionów.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W związku z charakterem projektów, których celem jest jedynie opracowanie i przetestowanie technologii na rzecz publicznego zamawiającego, nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0
3	Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
3	Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	0	2021	2 / 0 / 0	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	029	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	4	029	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	029	11 580 882,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	01	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	4	01	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	01	11 580 882,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	4	33	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	4	33	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	4	33	11 580 882,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
III	EFRR	Lepiej rozwinięte	Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego (SO 4)	02	330 882,00
		W okresie przejściowym			661 765,00
		Słabiej rozwinięte			4 632 353,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy³³ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO 5: Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Zapewnienie podaży nowych technologii w zakresie dostępu do wody i zrównoważonej gospodarki wodnej poprzez innowacyjne zamówienia publiczne

Projekty wykorzystujące nowe sposoby finansowania przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w formule *problem-driven research* (z wykorzystaniem trybu partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych), realizowanych w obszarze zrównoważonej gospodarki wodnej, w tym zapewniania dostępu do wody. Przeprowadzenie innowacyjnych zamówień publicznych pozwoli na finansowanie projektów, w ramach których, w odpowiedzi na konkretną potrzebę gospodarczą/społeczną lub określony przez podmiot publiczny cel, opracowane zostaną rozwiązania o parametrach dotychczas niedostępnych na rynku. W modelu tym państwo odgrywa rolę inteligentnego zamawiającego, kreującego nowy rynek dla nowatorskich produktów. W ramach innowacyjnych zamówień publicznych finansowane będą prace B+R, w tym w pełni działającego w skali 1:1 demonstratora technologii. Jako uzupełnienie innowacyjnych zamówień organizowane będą także Wielkie Wyzwania – konkursy otwarte dla wszystkich uczestników (w tym indywidualnych wynalazców, studentów, uczniów etc.), dotyczące opracowania nowych rozwiązań. Rolą tych konkursów, oprócz zebrania najlepszych pomysłów technologicznych, jest popularyzacja innowacji.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Przewiduje się realizację projektów pozakonkursowych administracji publicznej skierowanych do:

- przedsiębiorstw,
- organizacji badawczych,
- konsorcjów naukowo-przemysłowych.

³³

Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

Nie jest przewidziane zaangażowanie Instytucji Pośredniczącej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytocznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji FENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

Jednakże mając na uwadze nieterytorialny charakter i specyfikę projektów planowanych do realizacji w ramach SO5, nie przewiduje się w ukierunkowania interwencji na OSI.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W związku z realizacją projektów w formule otwartych zamówień publicznych, nie jest wykluczona realizacja części zadań przez współpracujące podmioty z różnych krajów i regionów.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W związku z charakterem projektów, których celem jest jedynie opracowanie i przetestowanie technologii na rzecz publicznego zamawiającego, nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0
3	Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
3	Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	0	2021	2 / 0 / 0	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	5	029	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	5	029	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	5	029	11 580 882,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	5	01	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	5	01	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	5	01	11 580 882,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	5	33	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	5	33	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	5	33	11 580 882,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
III	EFRR	Lepiej rozwinięte	Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej (SO 5)	02	330 882,00
		W okresie przejściowym			661 765,00
		Słabiej rozwinięte			4 632 353,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy³⁴ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO 6: Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Zapewnienie podaży nowych technologii w zakresie zmiany modelu gospodarki na gospodarkę w obiegu zamkniętym i zasobooszczędną poprzez innowacyjne zamówienia publiczne

Projekty wykorzystujące nowe sposoby finansowania przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w formule *problem-driven research* (z wykorzystaniem trybu partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych), realizowanych w obszarze transformacji w kierunku GOZ i oszczędnego wykorzystania zasobów. Przeprowadzenie innowacyjnych zamówień publicznych pozwoli na finansowanie projektów, w ramach których, w odpowiedzi na konkretną potrzebę gospodarczą/społeczną lub określony przez podmiot publiczny cel, opracowane zostaną rozwiązania o parametrach dotychczas niedostępnych na rynku. W modelu tym państwo odgrywa rolę inteligentnego zamawiającego, kreującego nowy rynek dla nowatorskich produktów. W ramach innowacyjnych zamówień publicznych finansowane będą prace B+R, w tym w pełni działającego w skali 1:1 demonstratora technologii. Jako uzupełnienie innowacyjnych zamówień organizowane będą także Wielkie Wyzwania – konkursy otwarte dla wszystkich uczestników (w tym indywidualnych wynalazców, studentów, uczniów etc.), dotyczące opracowania nowych rozwiązań. Rolą tych konkursów, oprócz zebrania najlepszych pomysłów technologicznych, jest popularyzacja innowacji.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Przewiduje się realizację projektów pozakonkursowych administracji publicznej skierowanych do:

- przedsiębiorstw,
- organizacji badawczych,
- konsorcjów naukowo-przemysłowych.

³⁴

Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

Nie jest przewidziane zaangażowanie Instytucji Pośredniczącej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytocznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji FENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

Jednakże mając na uwadze nieterytorialny charakter i specyfikę projektów planowanych do realizacji w ramach SO6, nie przewiduje się w ukierunkowania interwencji na OSI.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W związku z realizacją projektów w formule otwartych zamówień publicznych, nie jest wykluczona realizacja części zadań przez współpracujące podmioty z różnych krajów i regionów.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W związku z charakterem projektów, których celem jest jedynie opracowanie i przetestowanie technologii na rzecz publicznego zamawiającego, nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0
3	Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
3	Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	0	2021	2 / 0 / 0	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	6	030	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	6	030	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	6	030	11 580 882,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	6	01	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	6	01	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	6	01	11 580 882,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	6	33	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	6	33	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	6	33	11 580 882,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3.	EFRR	Lepiej rozwinięte	Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej (SO 6)	02	330 882,00
		W okresie przejściowym			661 765,00
		Słabiej rozwinięte			4 632 353,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy³⁵ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO 7: Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Zapewnienie podaży nowych technologii w zakresie ochrony przyrody, zwiększania różnorodności biologicznej i ograniczenia zanieczyszczeń poprzez innowacyjne zamówienia publiczne

Projekty wykorzystujące nowe sposoby finansowania przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w formule *problem-driven research* (z wykorzystaniem trybu partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych), realizowanych w obszarze poprawy ochrony przyrody, zwiększania różnorodności biologicznej i ograniczenia zanieczyszczeń. Przeprowadzenie innowacyjnych zamówień publicznych pozwoli na finansowanie projektów, w ramach których, w odpowiedzi na konkretną potrzebę gospodarczą/społeczną lub określony przez podmiot publiczny cel, opracowane zostaną rozwiązania o parametrach dotychczas niedostępnych na rynku. W modelu tym państwo odgrywa rolę inteligentnego zamawiającego, kreującego nowy rynek dla nowatorskich produktów. W ramach innowacyjnych zamówień publicznych finansowane będą prace B+R, w tym w pełni działającego w skali 1:1 demonstratora technologii. Jako uzupełnienie innowacyjnych zamówień organizowane będą także Wielkie Wyzwania – konkursy otwarte dla wszystkich uczestników (w tym indywidualnych wynalazców, studentów, uczniów etc.), dotyczące opracowania nowych rozwiązań. Rolą tych konkursów, oprócz zebrania najlepszych pomysłów technologicznych, jest popularyzacja innowacji.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Przewiduje się realizację projektów pozakonkursowych administracji publicznej skierowanych do:

³⁵

Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

- przedsiębiorstw,
- organizacji badawczych,
- konsorcjów naukowo-przemysłowych.

Nie jest przewidziane zaangażowanie Instytucji Pośredniczącej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytycznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji FENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

Jednakże mając na uwadze nieterytorialny charakter i specyfikę projektów planowanych do realizacji w ramach SO7, nie przewiduje się w ukierunkowania interwencji na OSI.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W związku z realizacją projektów w formule otwartych zamówień publicznych, nie jest wykluczona realizacja części zadań przez współpracujące podmioty z różnych krajów i regionów.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W związku z charakterem projektów, których celem jest jedynie opracowanie i przetestowanie technologii na rzecz publicznego zamawiającego, nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0
3	Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
3	Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejściowe		Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	0	2021	2 / 0 / 0	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykacyjny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	7	029	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	7	029	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	7	029	11 580 882,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	7	01	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	7	01	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	7	01	11 580 882,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	7	33	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	7	33	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	7	33	11 580 882,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3.	EFRR	Lepiej rozwinięte	Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (SO 7)	02	330 882,00
		W okresie przejściowym			661 765,00
		Słabiej rozwinięte			4 632 353,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.1.1. Cel szczegółowy³⁶ (należy powtórzyć dla każdego wybranego celu szczegółowego, w przypadku priorytetów innych niż pomoc techniczna)

SO 8: Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pole tekstowe [8 000]

Zapewnienie podaży nowych technologii w zakresie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej poprzez innowacyjne zamówienia publiczne

Projekty wykorzystujące nowe sposoby finansowania przedsięwzięć badawczo-rozwojowych w formule *problem-driven research* (z wykorzystaniem trybu partnerstwa innowacyjnego oraz zamówień przedkomercyjnych), realizowanych w obszarze zrównoważonej i multimodalnej mobilności w miastach, która przyczynia się do transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Przeprowadzenie innowacyjnych zamówień publicznych pozwoli na finansowanie projektów, w ramach których, w odpowiedzi na konkretną potrzebę gospodarczą/społeczną lub określony przez podmiot publiczny cel, opracowane zostaną rozwiązania o parametrach dotychczas niedostępnych na rynku. W modelu tym państwo odgrywa rolę inteligentnego zamawiającego, kreującego nowy rynek dla nowatorskich produktów. W ramach innowacyjnych zamówień publicznych finansowane będą prace B+R, w tym w pełni działającego w skali 1:1 demonstratora technologii. Jako uzupełnienie innowacyjnych zamówień organizowane będą także Wielkie Wyzwania – konkursy otwarte dla wszystkich uczestników (w tym indywidualnych wynalazców, studentów, uczniów etc.), dotyczące opracowania nowych rozwiązań. Rolą tych konkursów, oprócz zebrania najlepszych pomysłów technologicznych, jest popularyzacja innowacji.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Pole tekstowe [1 000]

Przewiduje się realizację projektów pozakonkursowych administracji publicznej skierowanych do:
- przedsiębiorstw,

³⁶ Z wyjątkiem celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m) rozporządzenia w sprawie EFS+.

- organizacji badawczych,
- konsorcjów naukowo-przemysłowych.

Nie jest przewidziane zaangażowanie Instytucji Pośredniczącej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Pole tekstowe [2 000]

Wdrażanie wsparcia odbywać się będzie zgodnie z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz poszanowaniem fundamentalnych praw człowieka określonych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, w tym m.in.: Ochroną danych osobowych, Wolnością wyboru zawodu i prawem do podejmowania pracy, Wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, Prawem własności, Równością wobec prawa, Niedyskryminacją, Równością kobiet i mężczyzn, Integracją osób niepełnosprawnych, Ochroną środowiska, Prawem do dobrej administracji, Prawem dostępu do dokumentów, Prawem do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Zostanie zapewniona zgodność z zasadami transparentności i niedyskryminacji, a także z warunkami określonymi w art. 9 CPR, tj. w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, a także zrównoważonego rozwoju oraz zał. III do CPR. FENG będzie realizowany zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów oraz zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans, niedyskryminacji i dostępności, uregulowanymi na poziomie krajowym m.in. w Wytycznych opracowanych w tym zakresie. Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie realizowana w z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień, opisanych w art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wdrażanie zasad będzie przebiegało równocześnie na kilku płaszczyznach. Obejmie m.in. realizowane projekty, działania odbiorców wsparcia, system realizacji FENG oraz instytucje systemu wdrażania.

Docelową grupą wsparcia FENG są przede wszystkim przedsiębiorcy współpracujący z sektorem B+R, których projekty wspierane w FENG będą wypełniały wymagania wynikające z postanowień dokumentów określających stosowanie zasad horyzontalnych. Zasady będą spełnione przez wszystkich uczestników procesu na każdym etapie wdrażania: wniosków o dofinansowanie i realizacji umów oraz również podczas procesu oceny, monitorowania i ewaluacji, a także rozliczania i kontroli. Takie podejście zapewni uniknięcie dyskryminacji oraz przestrzeganie równości szans kobiet i mężczyzn, a realizowane projekty przyczynią się do promowania zasad i dostępności produktów i usług będących wynikiem ich wdrażania.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

Ważnym i aktualnym wyzwaniem terytorialnym w skali UE i PL pozostaje zwiększające

się zróżnicowanie rozwoju regionów (mierzone w PKB per capita). Różnice widoczne są najbardziej na poziomie subregionalnym i lokalnym – obszary o niezadawalających parametrach makroekonomicznych występują zarówno w słabiej rozwijających się regionach, jak i tych bardziej rozwiniętych.

Kluczowe w tym kontekście stało się takie zaprogramowanie interwencji łączącej różne źródła finansowania, by w największym możliwym stopniu odpowiadała na potrzeby poszczególnych terytoriów, bazując na istniejących potencjałach i rozwijając je.

Wymiar terytorialny polityki rozwoju jest realizowany przez wskazanie obszarów strategicznej interwencji (OSI), które charakteryzuje zespół warunków i cech społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu na ich terenie barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych.

Jednakże mając na uwadze nieterytorialny charakter i specyfikę projektów planowanych do realizacji w ramach SO8, nie przewiduje się w ukierunkowania interwencji na OSI.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [2 000]

W związku z realizacją projektów w formule otwartych zamówień publicznych, nie jest wykluczona realizacja części zadań przez współpracujące podmioty z różnych krajów i regionów.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W związku z charakterem projektów, których celem jest jedynie opracowanie i przetestowanie technologii na rzecz publicznego zamawiającego, nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 07	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	organizacje badawcze	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0
3	Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe	RCO 10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	0 / 0 / 0	2 / 0 / 0

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
3	Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	EFRR	Słabiej / Lepiej / Przejęciowe		Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	0	2021	2 / 0 / 0	CST 2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji (nie dotyczy EFMRA)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	8	029	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	8	029	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	8	029	11 580 882,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	8	01	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	8	01	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	8	01	11 580 882,00

Tabela 3: Wymiar 6 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	8	01	827 206,00
3	EFRR	W okresie przejściowym	8	01	1 654 412,00
3	EFRR	Słabiej rozwinięte	8	029	11 580 882,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	Lepiej rozwinięte	Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej (SO 8)	02	827 206,00
		W okresie przejściowym			1 654 412,00
		Słabiej rozwinięte			11 580 882,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.2. Priorytety dotyczące pomocy technicznej

2.2.1. Priorytet dotyczący pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (należy powtórzyć dla każdego takiego priorytetu dotyczącego pomocy technicznej)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [8 000]

Priorytet 4. Pomoc Techniczna

Realizacja 4. Priorytetu ma na celu zapewnienie efektywnego systemu zarządzania i wdrażania Programu, a tym samym przyczynia się do realizacji celu głównego Programu, którym jest bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej. Wsparcie udzielane w ramach 4. Priorytetu jest komplementarne do wsparcia udzielonego w ramach pomocy technicznej pozostałych programów, w szczególności programu horyzontalnego w zakresie pomocy technicznej zgodnie z przyjętą linią demarkacyjną.

Na realizację 4. Priorytetu Programu zostanie przeznaczonych 159,5 mln euro, co stanowi 2% alokacji Programu.

Realizowane w 4. Priorytecie działania mają na celu zapewnienie skutecznego systemu zarządzania, wdrażania i informowania o Programie, wsparcie potencjalnych beneficjentów i beneficjentów Programu. Cechą działań realizowanych w Priorytecie 4. będzie wspieranie kultury administracyjnej – świadomej potrzeb klienta i otwartej na współpracę z przedsiębiorcami oraz system wdrażania – oparty na nowoczesnym zapleczu technicznym i systemach informatycznych, w celu bardziej wydajnego wykorzystania czasu i zasobów Instytucji i beneficjentów. Oferowane instrumenty będą uwzględniać potrzeby zgłaszane przez przedsiębiorców i pracowników Instytucji systemu wdrażania, w obszarze administrowania programem tak, aby był przyjazny dla firm, instytucji oraz skutecznie je wspierający.

Ze środków pomocy technicznej są finansowane działania dotyczące:

- **Zapewnienie sprawnej realizacji procesów związanych z zarządzaniem i wdrażaniem, w szczególności w zakresie naboru i selekcji projektów, systemu monitorowania, ewaluacji, kontroli, certyfikacji.** W tym obszarze wsparcie są zaplanowane działania mające na celu zapewnienie **wysokiej jakości potencjału administracyjnego, warunków technicznych do wdrażania Programu, a także systemów.**

W tym zakresie będą w szczególności realizowane działania:

- a) zapewniające efektywne funkcjonowanie kadr w instytucjach systemu wdrażania Programu dzięki finansowaniu wynagrodzeń i podnoszeniu kompetencji pracowników,

b) zapewniające sprawny system wdrażania Programu, w tym: stworzenie i utrzymanie odpowiednich warunków i narzędzi pracy oraz systemów planowania, monitorowania i raportowania Programu, rozwój kultury ewaluacyjnej, wsparcie eksperckie (m.in. ekspertyzy, analizy, badania) przedsięwzięcia wspierające kulturę administracyjną (organizacyjną) Instytucji zorientowaną na potrzeby przedsiębiorców jako przyszłych i obecnych beneficjentów Programu. W szczególności przygotowujące merytorycznie i operacyjnie pracowników Instytucji do pełnienia roli indywidualnego opiekuna – doradcy przy projekcie, wspierające efektywną organizację i realizację procesów obsługi projektów, nowoczesne, spójne narzędzia komunikacji z beneficjentami oraz systemy informatyczne zmniejszające obciążenia po stronie beneficjentów i Instytucji.

c) ponadto w tym obszarze będą realizowane działania wspierające realizację procesów, które nie są związane bezpośrednio z realizacją Programu, ale są niezbędne do osiągnięcia najwyższej skuteczności interwencji.

• **Zapewnienia skutecznego systemu informacji i promocji Programu oraz realizowanych w jego ramach instrumentach, w tym m.in.:**

- informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwościach dofinansowania i aktywizowanie do ich pozyskania środków z Programu,
- informowanie opinii publicznej o działaniach i efektach Programu, w tym pokazanie pozytywnego wpływu i wartości dodanej wsparcia z Unii Europejskiej,
- realizacja działań mających na celu zapewnienie szerokiej/powszechnej akceptacji społecznej dla działań rozwojowych, realizowanych przy pomocy Programu i Funduszy Europejskich jako całości.

• **Zapewnienia rozwoju potencjału beneficjentów, ostatecznych odbiorców i potencjalnych beneficjentów Programu oraz wzmocnienie ich kompetencji.** Podejmowane działania będą się cechować zindywidualizowanym podejściem do potrzeb przedsiębiorców celem zwiększenia podaży innowacyjnych projektów oraz ich skutecznej realizacji. Działania realizowane w obszarze dotyczą w szczególności:

a) potencjalnych beneficjentów m.in. w zakresie:

- analizy pomysłu na projekt przygotowanej pod kątem możliwości uzyskania dofinansowania

z Programu obejmującej analizę mocnych i słabych stron pomysłu oraz wskazania elementów, które warto wzmocnić, ubiegając się o środki z Programu, a także dostarczania inspiracji i zachęcenia jak największej liczby przedsiębiorstw do przyłączenia się do Programu,

- procesu aplikowania o wsparcie, w tym wyboru właściwych do potrzeb i możliwości instrumentów wsparcia,

b) beneficjentów programu m.in. w zakresie:

- realizacji projektów na poziomie organizacyjnym, zarządczym, prawnym, komunikacyjnym, badawczym, szeroko pojętego mentoringu, wzmocnienia kompetencji beneficjentów na różnych etapach wdrażania projektu (np. doradztwo związane z przeprowadzeniem procedury konkurencyjności),

- kwestii istotnych z punktu widzenia firm stawiających pierwsze kroki w prowadzeniu prac

badawczych (np. specyfika prowadzenia projektów badawczych, ochrona własności intelektualnej, w tym własności przemysłowej, współpraca z organizacjami badawczymi, ulgi podatkowe na B+R, komercjalizacja),

- tworzenia systemów do kompleksowej obsługi realizowanej umowy (raportowanie, rozliczanie, komunikacja, zmiany, kontrole.

W ramach pomocy technicznej będą również testowane i realizowane **nowe instrumenty i rozwiązania odpowiadające na zgłoszone potrzeby przedsiębiorców** w zakresie realizacji projektów B+R+I oraz wynikające z potrzeb usprawnień systemu wdrażania Programu, w tym m.in.:

a) działania wspierające nawiązywanie relacji między firmami, beneficjentami i instytucjami systemu wdrażania, promujące współpracę, wymianę wiedzy, budowanie relacji, w tym np. ułatwiające budowanie konsorcjów projektowych, organizacja przestrzeni wirtualnej i fizycznej, odpowiednio animowanej, która ułatwiałaby beneficjentom nawiązanie kontaktów biznesowych z innymi firmami w Polsce i zagranicą,

b) sieć interaktywnych punktów informacyjnych dostarczających kompleksowej informacji o możliwościach finansowania projektów w ramach Programu, będących pośrednikiem między przedsiębiorcami a IP, budujących bazę firm zainteresowanych uzyskaniem wsparcia na B+R,

c) działanie wzmacniające kulturę innowacyjności oraz działania zapewniające przedsiębiorstwom zwiększanie kompetencji skierowane m.in. do liderów i managerów, jako sił napędowych innowacji, ukierunkowane w szczególności na wzmocnienie potencjału do prowadzenia prac B+R, projektów innowacyjnych oraz budowania marki,

d) wsparcie edukacyjne w procesie poszukiwania nowego modelu biznesowego wspierającego rozwój innowacyjności w firmie,

e) system monitorowania dalszych losów uczestników programów dedykowanych innowacjom (monitoring młodych inkubowanych czy akcelerowanych firm, indywidualnych innowatorów, jednorazowych beneficjentów Programu itd.).

Finansowanie instrumentów mających na celu wsparcie przedsiębiorstw rozpoczynających działalność innowacyjną INNOSTART jest przewidziane w 2. Priorytecie FENG.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [1 000]

W 4. Priorytecie udzielane jest wsparcie na rzecz administracji, a także wsparcie dla potencjalnych Wnioskodawców i Beneficjentów Programu w aplikowaniu o środki i wdrażaniu projektów.

Grupami docelowymi w pomocy technicznej będą:

- instytucje uczestniczące w systemie realizacji Programu i wykonujące działania niezbędne do skutecznego administrowania funduszami i ich wykorzystania w zakresie m.in. przygotowania, zarządzania, wdrażania, koordynacji, monitorowania, ewaluacji, widoczności i komunikacji oraz kontroli i audytu,

- podmioty wspierające realizację Programu,

- beneficjenci i potencjalni beneficjenci oraz ostateczni odbiorcy Programu.

W zakresie działań informacyjno-promocyjnych:

- ogół społeczeństwa,
- mikro, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa,
- stowarzyszenia przedsiębiorców,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- partnerzy społeczno-gospodarczy,
- uczelnie,
- organizacje badawcze.

2.2.1.2. Wskaźniki

Wskaźniki produktu wraz z odpowiadającymi celami pośrednimi i celami końcowymi

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
4	EFRR	Nie dotyczy		Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	Sztuka	470	2820
4	EFRR	Nie dotyczy		Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	Sztuka	130	6300
4	EFRR	Nie dotyczy		Liczba przeprowadzonych ewaluacji	Sztuka	8	37
4	EFRR	Nie dotyczy		Liczba opracowanych ekspertyz	Sztuka	55	550
4	EFRR	Nie dotyczy		Liczba posiedzeń sieci, grup, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji	Sztuka	9	90
4	EFRR	Nie dotyczy		Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	Sztuka	300	18000
4	EFRR	Nie dotyczy		Liczba działań	Sztuka	3	8

				informacyjno- promocyjnych o szerokim zasięgu			
--	--	--	--	---	--	--	--

2.2.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) ppkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Lepiej rozwinięte	179 - Informacja i komunikacja	117 647,00
4	EFRR	W okresie przejściowym	179 - Informacja i komunikacja	235 294,00
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	179 - Informacja i komunikacja	1 647 059,00
4	EFRR	Lepiej rozwinięte	180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	8 850 873,00
4	EFRR	W okresie przejściowym	180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	17 701 746,00
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	123 912 224,00
4	EFRR	Lepiej rozwinięte	181 -Ewaluacja i badania, gromadzenie danych	176 471,00
4	EFRR	W okresie przejściowym	181 -Ewaluacja i badania, gromadzenie danych	352 941,00
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	181 -Ewaluacja i badania, gromadzenie danych	2 470 588,00

4	EFRR	Lepiej rozwinięte	182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów	235 294,00
4	EFRR	W okresie przejściowym	182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów	470 589,00
4	EFRR	Słabiej rozwinięte	182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów	3 294 117,00

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4.	EFRR	Lepiej rozwinięte	Nd	02	3 752 114,00
		W okresie przejściowym			7 504 228,00
		Słabiej rozwinięte			52 529 595,00

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

3. Plan finansowy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (i)–(iii); art. 112 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 14 i 26 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

3.1. Przesunięcia i wkłady³⁷

Podstawa prawna: art. 14, 26 i 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Zmiana programu związana z	☐ wkładem na rzecz InvestEU
	☐ przesunięciem do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego
	☐ przesunięciem między EFRR, EFS+, Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy

³⁷ Dotyczy wyłącznie zmian programu zgodnie z art. 14 i 26 z wyjątkiem przesunięć uzupełniających do FST zgodnie z art. 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Przesunięcia nie mają wpływu na roczny podział środków finansowych na poziomie WRF dla danego państwa członkowskiego.

Tabela 15A: Wkład na rzecz InvestEU* (w podziale na lata)

Wkład od		Wkład na rzecz	Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Segment(y) InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFRR	Lepiej rozwinięte									
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									
EFS+	Lepiej rozwinięte									
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									
Fundusz Spójności	nie dotyczy									
EFMRA	nie dotyczy									

* W przypadku każdego nowego wniosku o wkład zmiana programu określa łączne kwoty na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Tabela 15B: Wkłady na rzecz InvestEU* (zestawienie)

	Kategoria regionu	Segment 1 Zrównoważona infrastruktura (a)	Segment 2 Innowacje i cyfryzacja (b)	Segment 3 MŚP (c)	Segment 4 Inwestycje społeczne i umiejętności (d)	Ogółem (f)=(a)+(b)+(c)+(d)
EFRR	Lepiej rozwinięte					
	Słabiej rozwinięte					

	Kategoria regionu	Segment 1 Zrównoważona infrastruktura (a)	Segment 2 Innowacje i cyfryzacja (b)	Segment 3 MŚP (c)	Segment 4 Inwestycje społeczne i umiejętności (d)	Ogółem (f)=(a)+(b)+(c)+(d)
	W okresie przejściowym					
EFS+	Lepiej rozwinięte					
	Słabiej rozwinięte					
	W okresie przejściowym					

	Kategoria regionu	Segment 1 Zrównoważona infrastruktura (a)	Segment 2 Innowacje i cyfryzacja (b)	Segment 3 MŚP (c)	Segment 4 Inwestycje społeczne i umiejętności (d)	Ogółem (f)=(a)+(b)+(c)+(d)
Fundusz Spójności	nie dotyczy					
EFMRA	nie dotyczy					
Ogółem						

* Skumulowane kwoty wszystkich wkładów wniesionych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o wkład zmiana programu określa łączne kwoty na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Pole tekstowe [3500] (uzasadnienie), z uwzględnieniem sposobu, w jaki kwota ta przyczynia się do osiągnięcia celów polityki wybranych w programie zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie InvestEU.

Tabela 16A: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego (w podziale na lata)

Przesunięcie z		Przesunięcie do	Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFRR	Lepiej rozwinięte									
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									

Przesunięcie z		Przesunięcie do	Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFS+	Lepiej rozwinięte									
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									
Fundusz Spójności	nie dotyczy									
EFMRA	nie dotyczy									

Tabela 16B: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego* (zestawienie)

Fundusz	Kategoria regionu	Instrument 1 (a)	Instrument 2 (b)	Instrument 3 (c)	Instrument 4 (d)	Instrument 5** (e)	Ogółem (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
EFRR	Lepiej rozwinięte						
	W okresie przejściowym						
	Słabiej rozwinięte						
EFS+	Lepiej rozwinięte						
	W okresie przejściowym						
	Słabiej rozwinięte						

Fundusz	Kategoria regionu	Instrument 1 (a)	Instrument 2 (b)	Instrument 3 (c)	Instrument 4 (d)	Instrument 5** (e)	Ogółem (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
Fundusz Spójności	nie dotyczy						
EFMRA	nie dotyczy						
Ogółem							

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o przesunięcie zmiana programu określa łączne kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

** Przesunięcia mogą być dokonywane na rzecz dowolnego innego instrumentu w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, jeżeli taka możliwość jest przewidziana w akcie podstawowym. Liczba i nazwy odpowiednich instrumentów unijnych zostaną odpowiednio określone.

Pole tekstowe [3 500] (uzasadnienie)

Tabela 17A: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy* (w podziale na lata)

Przesunięcia z		Przesunięcia do		Podział według lat								
Fundusz	Kategoria regionu	Fundusz	Kategoria regionu (w stosownych przypadkach)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem	
EFRR	Lepiej rozwinięte	EFRR, EFS+ lub Fundusz Spójności, EFMRA, FAMI, FBW, IZGW										
	W okresie przejściowym											
	Słabiej rozwinięte											
EFS+	Lepiej rozwinięte											
	W okresie przejściowym											
	Słabiej rozwinięte											

Przesunięcia z		Przesunięcia do		Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Fundusz	Kategoria regionu (w stosownych przypadkach)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
Fundusz Spójności	nie dotyczy										
EFMRA	nie dotyczy										

* Przesunięcie do innych programów. Przesunięcia między EFRR a EFS+ mogą być dokonywane wyłącznie w ramach tej samej kategorii regionu.

Tabela 17B: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy* (zestawienie)

		EFRR			EFS+			Fundusz Spójności	EFMRA	FAMI	FBW	IZGW	Ogółem
		Lepiej rozwinięte	W okresie przejściowym	Słabiej rozwinięte	Lepiej rozwinięte	W okresie przejściowym	Słabiej rozwinięte						
EFRR	Lepiej rozwinięte												
	W okresie przejściowym												
	Słabiej rozwinięte												
EFS+	Lepiej rozwinięte												
	W okresie przejściowym												
	Słabiej rozwinięte												
Fundusz Spójności	nie dotyczy												
EFMRA	nie dotyczy												
Ogółem													

- * Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o przesunięcie zmiana programu określa łączne kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Pole tekstowe [3 500] (uzasadnienie)

3.2. FST: alokacje w ramach programu i przesunięcia³⁸

3.2.1. Alokacja z FST na program przed przesunięciami według priorytetu (w stosownych przypadkach)³⁹

Podstawa prawna: art. 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 18: Alokacja z FST na program zgodnie z art. 3 rozporządzenia w sprawie FST, przed przesunięciami

Priorytet 1 FST	
Priorytet 2 FST	
	Ogółem

³⁸ Przesunięcia nie mają wpływu na roczny podział środków finansowych na poziomie WRF dla danego państwa członkowskiego.

³⁹ Ma zastosowanie do pierwszego przyjęcia programów z alokacją z FST.

3.2.2. Przesunięcia do FST jako wsparcie uzupełniające⁴⁰ (w stosownych przypadkach)

Przesunięcie do FST	☐ dotyczy przesunięć wewnętrznych w ramach programu z alokacją z FST	
	☐ dotyczy przesunięć z innych programów do programu z alokacją z FST	

⁴⁰ Sekcję tę wypełnia program otrzymujący wsparcie. W przypadku gdy program wspierany przez FST otrzymuje wsparcie uzupełniające (por. art. 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) w ramach programu i z innych programów, należy wypełnić wszystkie tabele w tej sekcji. Przy pierwszym przyjęciu programu z alokacją z FST niniejsza sekcja ma na celu potwierdzenie lub skorygowanie wstępnych przesunięć zaproponowanych w umowie partnerstwa.

Tabela 18A: Przesunięcie do FST w ramach programu (w podziale na lata)

Przesunięcie z		Przesunięcie do	Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Priorytet FST*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFRR	Lepiej rozwinięte	Priorytet 1 FST								
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									
EFS+	Lepiej rozwinięte	Priorytet 2 FST								
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									

* Zasoby FST należy uzupełnić zasobami EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, w którym znajduje się dane terytorium.

Tabela 18B: Przesunięcie zasobów EFRR i EFS+ do FST w ramach programu

		Alokacja z FST w programie* według kategorii regionu, w którym znajduje się dane terytorium** (według priorytetu FST)	
		Priorytet FST (dla każdego priorytetu FST)	Kwota
Przesunięcie w ramach programu* (wsparcie uzupełniające) według kategorii regionu			
EFRR	Lepiej rozwinięte		
	W okresie przejściowym		
	Słabiej rozwinięte		
EFS+	Lepiej rozwinięte		
	W okresie przejściowym		
	Słabiej rozwinięte		
Ogółem	Lepiej rozwinięte		
	W okresie przejściowym		
	Słabiej rozwinięte		

* Program z alokacją z FST.

** Zasoby FST należy uzupełnić zasobami EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, w którym znajduje się dane terytorium.

Tabela 18C: Przesunięcie do FST z innego programu (innych programów) (w podziale na lata)

Przesunięcie z		Przesunięcie do	Podział według lat							
Fundusz	Kategoria regionu	Priorytet FST*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
EFRR	Lepiej rozwinięte	Priorytet 1 FST								
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									
EFS+	Lepiej rozwinięte	Priorytet 2 FST								
	W okresie przejściowym									
	Słabiej rozwinięte									

* Zasoby FST należy uzupełnić zasobami EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, w którym znajduje się dane terytorium.

Tabela 18D: Przesunięcie zasobów EFRR i EFS+ z innego programu (innych programów) do FST w ramach danego programu

		Wsparcie uzupełniające na rzecz FST w ramach danego programu * dla terytorium znajdującego się *** w danej kategorii regionu (według priorytetu):	
		Priorytet FST	Kwota
Przesunięcie (przesunięcia) z innego programu (innych programów) ** według kategorii regionu			
EFRR	Lepiej rozwinięte		
	W okresie przejściowym		
	Słabiej rozwinięte		
EFS+	Lepiej rozwinięte		
	W okresie przejściowym		
	Słabiej rozwinięte		
Ogółem			

* Program z alokacją z FST, który otrzymuje wsparcie uzupełniające z EFRR i EFS+.

** Program zapewniający wsparcie uzupełniające z EFRR i EFS+ (źródło).

*** Zasoby FST należy uzupełnić zasobami EFRR lub EFS+ z kategorii regionu, w którym znajduje się dane terytorium.

Pole tekstowe [3 000] Uzasadnienie przesunięcia uzupełniającego z EFRR i EFS+ w oparciu o planowane rodzaje interwencji – art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ix) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

3.3. Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego

Tabela 19A: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego, w ramach programu (w podziale na lata)

Przesunięcie z	Przesunięcie do	Podział według lat			
Kategoria regionu*	Kategoria regionu*	2025	2026	2027	Ogółem
Lepiej rozwinięte	Lepiej rozwinięte /				
W okresie przejściowym	W okresie przejściowym /				
Słabiej rozwinięte	Słabiej rozwinięte				

* Dotyczy wyłącznie EFRR i EFS+.

Tabela 19B: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego, do innych programów (w podziale na lata)

Przesunięcie z	Przesunięcie do	Podział według lat			
Kategoria regionu*	Kategoria regionu*	2025	2026	2027	Ogółem
Lepiej rozwinięte	Lepiej rozwinięte /				
W okresie przejściowym	W okresie przejściowym /				
Słabiej rozwinięte	Słabiej rozwinięte				

* Dotyczy wyłącznie EFRR i EFS+.

3.4. Przesunięcia zwrotne⁴¹

Tabela 20A: Przesunięcia zwrotne (w podziale na lata)

Przesunięcie z	Przesunięcie do		Podział według lat							
	Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
InvestEU lub inny instrument unijny										
Program InvestEU	EFRR	Lepiej rozwinięte								
Segment 1		W okresie przejściowym								
Segment 2		Słabiej rozwinięte								
Segment 3	EFS+	Lepiej rozwinięte								
Segment 4		W okresie przejściowym								
Instrument unijny 1		Słabiej rozwinięte								
Instrument unijny 2										
[...]	Fundusz Spójności	nie dotyczy								
	EFMRA	nie dotyczy								

⁴¹ Dotyczy wyłącznie zmian programu w odniesieniu do zasobów przesuniętych z powrotem z innych instrumentów unijnych, w tym elementów FAMI, FBW i IZGW, w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, lub z InvestEU.

Tabela 20B Przesunięcia zwrotne* (zestawienie)

Z / Do	EFRR			EFS+			Fundusz Spójności	EFMRA
	Lepiej rozwinięte	W okresie przejściowym	Słabiej rozwinięte	Lepiej rozwinięte	W okresie przejściowym	Słabiej rozwinięte		
InvestEU								
Segment 1								
Segment 2								
Segment 3								
Segment 4								
Instrument 1								
Instrument 2								
Instrument 3								
Instrument 4**								

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o przesunięcie zmiana programu określa łączne kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

** Przesunięcia mogą być dokonywane na rzecz dowolnego innego instrumentu w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, jeżeli taka możliwość jest przewidziana w akcie podstawowym. Liczba i nazwy odpowiednich instrumentów unijnych zostaną odpowiednio określone.

3.5. Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 3, 4 i 7 rozporządzenia w sprawie FST

Tabela 10: Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 wyłącznie EFMRA	2027		2027 wyłącznie EFMRA	Ogółem
							Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		
EFRR*	Lepiej rozwinięte	67 002 030,00	67 002 032,00	67 002 034,00	67 002 036,00	67 002 040,00	33 501 018,00	33 501 018,00		33 501 018,00	33 501 018,00		469 014 244,00
	W okresie przejściowym	134 004 062,00	134 004 064,00	134 004 066,00	134 004 067,00	134 004 074,00	67 002 039,00	67 002 039,00		67 002 039,00	67 002 039,00		938 028 489,00
	Słabiej rozwinięte	938 028 480,00	938 028 483,00	938 028 486,00	938 028 492,00	938 028 495,00	469 014 246,00	469 014 246,00		469 014 246,00	469 014 246,00		6 566 199 420,00
	Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione												
Ogółem		1 139 034 572,00	1 139 034 579,00	1 139 034 586,00	1 139 034 595,00	1 139 034 609,00	569 517 303,00	569 517 303,00		569 517 303,00	569 517 303,00		7 973 242 153,00

Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 wyłącznie EFMRA	2027		2027 wyłącznie EFMRA	Ogółem
							Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		

* Kwoty po przesunięciu uzupełniającym do FST.

3.6. Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (ii), art. 22 ust. 6 i art. 36 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W przypadku programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, gdy w umowie partnerstwa wybrano pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Numer celu polityki lub celu szczegółowego FST lub pomocy technicznej	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego (łącznie koszty kwalifikowalne lub wkład publiczny)	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład Unii (a) = (g)+(h)	Podział wkładu Unii		Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Indykatorywny podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f)=(a)/(e)
						Wkład Unii pomniejszony o kwotę elastyczności (g)	Kwota elastyczności (h)		publiczny (c)	prywatny (d)		
CP 1	Priorytet 1	P/O	EFRR	Lepiej rozwinięte	256 352 941,00	219 731 092,00	36 621 849,00	256 352 941,00	0,00	256 352 941,00	512 705 882,00	50%
				W okresie przejściowym	512 705 883,00	439 462 181,00	73 243 702,00	219 731 093,00	0,00	219 731 093,00	732 436 976,00	70%
				Słabiej rozwinięte	3 588 941 176,00	3 076 235 292,00	512 705 884,00	633 342 561,00	0,00	633 342 561,00	4 222 283 737,00	85%
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								

CP 1	Priorytet 2	P/O	EFRR	Lepiej rozwinięte	156 222 195,00	133 904 738,00	22 317 457,00	156 222 195,00	15 622 220,00	140 599 975,00	312 444 390,00	50%
				W okresie przejściowym	312 444 389,00	267 809 474,00	44 634 915,00	133 904 739,00	13 390 473,00	120 514 266,00	446 349 128,00	70%
				Słabiej rozwinięte	2 187 110 726,00	1 874 666 335,00	312 444 391,00	385 960 717,00	38 596 071,00	347 364 646,00	2 573 071 443,00	85%
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								
CP 2	Priorytet 3	P/O	EFRR	Lepiej rozwinięte	47 058 823,00	40 336 134,00	6 722 689,00	47 058 823,00	4 705 882,00	42 352 941,00	94 117 646,00	50%
				W okresie przejściowym	94 117 647,00	80 672 268,00	13 445 379,00	40 336 135,00	4 033 614,00	36 302 521,00	134 453 782,00	70%
				Słabiej rozwinięte	658 823 530,00	564 705 882,00	94 117 648,00	116 262 976,00	11 626 298,00	104 636 678,00	775 086 506,00	85%
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								
Pomoc techniczna	Priorytet 4 pomoc techniczna na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów		EFRR	Lepiej rozwinięte	9 380 285,00	8 040 244,00	1 340 041,00	9 380 285,00	9 380 285,00	0,00	18 760 570,00	50%
				W okresie przejściowym	18 760 570,00	16 080 488,00	2 680 082,00	8 040 245,00	8 040 245,00	0,00	26 800 815,00	70%
				Słabiej rozwinięte	131 323 988,00	112 563 419,00	18 760 569,00	23 174 822,00	23 174 822,00	0,00	154 498 810,00	85%

Pomoc techniczna	Priorytet pomoc techniczna na podstawie art. 37 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów		EFRR lub EFS+ lub FST lub Fundusz Spójności									
			EFRR ogółem	Lepiej rozwinięte	469 014 244,00	402 012 208,00	67 002 036,00	469 014 244,00	29 708 387,00	439 305 857,00	938 028 488,00	
				W okresie przejściowym	938 028 489,00	804 024 411,00	134 004 078,00	402 012 212,00	25 464 332,00	376 547 880,00	1 340 040 701,00	
				Słabiej rozwinięte	6 566 199 420,00	5 628 170 928,00	938 028 492,00	1 158 741 076,00	73 397 191,00	1 085 343 885,00	7 724 940 496,00	
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								
			EFS+ ogółem	Lepiej rozwinięte								
				W okresie przejściowym								
				Słabiej rozwinięte								
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione								

		FST**	Zasoby na podstawie art. 3 rozporządzenia FST								
			Zasoby na podstawie art. 4 rozporządzenia FST								
		Fundusz Spójności ogółem									
		Suma całkowita		7 973 242 153,00	6 834 207 547,00	1 139 034 606,00	1 158 741 076,00	73 397 191,00	1 085 343 885,00	7 724 940 496,00	

* W odniesieniu do EFRR: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, szczególna alokacja dla najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych regionów północnych. W odniesieniu do EFS+: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, dodatkowa alokacja dla regionów najbardziej oddalonych. W odniesieniu do Funduszu Spójności: nie dotyczy. W przypadku pomocy technicznej zastosowanie kategorii regionu zależy od wyboru funduszu.

** Należy wskazać łączne zasoby FST, w tym wsparcie uzupełniające przesunięte z EFRR i EFS+. W tabeli nie podaje się kwot na podstawie art. 7 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku pomocy technicznej finansowanej z FST zasoby FST należy podzielić na zasoby związane z art. 3 i 4 4 rozporządzenia w sprawie FST. W odniesieniu do art. 4 rozporządzenia w sprawie FST nie ma żadnej kwoty elastyczności.

W odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”: programy wykorzystujące pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, stosownie do wyboru dokonanego w umowie partnerstwa.

Tabela11: Łączne alokacje finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz wkład krajowy

Numer celu polityki lub celu szczegółowego FST lub pomocy technicznej	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego (łącznie koszty kwalifikowalne lub wkład publiczny)	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład Unii (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Podział wkładu Unii				Wkład krajowy (d)=(e)+(f)	Indykatywny podział wkładu krajowego		Ogółem (g)=(a)+(d)	Stopa dofinansowania (h)=(a)/(g)
						Wkład Unii		Kwota elastyczności			(e)	(f)		
						bez pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5	na pomoc techniczną na podstawie art. 36 ust. 5	bez pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5	na pomoc techniczną na podstawie art. 36 ust. 5***					
						(b)	(c)	(i)	(j)					
	Priorytet 1	P/O	EFRR	Lepiej rozwinięte										
				W okresie przejściowym										
				Słabiej rozwinięte										
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione										

	Priorytet 2		EFS+	Lepiej rozwinięte										
				W okresie przejściowym										
				Słabiej rozwinięte										
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione										
	Priorytet 3		FST**	Zasoby na podstawie art. 3 rozporządzenia FST										
				Zasoby na podstawie art. 4 rozporządzenia FST										
				Łącznie										
	Priorytet 4		Fundusz Spójności											

PT	Priorytet 5 pomoc techniczna na podstawie art. 37 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów		EFRR lub EFS+ lub FST lub Fundusz Spójności												
			EFRR ogółem	Lepiej rozwinęte											
				W okresie przejściowym											
				Słabiej rozwinęte											
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione											
			EFS+ ogółem	Lepiej rozwinęte											
				W okresie przejściowym											
				Słabiej rozwinęte											
				Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione											

		FST**	Zasoby na podstawie art. 3 rozporządzenia FST											
			Zasoby na podstawie art. 4 rozporządzenia FST											
			Fundusz Spójności ogółem											
Suma całkowita														

* W odniesieniu do EFRR i EFS+: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, szczególna alokacja dla najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych regionów północnych. W odniesieniu do Funduszu Spójności: nie dotyczy. W przypadku pomocy technicznej zastosowanie kategorii regionu zależy od wyboru funduszu.

** Należy wskazać łączne zasoby FST, w tym wsparcie uzupełniające przesunięte z EFRR i EFS+. W tabeli nie podaje się kwot na podstawie art. 7 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku pomocy technicznej finansowanej z FST zasoby FST należy podzielić na zasoby związane z art. 3 i 47 rozporządzenia w sprawie FST. W odniesieniu do art. 4 7 rozporządzenia w sprawie FST nie ma żadnej kwoty elastyczności.

W przypadku EFMRA:

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Programy EFMRA wykorzystujące pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, stosownie do wyboru dokonanego w umowie partnerstwa.

Tabela 11A: Łączne alokacje finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz wkład krajowy

Priorytet	Cel szczegółowy (nomenklatura określona w rozporządzeniu w sprawie EFMRA)	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Wkład Unii	Krajowy wkład publiczny	Ogółem	Stopa dofinansowania
Priorytet 1	1.1.1	publiczne				
	1.1.2	publiczne				
	1.2	publiczne				
	1.3	publiczne				
	1.4	publiczne				
	1.5	publiczne				
	1.6	publiczne				
Priorytet 2	2.1	publiczne				
	2.2	publiczne				
Priorytet 3	3.1	publiczne				

Priorytet	Cel szczegółowy (nomenklatura określona w rozporządzeniu w sprawie EFMRA)	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Wkład Unii	Krajowy wkład publiczny	Ogółem	Stopa dofinansowania
Priorytet 4	4.1	publiczne				
Pomoc techniczna na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	5.1	publiczne				
Pomoc techniczna na podstawie art. 37 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	5.2	publiczne				

Programy EFMRA wykorzystujące pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, stosownie do wyboru dokonanego w umowie partnerstwa.

Tabela 11A: Łączne alokacje finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz wkład krajowy

Priorytet	Cel szczegółowy (nomenklatura określona w rozporządzeniu w sprawie EFMRA)	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Wkład Unii		Krajowy wkład publiczny	Ogółem	Stopa dofinansowania
			Wkład Unii bez pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	Wkład Unii na pomoc techniczną na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów			
Priorytet 1	1.1.1	publiczne					
	1.1.2	publiczne					
	1.2	publiczne					
	1.3	publiczne					
	1.4	publiczne					
	1.5	publiczne					
	1.6	publiczne					

Priorytet	Cel szczegółowy (nomenklatura określona w rozporządzeniu w sprawie EFMRA)	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Wkład Unii		Krajowy wkład publiczny	Ogółem	Stopa dofinansowania
			Wkład Unii bez pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	Wkład Unii na pomoc techniczną na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów			
Priorytet 2	2.1	Publiczne					
	2.2	Publiczne					
Priorytet 3	3.1	Publiczne					
Priorytet 4	4.1	Publiczne					
Pomoc techniczna (art. 37 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)	5.1	Publiczne					

4. Warunki podstawowe

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 12: Warunki podstawowe

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy (nie dotyczy EFMRA)	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1, SO3, SO4	Tak	Kryterium 1	T	<p>[500]</p> <p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej -https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacje-o-strategii-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju</p> <p>Strategia Produktyności 2030 (projekt) - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/konsultacje-publiczne-projektu-strategii-produktywnosci-2031</p> <p>Raport Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju – OECD Economic Survey Poland z 2018 r., którego tematem przewodnim było wzmocnienie innowacyjności w Polsce - OECD https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-poland-2018_eco_surveys-pol-2018-en</p>	<p>[1 000]</p> <p>1. Wyzwania w zakresie rozwoju innowacyjności zidentyfikowano w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (w ramach opisu celu dotyczącego trwałego wzrostu gospodarczego opartego coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną), a także w projekcie Strategii Produktyności 2030.</p> <p>2. Bieżąca identyfikacja i analiza barier odbywa się w ramach posiedzeń Rady ds. Innowacyjności oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Innowacyjności.</p> <p>3. Analizy specjalistyczne w zakresie barier oraz potrzeb rozwojowych różnych podmiotów uczestniczących w procesie przedsiębiorczego</p>

						<p>Smart Industry Polska 2019 oraz Smart Industry Polska 2018- Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://publikacje.siemens-info.com/ebook/554/raport-smart-industry-polska-2019</p> <p>https://publikacje.siemens-info.com/ebook/165/raport-smart-industry-polska-2018</p> <p>Analizy dot. digitalizacji i przemysłu 4.0 będące podstawą działań FPPP - Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości</p> <p>https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/baza-wiedzy/biblioteka-4-0</p>	<p>odkrywania oraz w transferze i dyfuzji innowacji (np. Grup Roboczych ds. Krajowych Inteligentnych Specjalizacji) oraz analizy barier dotyczące poszczególnych zagadnień tematycznych jak np. dot. cyfryzacji czy przemysłu 4.0.</p> <p>4. Analiza barier przeprowadzana na poziomie regionalnym w celu uwzględnienia rozwiązań w działaniach podejmowanych na poziomie krajowym.</p>
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 2	T	<p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://smart.gov.pl</p>	<p>1. Posiadanie przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii doświadczenia i kompetencji - w zakresie realizacji zadań związanych z inteligentną specjalizacją (tworzenie koncepcji, wdrażanie, proces przedsiębiorczego odkrywania, monitorowanie, ewaluacja).</p> <p>2. Prowadzenie przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii działań dotyczących koordynacji i monitorowania krajowych i regionalnych inteligentnych specjalizacji.</p> <p>3. Prowadzenie przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii prac w zakresie</p>

							polityki innowacyjnej, technologicznej i przemysłowej, m.in. koordynacja prac Rady ds. Innowacyjności (efekty działania Rady: program Start In Poland, Sieć badawcza Łukasiewicz, ulga na B+R, ulga IP Box, Akademia Menadżera Innowacji, Program Dobry Pomysł, ustawa o Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, Reforma nauki, doktoraty wdrożeniowe, projekt Szkoła dla Innowatora, Mapa GOZ).
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 3	T	<p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii https://smart.gov.pl</p> <p>Strona internetowa dot. KIS - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii: https://smart.gov.pl</p> <p>Narzędzie informatyczne SmartRadar - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii https://smartradar.smart.gov.pl/</p> <p>Ewaluacja <i>ex ante</i> i mid-term projektu pozakonkursowego - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (w publikacji)</p> <p>Ewaluacja wsparcia w ramach PO IR w zakresie krajowych inteligentnych specjalizacji - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej https://www.ewaluacja.gov.pl/strony/badania-i-analzy/wyniki-badan-ewaluacyjnych/badania-ewaluacyjne/ewaluacja-wsparcia-w-ramach-po-ir-w-zakresie-krajowych-inteligentnych-specjalizacji/</p>	<p>1. Stały monitoring inteligentnych specjalizacji w oparciu o dane z realizacji krajowych i regionalnych programów operacyjnych, H2020, w tym z uwzględnieniem listy wskaźników wspólnych i listy wskaźników kluczowych, którego efektem jest informacja zarządcza m.in. o zgłaszanych i pozytywnie ocenionych projektach z poszczególnych KIS, o wskaźniku sukcesu oraz o zainteresowaniu poszczególnymi specjalizacjami.</p> <p>2. Narzędzie informatyczne Smart Radar agregujące dane dot. Inteligentnych specjalizacji oraz współpraca z KE w zakresie narzędzia Innovation Radar.</p>

							<p>3. Monitoring realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (wskazujący na stopień osiągnięcia celów S3 jakim jest wzrost innowacyjności).</p> <p>4. Działalność Grup Roboczych ds. KIS, wywiady z przedsiębiorcami, spotkania grup focusowych (tzw. Smart Panel i Smart Labs), ewaluacja projektu Monitoring KIS, ewaluacje i analizy tematyczne wykonywane przez PARP oraz MRPiT w ramach projektu Monitoring KIS.</p>
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 4	T	<p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja- Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii https://smart.gov.pl</p> <p>Regulamin naboru i prac Grup Roboczych ds. krajowej inteligentnej specjalizacji z dnia 14 lutego 2020 r. - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii https://smart.gov.pl</p> <p>Business Technology Roadmaps - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości https://smart.gov.pl</p> <p>Konkursy w ramach poddziałania 1.1.1. Szybka Ścieżka dla BTR - Narodowe Centrum Badań i Rozwoju https://archiwum.ncbr.gov.pl/programy/fundusze-europejskie/poir/nabory-zakonczone/</p>	<p>1. Ciągła praca Grup Roboczych ds. KIS (odrębna grupa dla każdej krajowej inteligentnej specjalizacji) z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw, jednostek naukowych, instytucji otoczenia biznesu, organizacji biznesu oraz organizacji pozarządowych, skutkująca zmianami na liście KIS będącymi efektem monitorowania np. łączeniem specjalizacji, zmianami ich opisu, analizą trendów, identyfikacją barier w realizacji inwestycji w określonych obszarach B+R, interpretowaniem wyników monitorowania</p> <p>2. Funkcjonowanie Grupy Konsultacyjnej ds. KIS składającej się z</p>

							<p>przedstawicieli administracji centralnej i samorządowej, zajmujących się inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym i regionalnym.</p> <p>3. Ciągła organizacja wywiadów z przedsiębiorcami i spotkań fokusowych (tzw. Smart Labs) z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw i jednostek naukowych, stanowiących element procesu przedsiębiorczego odkrywania.</p> <p>4. Uruchomienie tematycznych konkursów w ramach działania 1.1.1 „Szybka Ścieżka” w PO IR dla wybranych Business Technology Roadmaps.</p>
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 5	T	<p>Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie utworzenia Rady ds. Innowacyjności, Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie utworzenia Międzyresortowego Zespołu do spraw Innowacyjności i zarządzania zmieniające - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20190000131</p> <p>Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20160001933</p> <p>Ustawa z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170002201</p> <p>Program Ministra na lata 2019 – 2021 Przemysł 4.0 - ustanowiony na podstawie</p>	<p>1. Funkcjonowanie Rady Innowacyjności oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Innowacyjności</p> <p>2. Przyjęcie rozwiązań legislacyjnych sprzyjających podejmowaniu i prowadzeniu działalności innowacyjnej, m.in. ustawy o innowacyjności, Konstytucja dla Biznesu, Ulga podatkowa na prace B+R, Prosta Spółka Akcyjna, Mały ZUS, Ulga podatkowa IP Box, ustawa</p> <p>o Fundacji Platformy Przemysłu Przyszłości, zniesienie podwójnego opodatkowania funduszy VC.</p> <p>3. Przyjęcie rozwiązań legislacyjnych</p>

					<p>art. 21a ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 141, z późn. zm.) - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/przemysl-4-0</p> <p>Ustawa z dnia 18 marca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce - Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001668</p> <p>Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190000534/T/D20190534L.pdf</p> <p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacje-o-strategii-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju</p> <p>Strategia Produktywności 2030 (projekt) - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/konsultacje-publiczne-projektu-strategii-produktywnosci-2031</p> <p>Krajowe Klastry Kluczowe – lista, konkurs na KKK - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj/lista-kkk</p> <p>Kierunki rozwoju polityki klastrowej po 2020 r.- Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/krajowe-klastry-kluczowe</p>	<p>umożliwiających reformę nauki - m.in. ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, utworzenie Sieci Badawczej Łukasiewicz (reforma instytutów badawczych).</p> <p>4. Działania koordynacyjne, zmierzające do zapewnienia synergii polityk na poziomie krajowym i regionalnym w ramach Rady ds. Innowacyjności.</p> <p>5. Funkcjonowanie kompleksowych instrumentów wspierania działalności B+R+I</p> <p>6. Utworzenie systemu akredytacji instytucji otoczenia biznesu oraz wsparcie rozwoju klastrów.</p> <p>7. Istnienie wieloletniej strategii z ograniczoną liczbą priorytetów poprzedzoną analizą SWOT oraz analizą tendencji rozwojowych, odpowiadającej na wyzwania społecznej.</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>Konkurs dot. rozwoju potencjału koordynatorów KKK - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości</p> <p>https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/rozwoj-potencjalu-koordynatorow-krajowych-klastrow-kluczowych#terminy</p> <p>Raport z badania akredytowanych ośrodków innowacji - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://www.smart.gov.pl/images/Raport-z-badania-akredytowanych-osrodkow-innowacji-na-zlecenie-MPIT.pdf</p> <p>Lista akredytowanych ośrodków innowacji - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj/lista-osrodkow-innowacji</p> <p>Gotowość Ośrodków Innowacji do wspierania inteligentnej specjalizacji - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii/Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości</p> <p>https://smart.gov.pl</p> <p>Dokument Krajowa Inteligentna Specjalizacja - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://smart.gov.pl</p>	
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 6	T	<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/informacje-o-strategii-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju Ustawa z dnia 17 stycznia 2019 r. o Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości</p> <p>Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości</p> <p>www.fppp.gov.pl, http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000229</p>	1. Transformacja w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (wdrożenie Mapy drogowej transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (Mapa drogowa GOZ), prace KIS ds. GOZ. Działania w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta, Działania dot. śladu

specjalizacji					<p>Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii https://www.gov.pl/web/rozwoj/gospodarka-o-obiegu-zamknietym</p> <p>Standaryzacja Hubów Innowacji Cyfrowych – Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii https://www.gov.pl/web/rozwoj/mpit-oglasza-konkurs-dla-hubow-innowacji-cyfrowych</p> <p>Narodowy Plan Szerokopasmowy – Kancelaria Premiera Rady Ministrów https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/narodowy-plan-szerokopasmowy---zaktualizowany</p> <p>Polityka SI – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/konsultacje-spoeczne-projektu-polityki-rozwoju-sztucznej-inteligencji-w-polsce-na-lata-2019--2027</p> <p>Polityka danych – Kancelaria Premiera Rady Ministrów https://dane.gov.pl/</p> <p>Program Otwierania Danych Publicznych – Kancelaria Premiera Rady Ministrów https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/otwarte-dane-publiczne https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/program-otwierania-danych-na-lata-2021-2027--ruszaja-prekonsultacje-spoeczne</p> <p>Strategia Transformacji do Gospodarki Neutralnej Klimatycznie – Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii (w opracowaniu)</p>	<p>środowiskowego i ekoprojektowania, Gospodarowanie surowcami).</p> <p>2. Transformacja cyfrowa i w kierunku przemysłu 4.0 (Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości - standaryzacja i integracja działań szkoleniowo-doradczych, Ulga podatkowa na robotyzację, Tworzenie Digital Innovation Hubs i proces standaryzacji usług przez nie świadczonych, 2.1.4 European Digital Innovation Hubs (EDIH), 2.1.5 Nowoczesne kadry dla przemysłu przyszłości – upskiling i re-skiling), Learning factories/Fabryki uczące, Polityka Sztucznej Inteligencji (SI), 2.1.9 Doktorat wdrożeniowy i Szkoła AI, Akademia Innowacyjnych Zastosowań Technologii Cyfrowych (AI Tech), Polityka danych, Program Otwierania Danych Publicznych, Narodowy Plan Szerokopasmowy).</p> <p>3. Transformacja w kierunku gospodarki neutralnej klimatycznie (Strategia Transformacji do Gospodarki Neutralnej Klimatycznie, Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu, Program Czyste Powietrze, Program Mój Prąd, Plan Rozwoju Elektromobilności).</p>
---------------	--	--	--	--	---	--

						<p>Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 – Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>https://www.gov.pl/web/klimat/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu</p> <p>Moj prąd, Czyste powietrze - Ministerstwo Klimatu i Środowiska/Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</p> <p>https://mojprad.gov.pl/, http://www.czystepowietrze.gov.pl/</p> <p>Plan Rozwoju Elektromobilności - Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>https://www.gov.pl/web/klimat/elektromobilnosc-w-polsce</p> <p>Mapa drogowa GOZ - Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii</p> <p>https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/rada-ministrow-przyjela-projekt-mapy-drogowej-goz</p>	
1.1 Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFR R	SO1 SO3 SO4	Tak	Kryterium 7	T	<p>Informacja o udziale polskich podmiotów m.in. w partnerstwach ponadnarodowych S3 oraz projektach międzynarodowych w ramach programu Horyzont 2020 - Komisja Europejska/Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii/Krajowy Punkt Kontaktowy PR Horyzont 2020</p> <p>https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/thematic-platforms, https://smart.gov.pl, https://www.kpk.gov.pl/analizy-i-statystyki</p> <p>Konkursy dla przedsiębiorstw uruchamiane w ramach poszczególnych programów w zakresie internacjonalizacji i współpracy międzynarodowej</p> <p>Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>https://www.interregeurope.eu/in-my-country/poland/</p> <p>Krajowy Punkt Kontaktowy PR Horyzont 2020</p> <p>https://www.kpk.gov.pl/h2020-i-inne-programy/horyzont-2020</p> <p>Ministerstwo Spraw Zagranicznych</p> <p>https://www.visegradfund.org/</p> <p>http://map.visegradfund.org/</p> <p>Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości</p>	<p>1. Promowanie współpracy międzyregionalnej i ponadnarodowej w obszarach inteligentnych specjalizacji - m.in. Partnerstwa S3 przy KE, Interreg, EIT, Horyzont 2020, Innovoucher, TravelGrants, projekty Grupy Wyszehradzkiej, TeamNet, bilateralne projekty akceleryjne.</p> <p>2. Instrumenty wsparcia ukierunkowane na internacjonalizację polskich firm wspierające współpracę z partnerami zagranicznymi – m.in.: umiędzynarodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych, Brand, Go to Brand, Poland Prize, Polskie Mosty Technologiczne, Granty na Eurogranty</p>

						https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/innovoucher https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/wsparcie-na-utworzenie-partnerstwa https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/Umi%20Krajowych%20Klustr%C3%B3w%20Kluczowych https://www.parp.gov.pl/component/grants/grantss?category=5 Polska Agencja Inwestycji i Handlu https://www.paih.gov.pl/pmt Ministerstwo Edukacji i Nauki https://www.gov.pl/web/nauka/granty-na-granty-promocja-jakosci-iii Fundacja na rzecz Nauki Polskiej https://www.fnp.org.pl/oferta/team-net/	3. Planowane instrumenty wsparcia współpracy międzynarodowej w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027 - m.in. współpraca instytucjonalna w zakresie partnerstw międzynarodowych - wymiana wiedzy i dobrych praktyk, wsparcie tworzenia partnerstw międzynarodowych, wsparcie umiędzynarodowienia przedsiębiorstw.
2.1 Ramy strategiczne polityki na rzecz wsparcia renowacji budynków w pod kątem efektywności energetycznej budynków w mieszkalnych i niemieszkalnych	EFR R	CP2 SO1	TAK	Kryterium 1	N	Brak	Długoterminowa strategia renowacji budynków wyznacza cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050, które zostały określone w scenariuszu rekomendowanym renowacji budynków, a także przedstawia analizę różnych wariantów realizacji renowacji: 1. scenariusz szybkiej i głębokiej termomodernizacji, 2. scenariusz termomodernizacji etapowej, 3. scenariusz rekomendowany (rozdział 9). Ponadto, zawiera szczegółowe zestawienie krajowych polityk oraz narzędzi finansowych wspierających renowację budynków, do których przedstawiono wykaz środków budżetowych (rozdział 5). Dodatkowo DSRB zawiera orientacyjną skalę wsparcia renowacji budynków (rozdział

							9), oraz wskazuje mechanizmy ułatwiające inwestorem podejmowanie i przeprowadzanie renowacji budynków (rozdział 8). DSRB zawiera wytyczne w zakresie dalszych działań dotyczących wsparcia renowacji budynków w Polsce. DSRB poza wypełnieniem wymogów wynikających z warunku 2.1, spełnia również wymagania nałożone art. 2a dyrektywy 2010/31/UE.
2.1 Ramy strategiczne polityki na rzecz wsparcia renowacji i budynków w pod kątem efektywności energetycznej budynków w mieszkalnych i niemieszkalnych	EFR R	CP2 SO1	TAK	Kryterium 2	TAK	https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke	Kryterium dotyczące działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii należy uznać za spełnione w oparciu o przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Ponadto, w dniu 16 czerwca 2021 r., za pośrednictwem Stałego Przedstawiciela RP przy UE, przekazano do Dyrekcji Generalnej ds. Energii (DG ENER) Komisji Europejskiej dokument pn. Informacja w sprawie metod i środków stosowanych w Polsce służących wdrożeniu art. 7, 7a i 7b dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej - zawierający opis szczegółowej metody funkcjonowania systemów

							zobowiązujących do efektywności energetycznej oraz alternatywnych środków z dziedziny polityki, o których mowa w art. 7a oraz 7b ww. dyrektywy. W wymienionych dokumentach zawarto informacje na temat działań podjętych i planowanych na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii, w tym m.in. łącznej kwoty wymaganych oszczędności w zakresie końcowego wykorzystania energii w terminie do 31 grudnia 2030 r.
2.2 Zarządzenie w sektorze energii	EFR R	CP2 SO1, SO2	TAK	Kryterium 1, 2	TAK	https://www.gov.pl/web/aktywa-panstwowe/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030-przekazany-do-ke	Przekazanie Komisji Europejskiej dn. 30 grudnia 2019 r. Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK), przyjętego przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 grudnia 2019 r., wypełnia obowiązek nałożony na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu. Informacja o przekazaniu KPEiK Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r., została przyjęta przez Radę Ministrów dnia 28 czerwca 2021 r.

2,3 Skuteczne wspieranie wykorzystania energii odnawialnej w poszczególnych sektorach i w całej Unii	EFR R	CP2 SO2	TAK	Kryterium 1	TAK	<p>Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (dalej: „ustawa OZE”):</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150000478/U/D20150478Lj.pdf</p> <p>Ustawa z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. 2021 poz. 234):</p> <p>https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000234/U/D20210234Lj.pdf</p>	<p>Instrumenty służące osiągnięciu celu OZE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Głównym mechanizmem jest aukcyjny system wsparcia. W ramach aukcji OZE zakontraktowano w l. 2016-2018 - ok. 2000 MW, w 2019 r. – ok. 3000 MW, w 2020 - ok. 2500 MW oraz ok. 2500 MW w 2021 r. Nowelizacja ustawy OZE przedłuży okres udzielania pomocy publicznej w systemie aukcyjnym oraz systemach FIT/FIP. • Systemy cen i premii gwarantowanych FIT/FIP dedykowanych małym wytwórcom OZE w technologii biogazowej, biomasowej oraz hydroenergetycznej. • Prosumencki system opustów oparty o rozliczenia energii z mikroinstalacji w ramach net-meteringu. • Program "Mój Prąd" do 2020 roku zapewnił wsparcie dla 1200 MW. W lipcu 2021 r. rozpoczął się nabór do jego 3. edycji. Kolejna, poszerzona o nowe elementy, tj. punkty ładowania samochodów elektrycznych czy magazyny energii jest w trakcie przygotowania. • Programy "Energia Plus" dla przedsiębiorców i „Agroenergia” dedykowany
---	----------	------------	-----	-------------	-----	---	---

							rolnikom.
							<ul style="list-style-type: none"> Morskie farmy wiatrowe umożliwią skokowy przyrost mocy zainstalowanej OZE. Rozwój tej technologii będzie stanowić centralny element do osiągnięcia celów energetyczno-klimatycznych.
2.3 Skuteczne wspieranie wykorzystania energii odnawialnej w poszczególnych sektorach i w całej Unii	EFR R	CP2 SO2	TAK	Kryterium 2	TAK	<p>Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz warunków przyłączenia instalacji do sieci (Dz. U. 2017 poz. 1084),</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170001084/O/D20171084.pdf</p>	<p>Promowaniu rozwoju OZE w zakresie produkcji ciepła i chłodu służyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii poszerzające katalog podmiotów zobowiązanych do zakupu ciepła z OZE. Program „Czyste Powietrze” umożliwiający wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy i termomodernizację budynków-kontynuacja do 2029 r. W celu rozwoju produkcji ciepła i chłodu z OZE powołano Zespół ds. określenia modelu funkcjonowania rynku ciepła, który opracował wstępną Strategię dla Ciepłownictwa, określającą kierunki

							<p>transformacji sektora w Polsce w odniesieniu do niskoemisyjności, która będzie stanowić podstawę dla działań w najbliższych latach. Ostateczna wersja ww. strategii powstanie do końca 2021 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ponadto programy wsparcia inwestycyjnego w zakresie indywidualnych źródeł ciepła z OZE, takie jak program "Czyste powietrze" oraz inne programy podlegać będą stosownym zmianom i udoskonaleniom, a zależności od potrzeb otrzymają komplementarne wsparcie.
2.4 Skuteczne ramy zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i katastrofami.	EFR R	CP2 SO4	TAK	Kryterium 1	TAK	Brak	<p>Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka zawiera w szczególności rozdziały opisujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikację ryzyka, analizę oraz szacowanie, 2) typologię zagrożeń, 3) matrycę ryzyka, 4) zagrożenia naturalne, 5) zagrożenia cywilizacyjne i powodowane intencjonalną działalnością człowieka 6) potencjalne skutki dla ludności, gospodarki, mienia

							<p>infrastruktury i środowiska naturalnego;</p> <p>Kryterium 2. i 3.</p> <p>Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem zawiera:</p> <p>Icele strategiczne,</p> <p>2) działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych i redukcji ryzyka</p> <p>3) część A Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego (KPZK): charakterystykę zagrożeń i ich ocenę ryzyka, zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: zapobieganie i przygotowanie</p> <p>4) część B KPZK : zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: reagowanie i odbudowa</p> <p>5) wdrażanie środków zapobiegania ryzyku i zapewnienia gotowości:</p> <ul style="list-style-type: none">- współpraca między siłami uczestniczącymi- zestawienie organów odpowiedzialnych na odp. poziomie administracyjnym
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>kraju</p> <ul style="list-style-type: none">-procedury zarządzania kryzysowego, w tym ochrony infrastruktury krytycznej,- procedury organizacji łączności, monitorowania zagrożeń, informowania, ostrzegania i alarmowania-komunikację ryzyka-organizację ratownictwa i opieki medycznej i ewakuacji z obszarów zagrożonych,-zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód-procedury uruchamiania rezerw strategicznych-priorytety ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej-finansowanie.
--	--	--	--	--	--	--	--

2.4 Skuteczne ramy zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i katastrofami.	EFR R	CP2 SO4	TAK	Kryterium 2 i 3	T	Brak	<p>Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem zawiera:</p> <p>1) cele strategiczne,</p> <p>2) działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych i redukcji ryzyka</p> <p>3) część A Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego (KPZK): charakterystykę zagrożeń i ich ocenę ryzyka, zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: zapobieganie i przygotowanie</p> <p>4) część B KPZK : zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: reagowanie i odbudowa</p> <p>5) wdrażanie środków zapobiegania ryzyku i zapewnienia gotowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca między siłami uczestniczącymi - zestawienie organów odpowiedzialnych na odpowiednim poziomie administracyjnym kraju - procedury zarządzania kryzysowego, w tym ochrony
--	----------	------------	-----	-----------------	---	------	---

							<p>infrastruktury krytycznej,</p> <ul style="list-style-type: none">- procedury organizacji łączności, monitorowania zagrożeń, informowania, ostrzegania i alarmowania-komunikację ryzyka-organizację ratownictwa i opieki medycznej i ewakuacji z obszarów zagrożonych,-zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód-procedury uruchamiania rezerw strategicznych-priorytety ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej-finansowanie.
--	--	--	--	--	--	--	--

2.5 Aktualizowane planowanie koniecznych inwestycji w sektorze wodno-ściekowym	EFR R	CP2 SO5	TAK	Kryterium 2.5	T// N	brak	Warunek w części dotyczącej wody pitnej spełniony jest poprzez przyjęcie <i>Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi</i> , który zawiera ocenę stanu wdrożenia dyrektywy 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z wykazem inwestycji wymaganych do wdrożenia tej dyrektywy oraz do spełnienia wymagań wynikających z jej rewizji, dyrektywy 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. W Programie zawarto również szacunkowe koszty wskazanych inwestycji, w tym koszty wynikające z wymogu badania większej liczby parametrów jakości wody, jak i modernizacji sieci dystrybucji wody z uwzględnieniem jej wieku i planów amortyzacji. W
--	----------	------------	-----	---------------	----------	------	---

							Programie oceniono możliwości finansowania inwestycji z zysków pochodzących z opłat od użytkowników oraz, w przypadku potrzeby ich uzupełnienia, wskazano także możliwe źródła finansowania ze środków krajowych i zagranicznych.
2.6. Aktualizowane planowanie w zakresie gospodarowania odpadami	EFR R	CP2 SO6	TAK	Kryterium 1	T	<p>Spełnienie kryterium zapewniają: KPGO 2022, nowo dodany załącznik do KPGO 2022.</p> <p>Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2022</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20160000784/O/M20160784.pdf</p> <p>Link do aktualizacji KPGO - Załącznik dot. luki inwestycyjnej</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000509/O/M20210509.pdf</p>	<p>KPGO 2022 z nowo dodanym w 2021 r. załącznikiem zawiera aktualną w odniesieniu do obszaru całego kraju analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla poszczególnych rodzajów odpadów z uwzględnieniem ilości, składu morfologicznego i źródeł ich powstawania.</p> <p>Analiza Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego (IOŚ-PIB), stanowiąca podstawę do opracowania ww. załącznika do KPGO 2022, jako elementu</p>

							<p>realizującego m.in. warunek 2.6 w części dot. określenia luki inwestycyjnej w sektorze odpadowym, zawiera analizę dotyczącą aktualnego stanu, w tym ocenę istniejącego potencjału instalacji gospodarki odpadami i PSZOK oraz prognozy zmian ilości i jakości wytwarzanych w Polsce odpadów komunalnych w perspektywie lat 2019-2035.</p> <p>Analizę sporządzono na podstawie danych wejściowych dla 2018 r. (najnowsze dostępne).</p> <p>Bazą do określenia zapotrzebowania inwestycyjnego była przeprowadzona analiza ilościowa i jakościowa wytwarzania odpadów komunalnych w szczególności na podstawie danych GUS, sprawozdań marszałków województw z realizacji zadań</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi i dostępnych badań składu morfologicznego.
2.6. Aktualizowane planowanie w zakresie gospodarowania odpadami	EFR R	CP2 SO6	TAK	Kryterium 2	T	<p>Spełnienie kryterium poprzez KPGO 2022</p> <p>Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2022</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20160000784/O/M20160784.pdf</p> <p>Link do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000019/O/D20170019.pdf</p> <p>Link do rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000906/O/D20210906.pdf.</p>	<p>KPGO zawiera ocenę istniejących systemów zbierania odpadów, w tym zakresu rzeczowego i terytorialnego selektywnego zbierania oraz środków usprawniających jej działanie, a także potrzeby nowych systemów zbiórki. W wyniku tej oceny w KPGO wskazano potrzebę wprowadzenia jednolitych standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego kraju, które następnie zostały określone w rozporządzeniu ws. szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.</p> <p>Załącznik do KPGO 2022, na podstawie przeprowadzonej analizy potrzeb w zakresie systemu selektywnego zbierania, wskazuje, że w kolejnych latach powinien nastąpić rozwój PSZOK wraz z punktami napraw i wymiany rzeczy używanych oraz określa potrzeby w tym zakresie.</p>

2.6. Aktualizowane planowanie w zakresie gospodarowania odpadami	EFR R	CP2 SO6	TAK	Kryterium 3	T	<p>Spełnione poprzez przyjęcie nowego załącznika do KPGO 2022</p> <p>Link do aktualizacji KPGO - Załącznik dot. luki inwestycyjnej</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000509/O/M20210509.pdf</p>	<p>Na rzecz realizacji kryterium została przeprowadzona Analiza IOŚ-PIB oraz opracowany i opublikowany w roku 2021 Załącznik do KPGO 2022, w których zawarto ocenę potrzeb inwestycyjnych w skali kraju w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, infrastruktury selektywnego zbierania odpadów oraz instalacji do przetwarzania odpadów. Po przeprowadzonych analizach zidentyfikowano jako priorytetowe instalacje do recyklingu oraz działania inwestycyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów. W załączniku przedstawiono również informacje o źródłach finansowania kosztów eksploatacji i utrzymania instalacji w kraju.</p>
2.6. Aktualizowane	EFR R	CP2 SO6	TAK	Kryterium 4	T	Spełnione poprzez art. 35 ust. 1 pkt 4 lit. c) ustawy o odpadach, KPGO	Uchwalanie i obowiązywanie

<p>planowa nie w zakresie gospodar owania odpadam i</p>					<p>2022, załącznik do KPGO 2022, WPGO</p> <p>Link do Krajowego planu gospodarki odpadami 2022</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20160000784/O/M20160784.pdf</p> <p>Link do aktualizacji KPGO - Załącznik dot. luki inwestycyjnej</p> <p>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000509/O/M20210509.pdf</p>	<p>planów gospodarki odpadami reguluje ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zgodnie z którą plany gospodarki odpadami opracowuje się na poziomie krajowym i wojewódzkim. WPGO powinien być zgodny z KPGO i służyć realizacji zawartych w nim celów, które należy uznać jako uniwersalne w skali całego kraju. Wobec tego Załącznik do KPGO 2022 – ocena luki inwestycyjnej - zawiera oszacowanie potrzeb na moce przerobowe instalacji w skali kraju. Funkcjonująca i planowana infrastruktura wraz z lokalizacją i przepustowością dotyczące odpadów komunalnych określone są natomiast wprost w planach inwestycyjnych (załącznik do WPGO), w których procesie przyjmowania bierze udział minister do spraw klimatu, aby zapewnić jednolite zasady</p>
---	--	--	--	--	--	---

							<p>planowania w gospodarce odpadami dla całego kraju.</p> <p>W uzasadnionych przypadkach KPGO 2022 określa kryteria lokalizacji instalacji i obiektów gospodarki odpadami, tj. w zakresie: lokalizacji PSZOKów; instalacji dla odpadów medycznych i weterynaryjnych; składowania odpadów w podziemnych wyrobiskach górniczych, np. z grupy 01, 06 i 10 i innych również niebezpiecznych np. z procesów oczyszczania spalin.</p>
2.7. Ramy działań priorytetowych w przypadku koniecznych środków ochrony obejmujących dofinansowanie unijne	EFR R	CP2 SO7	TAK	Kryterium 1	T	http://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5073/PAF_icon.pdf	<p>Działania dotyczące utrzymania dotychczasowej gospodarki na terenach siedlisk gatunków przyrodniczych i poprawie ich ochrony w formie czynnej, przewidują m.in. :</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowanie siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - ekstensywna gospodarka rolna, rybicka i leśna

							<p>uwzględniająca ochronę siedlisk</p> <ul style="list-style-type: none">- zabezpieczenie/odtworzenie miejsc rozrodu gatunków chronionych- wykup gruntów• odtwarzanie zdegradowanych siedlisk i wzmacnianie zagrożonych gatunków:- powstrzymanie naturalnej sukcesji siedlisk- przywrócenie/polepszenie reżimu hydrologicznego- zwalczanie gatunków ekspansywnych/obcych- restytucja gatunków zagrożonych- udroźnienie ciągłości korytarzy ekologicznych- utrzymanie ośrodków hodowli/rehabilitacji dzikich zwierząt.• wsparcie zarządzania i nadzoru nad obszarami Natura
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>2000:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie/aktualizacja planów zadań ochronnych /planów ochrony wszystkich obszarów Natura 2000 - monitoring sieci Natura 2000 - badania i działania dot. edukacji i komunikacji dot. ochrony obszarów sieci Natura 2000 - budowa /rozwój infrastruktury turystycznej rozpraszającej ruch turystyczny na obszarach sieci Natura 2000.
Skuteczne mechanizmy monitorowania rynku zamówień publicznych	EFR R	Warunek podstawowy	TAK	Warunek mający zastosowanie do wszystkich celów szczególnych	TAK	Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf	Kryterium 1. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.

							<p>Kryterium 2. UZP posiada dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej (dane pochodzą z bazy TED prowadzonej przez KE oraz ze sprawozdań rocznych przedkładanych Prezesowi UZP przez zamawiających) z wyjątkiem danych dotyczących finalnej ceny po wykonaniu zamówienia. Zgodnie jednak z aktualnym brzmieniem warunku, dane dotyczące finalnej ceny są wymagane tylko, jeśli krajowe systemy przewidują/gromadzą takie informacje.</p> <p>Kryteria 3,4 i 5. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP. Ponadto UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne. W przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>podejrzenia, że w postępowaniu mogło dojść do zмовy przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKiK. Pomiędzy UZP i UOKiK zostało także podpisane porozumienie zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń.</p>
<p>Narzędzia i zdolności umożliwiające skuteczne stosowanie zasad pomocy państwa</p>	<p>EFR R</p>	<p>Warunek podstawowy</p>	<p>TAK</p>	<p>Warunek mający zastosowanie do wszystkich celów szczególnych</p>	<p>TAK</p>	<p>Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf</p>	<p>Kryterium 1. Zgodnie z art. 31b pkt 2) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362) Prezes UOKiK ma obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej informacji o decyzjach KE dotyczących zwrotu pomocy publicznej. Jednocześnie, zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy, podmioty udzielające pomocy mają obowiązek uzyskać od przedsiębiorców ubiegających się o pomoc publiczną informacje umożliwiające stwierdzenie, czy dany przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji na dzień udzielenia pomocy.</p> <p>Kryterium 2. Funkcję krajowego organu ds. pomocy państwa, odpowiedzialnego za</p>

							skuteczne wdrażanie i stosowanie unijnych przepisów w zakresie pomocy publicznej, pełni Prezes UOKiK (a w zakresie pomocy publicznej w sektorze rolnym i rybołówstwa - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi). Zgodnie z ww. ustawą, Prezes UOKiK opiniuje projekty programów pomocowych i pomocy indywidualnej, w tym projekty finansowane w ramach środków strukturalnych, notyfikuje je KE, reprezentuje rząd polski w postępowaniu przed Komisją oraz monitoruje pomoc publiczną udzielaną przedsiębiorcom. Ustawa reguluje także obowiązki w zakresie monitorowania pomocy udzielanej polskim przedsiębiorcom, tj.: gromadzenia, przetwarzania oraz przekazywana informacji związanych z pomocą publiczną.
Skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych	EFR R	Warunek podstawowy	TAK	Warunek mający zastosowanie do wszystkich celów szczegółowych	TAK	Brak	Kryterium 1. Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z

							<p>EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPP, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.</p> <p>Kryterium 2</p> <p>Procedura uwzględnia obowiązek IZ Programu w zakresie przygotowania rocznej zbiorczej informacji o wszystkich zgłoszeniach dotyczących niezgodności projektów z KPP oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM podejmuje decyzję o podjęciu właściwych działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.</p>
Wdrażanie i stosowanie Konwencji	EFR R	Warunek podstawowy	TAK	Warunek mający zastosowanie	TAK	http://www.niepelnosprawni.gov.pl/download/Uchwala-Nr-27-Rady-Ministrow-w-sprawie-przyjecia-Strategii-1614284683.pdf?utm_campaign=pfron&utm_source=df&utm_medium=download	<p>Kryterium 1 i Kryterium 2</p> <p>Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16</p>

<p>ji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE</p>				<p>do wszystkich celów szczególnych</p>		<p>lutego 2021 r. wypełnia wskazane kryteria poprzez ustanowienie ram całościowej polityki krajowej dla zapewnienia wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenie konkretnych celów i działań do osiągnięcia w oznaczonym czasie - wyznaczenie wskaźników realizacji tych celów (mierników) i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację w określonym czasie, - zapewnienie gromadzenia danych w zakresie dotyczącym realizacji celów i działań - ustanowienie mechanizmów monitoringu realizacji celów i działań, - zapewnienie wdrażania na poziomie opracowywania i wdrażania planów działań i programów polityki dostępności oraz zgodnego z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ustawodawstwa i standardów, stosownie do uzgodnionych zapisów Strategii. <p>Kryterium 3</p> <p>Opracowano procedurę dla programów finansowanych z 8</p>
--	--	--	--	---	--	--

							<p>funduszy nakładającą na IZ Programu obowiązek przygotowania rocznej informacji o zgłoszeniach dot. niezgodności projektów z KPON oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM decyduje o podjęciu działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.</p> <p>Procedura obejmuje weryfikację zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPON zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRiA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia KPON, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.
--	--	--	--	--	--	--	---

5. Instytucje programu

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. k); art. 71 i 84 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 13: Instytucje programu

Instytucje programu	Nazwa instytucji [500]	Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za kontakty [200]	E-mail [200]
Instytucja zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego,	Małgorzata Szczepańska, Dyrektor Departamentu Wsparcia Innowacji i Rozwoju	sekretariatdir@mfi.gov.pl
Instytucja audytowa	Szef Krajowej Administracji Skarbowej.	Dominik Zalewski, Dyrektor Departamentu Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów	sekretariat.das@mf.gov.pl
Podmiot otrzymujący płatności od Komisji	Minister właściwy do spraw finansów publicznych	Dorota Jaworska, Dyrektor Departamentu Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów	sekretariat.IP@mf.gov.pl
W stosownych przypadkach, podmiot lub podmioty otrzymujące płatności od Komisji w przypadku pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów			
Zadania w zakresie księgowania wydatków w przypadku gdy są powierzone podmiotowi innemu niż instytucja zarządzająca			

Podział kwot refundowanych z tytułu pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jeżeli wskazano więcej niż jeden podmiot otrzymujący płatności od Komisji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 13A: Część wartości procentowych określonych w art. 36 ust. 5 lit. b) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, która zostałaby refundowana podmiotom otrzymującym płatności od Komisji w przypadku pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (w punktach procentowych)

Podmiot 1	p.p.
Podmiot 2*	p.p.

* Liczba organów określonych przez państwo członkowskie.

6. Partnerstwo

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. h) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [10 000]

Przygotowanie Programu

Instytucją odpowiedzialną za przygotowanie Programu jest Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju (DIR) w ministerstwie obsługującym ministra ds. rozwoju regionalnego. Dyskusja nad zakresem wsparcia Programu odbyła się w możliwie najszerszym gronie interesariuszy.

W ramach prac nad przygotowaniem Programu przeprowadzono badanie oczekiwań polskich firm, co do zakresu projektowanych instrumentów wsparcia innowacyjności. W czteroetapowym procesie wypracowywania tych instrumentów i układania ich w spójny system, złożonym z części strategicznej, badawczej, kreatywnej i prototypowo-testowej, wykorzystano narzędzia myślenia projektowego, w tym metodę design thinking, uwzględniającą podejście do tworzenia nowych rozwiązań w oparciu o potrzeby użytkownika.

W badaniu uwzględniono firmy korzystające z wcześniejszego wsparcia z funduszy UE, jak i firmy będące potencjalnymi, nowymi wnioskodawcami, w celu zidentyfikowania i zaspokojenia ich rzeczywistych potrzeb w zakresie rozwoju innowacyjności.

Przeprowadzono badania z trzema grupami przedsiębiorstw: firmy które opracowują nowe produkty i usługi bez wsparcia z funduszy UE, firmy które bezskutecznie aplikowały o wsparcie oraz firmy, które wielokrotnie realizowały projekty B+R ze środków UE. Dodatkowo przygotowano meta-analizę wniosków z kilkuset badań i ewaluacji dotyczących instrumentów wspierania przedsiębiorców. Celem działań badawczych było dotarcie do źródeł problemów i wyzwań związanych z rozwojem firm w kontekście realizacji projektów innowacyjnych w Polsce. Kolejnym krokiem była seria kreatywnych warsztatów, podczas których szukano jak największej ilości pomysłów na rozwiązywanie wskazanych wyzwań. W warsztatach udział wzięli przedsiębiorcy, przedstawiciele branży kreatywnej, eksperci ds. strategii biznesu oraz eksperci administracji. Na tej podstawie opracowano koncepcję logiki wsparcia całego programu.

Jednocześnie w ramach prac **Grupy ds. Celu Polityki 1** (Grupa ds. CP1, której pracom przewodniczy DIR – jako IZ POIR) dyskutowane były zarówno: podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym w CP1, jak również dyskutowane były założenia Programu. Do końca lipca 2021 r. odbyło się 5 spotkań całej Grupy roboczej CP1 (10 czerwca 2019 r., 13 września 2019 r., 4 marca 2020 r., 23 października 2020 r., 16 marca 2021 r.) oraz spotkania

podgrup w ramach CP1 (klastry, IOBy – 26.11.2019; internacjonalizacja - 11.12.2019).

Projekt Programu został roboczo skonsultowany z **właściwymi resortami** (w szczególności z Ministerstwem Rozwoju Pracy i Technologii, Ministerstwem Edukacji i Nauki) **oraz instytucjami pośredniczącymi** (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Bank Gospodarstwa Krajowego) i **instytucjami wdrażającymi** (Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, **Ośrodek Przetwarzania Informacji**-Państwowy Instytut Badawczy). W trakcie przygotowywania Programu, DIR współpracował także z **właściwymi departamentami w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej** (MFiPR) w tym m.in. z departamentem odpowiedzialnym za koordynację przygotowania innych dokumentów dotyczących polityki spójności, departamentem koordynującym przygotowanie regionalnych programów operacyjnych, departamentem koordynującym prace wdrażania funduszy UE, a także departamentami odpowiadającymi za przygotowanie pozostałych krajowych programów operacyjnych.

Projekt Programu został również poddany **konsultacjom społecznym** w terminie od 10 marca do 14 kwietnia 2021 r., w ramach których elektroniczna wersja Programu została udostępniona na stronie internetowej www.poir.gov.pl. Ponadto prowadzone były prace z Programem zarówno z członkami Grupy ds. CP1, jak i szerokim gronem partnerów społecznych m.in. Rady Dialogu Społecznego oraz Rady Działalności Pożytku Publicznego. Poza tym w okresie od 29 czerwca do 9 lipca 2021 r. przeprowadzone zostały konsultacje międzyresortowe Programu.

Kluczową rolę we wdrażaniu Programu FENG będzie pełnił Komitet Monitorujący, którego funkcje określa art. 40 Rozporządzenia Ogólnego. W skład Komitetu wejdą przedstawiciele organizacji reprezentujących partnerów wymienionych w art. 8 Rozporządzenia Ogólnego.

Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Zgodnie z art. 46 ust. 1 Ustawy OOS¹ Program wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W celu oceny potencjalnych i rzeczywistych skutków realizacji Programu na środowisko sporządzona została „Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki”, która stanowiła jeden z elementów postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W dniu 17 czerwca 2020 r. projekt Programu został przesłany do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) i Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) w celu uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie.

W Prognozie przedstawiono opis potencjalnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska, z którego wynika, że nie zidentyfikowano żadnych istotnych/znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji Programu, w tym w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów. Natomiast, w stosunku do zidentyfikowanych minimalnych możliwych do wystąpienia oddziaływań zaproponowano rekomendacje minimalizujące negatywne oddziaływania.

Istotną częścią Prognozy była analiza zgodności FENG z celami ochrony środowiska wyznaczonymi na szczeblu międzynarodowym i krajowym. Uwzględniając rolę FENG jako Programu wyznaczającego obszary interwencji oraz zasady finansowego wsparcia ze środków Unii Europejskiej założono, że jego wdrażanie powinno wzmacniać, a w wariantcie minimalnym – nie powinno osłabiać celów ochrony środowiska. Przeprowadzona analiza odnosiła się w

¹ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.).

szczegółności do celów zrównoważonego rozwoju, a także do celów sformułowanych w Europejskim Zielonym Ładzie, projekcie VIII Unijnego Programu na rzecz Ochrony Środowiska, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088 oraz w Polityce Ekologicznej Państwa 2030. Przeprowadzone oceny nie wykazały sprzeczności Programu z celami ochrony środowiska, a po przyjęciu zaproponowanych rekomendacji związanych z zasadą DNSH (z ang. Do No Significant Harm – nie czyn poważnej szkody) wdrażanie FENG może wzmocnić osiągnięcie celów ochrony środowiska.

Zgodnie z zaleceniem GDOŚ, w Prognozie skupiono się przede wszystkim na wskazaniu zaleceń odnośnie formułowania kryteriów wyboru projektów pozwalających na spełnienie wymogów ochrony środowiska przy ich realizacji. Biorąc pod uwagę charakter oraz zakres potencjalnych oddziaływań zaproponowano system kryteriów ujęty w rozporządzeniu (UE) nr 2020/852. Przyjęto założenie, że gwarancją realizacji zasady zrównoważonego rozwoju w wymiarze środowiskowym będzie z jednej strony spełnienie podstawowych warunków dotyczących nie wyrządzania istotnej szkody dla realizacji celów środowiskowych określonych w tym rozporządzeniu (zasada DNSH), z drugiej strony dążenie do wyboru również takich projektów, które wnoszą istotny wkład w realizację celów środowiskowych. W Prognozie zaproponowano również premiowanie projektów, które zostaną przygotowane zgodnie z zasadą ekoprojektowania.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 Ustawy OOS Projekt Programu wraz z Prognozą został poddany konsultacjom społecznym oraz uzgodnieniom z organami – GDOŚ i GIS. **Konsultacje społeczne** Prognozy wraz z projektem Programu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zostały przeprowadzone w terminie od 1.04.2021 r. do 30.04.2021 r., a więc w okresie co najmniej 21 dni przewidzianym w Ustawie OOS.

Zgodnie z art. 54 ust.1 Ustawy OOS, Program FENG oraz Prognoza zostały skonsultowane z organami, o których mowa w art. 57 i 58, tj. z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i z Głównym Inspektorem Sanitarnym.

W dniu 31 marca 2021 r. Minister Funduszy i Polityki Regionalnej przekazał do wymienionych organów pisma o zaopiniowanie projektu Programu FENG oraz Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu FENG.

GDOŚ zgłosił kilka uwag do Prognozy – wszystkie uwagi zostały uwzględnione, natomiast GIS nie zgłosił żadnych uwag do Prognozy.

W dniu 10 maja 2021 r. odbyła się konferencja podsumowująca przeprowadzone konsultacje społeczne, na której wykonawca Prognozy przedstawił najważniejsze ustalenia wynikające z Prognozy oraz ustosunkował się do uwag zgłoszonych przez organy środowiskowe.

Z przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz konsultacji z organami środowiskowymi, tj. GDOŚ i GIS został sporządzony raport, który umieszczono na stronie internetowej <https://www.poir.gov.pl/2021-2027>.

7. Komunikacja i widoczność

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. j) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Pole tekstowe [4 500]

Komunikacja o Programie to informowanie o jego ofercie, rezultatach i wpływie polityki spójności na rozwój kraju i Unii Europejskiej w zakresie:

- wspierania badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji,
- podnoszenia konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw,
- zwiększania dostępności, stopnia wykorzystania nowych technologii.

Szczególne miejsce w komunikacji mają działania podnoszące świadomość ogółu społeczeństwa o roli i wartości dodanej wsparcia UE w ww. zakresie.

Informowanie o Programie stanowi element krajowego systemu komunikacji marki Fundusze Europejskie, który podkreśla cele i znaczenie Unii Europejskiej. Działania komunikacyjne wiążą cele programu z głównymi celami polityki spójności, które są zgodne z celami UE.

Działania komunikacyjne prowadzone są przez IZ, IP, IW oraz IK UP we współpracy z instytucjami europejskimi, krajowymi, regionalnymi, a także partnerami społeczno-gospodarczymi.

Szczegóły założeń przedstawionych w tym rozdziale znajdują się w strategii komunikacji, która doprecyzowuje unikalny wkład programu w komunikację o Funduszach Europejskich.

Cele:

- informowanie i zachęta do skorzystania ze środków dostępnych w ramach Programu – szczególny zakres: potencjalni beneficjenci instrumentów finansowych – oferujących dostęp do finansowania zwrotnego (instrumenty kapitałowe, gwarancje).
- informowanie opinii publicznej o działaniach i efektach programu, w tym pokazanie pozytywnego wpływu wsparcia z Unii Europejskiej w obszarze innowacji, technologii, rozwoju kompetencji B+R+I, rozwoju przedsiębiorstw, podnoszenia jakości życia obywateli, rozwoju kraju i gospodarki,
- wspieranie beneficjentów w realizacji projektów.

Grupy docelowe:

- potencjalni beneficjenci i beneficjenci, czyli mikro-, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa jako grupę podzieloną na trzy odrębne segmenty:
 - czempiony (przedsiębiorstwa zaawansowane w działalność B+R+I oraz radzące sobie z pozyskiwaniem środków),
 - przedsiębiorcy realizujący B+R+I w małej i średniej skali,
 - przedsiębiorcy bez doświadczenia w B+R+I i pozyskiwania FE (debiutanci) oraz ci, którzy nie otrzymali środków – grupa szczególna.

A także:

- organizacje badawcze;
- start-upy;
- instytucje otoczenia biznesu i klastry;
- ogół społeczeństwa.

Kanały komunikacji:

Główny kanał: Internet jako medium informacyjne najczęściej wybierane przez przedsiębiorców, a także:

- komunikacja naborowa za pomocą ogłoszeń publikowanych na stronach IP, w wyszukiwarce dotacji i na stronie Programu oraz w mediach społecznościowych IK UP oraz IP;
- kontynuacja i rozwijanie skierowanego do potencjalnych beneficjentów systemu wsparcia edukacyjno-informacyjnego opartego na bezpośrednim kontakcie potencjalnego beneficjenta

(szczególnie tego z grupy najbardziej wymagająca) z ekspertem lub konsultantem;

- informacja o efektach za pomocą mediów szerokiego zasięgu – telewizja, radio, prasa, Internet – idea placement, content marketing, media społecznościowe,
- eventy, wydarzenia informacyjne, w tym projekty o dużym potencjale, o wysokiej wartości dofinansowania,
- portal Funduszy Europejskich – wspólna platforma internetowa dla wszystkich programów oraz sieć PIFE.

W komunikacji wykorzystany będzie potencjał komunikacyjny beneficjentów także jako ambasadorów marki FE. W celu ich wsparcia opracowano m.in. przewodnik i wzory grafik do pobrania.

Monitoring i ocena

Działania komunikacyjne podlegają stałej ocenie i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności w realizacji celów komunikacyjnych i skuteczności w dotarciu do grup docelowych. Służą temu m.in. bieżące badania ankietowe, badania jakościowe (FGI, IDI, analizy eksperckie), analizy użyteczności.

Ocena strategiczna obejmuje systematyczne monitorowanie osiągania założonych celów i wskaźników strategii komunikacji (w odstępach 1–3 miesięcy). Dodatkowo realizowane jest regularne badanie społeczeństwa polskiego pod kątem oceny wiedzy i świadomości oraz rozpoznawalności FE i dostarczenia użytecznych rekomendacji dla prowadzonych działań.

Monitoringowi i ocenie podlega szereg wskaźników w tym m.in.:

- Odsetek respondentów dostrzegających wpływ Funduszy Europejskich na rozwój Polski (%),
- Znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są FE w Polsce (%),
- Odsetek mieszkańców Polski uważających, że osobiście korzystają z Funduszy Europejskich (%).

8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Podstawa prawna: art. 94 i 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach programu planowane jest rozliczanie projektów na podstawie metod uproszczonych, tj. z zastosowaniem stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych oraz stawek ryczałtowych określonych w art. 53–56 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Metody uproszczone będą stosowane w rozliczeniach pomiędzy beneficjentem, a instytucją zawierającą umowę.

Na obecnym etapie przygotowania programu nie planuje się zastosowania rozliczeń na podst. art. 94 i 95 ww. rozporządzenia. Jednocześnie IZ nie wyklucza zastosowania w przyszłości metod uproszczonych określonych przez KE (art. 94 ust. 4) na poziomie unijnym na podstawie aktu delegowanego przyjętego zgodnie z art. 114.

Tabela 14: Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Planowane stosowanie art. 94 i 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	TAK	NIE
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe w ramach priorytetu zgodnie z art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (jeżeli tak, proszę wypełnić aneks 1)	☐	X
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami zgodnie z art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (jeżeli tak, proszę wypełnić aneks 2)	☐	X

Aneks 1

Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do przeanalizowania przez Komisję
(art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)

Data złożenia propozycji	

Niniejszy aneks nie jest wymagany w przypadku stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów na poziomie Unii (SCO) ustanowionych w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 94 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj SCO (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO
					Kod 1	Opis	Kod 2	Opis			

¹ Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

² Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

B. Szczegółowe informacje według rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Czy instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia poniższych kosztów uproszczonych?

Jeśli tak, proszę podać nazwę firmy zewnętrznej: Tak/Nie – nazwa firmy zewnętrznej

1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram wdrażania ¹	
2. Cel(e) szczegółowy(-e)	
3. Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów ²	
4. Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	
5. Standardowa stawka jednostkowa, kwota ryczałtowa lub stawka ryczałtowa	
6. Kwota na każdą jednostkę miary lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO	

¹ Przewidywana data rozpoczęcia wyboru operacji i przewidywana data ich ukończenia (zob. art. 63 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

² W przypadku operacji, w ramach których stosowanych jest kilka uproszczonych metod rozliczania kosztów, obejmujących różne kategorie kosztów, różne projekty lub kolejne etapy operacji, pola 3–11 należy wypełnić dla każdego wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów.

7. Kategorie kosztów objęte stawkami jednostkowymi, kwotami ryczałtowymi lub stawkami ryczałtowymi	
8. Czy wymienione kategorie kosztów pokrywają wszystkie wydatki kwalifikowalne w ramach danej operacji? (T/N)	
9. Metoda korekt(y) ¹	
<p>10. Weryfikacja osiągnięcia jednostek</p> <ul style="list-style-type: none"> – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki – należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie weryfikacji zarządczych i przez kogo – należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów 	
11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące ² oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	

¹ W stosownych przypadkach należy wskazać częstotliwość i termin korekty oraz wyraźne odniesienie do konkretnego wskaźnika (w tym, w stosownych przypadkach, link do strony internetowej, na której opublikowano ten wskaźnik).

² Czy istnieją jakiegokolwiek potencjalne negatywne skutki dla jakości wspieranych operacji, a jeśli tak, to jakie środki (np. zapewnienie jakości) zostaną podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka?

12. Łączna kwota (krajowa i unijna) oczekiwanej na tej podstawie refundacji od Komisji	
--	--

C. Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):

--

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 są właściwe dla danego rodzaju operacji:

--

3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

--

4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych:

5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz rozwiązań mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania:

Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do przeanalizowania przez Komisję
(art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)

Data złożenia propozycji	

Niniejszy aneks nie jest wymagany w przypadku stosowania kwot finansowania niepowiązanego z kosztami na poziomie Unii ustanowionych w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 95 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Kwota objęta finansowaniem niepowiązanym z kosztami	Rodzaj(e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Warunki, które należy spełnić/ rezultaty, które należy osiągnąć, by uruchomić refundację przez Komisję	Wskaźnik		Jednostka miary warunków, które należy spełnić/ rezultatów, które należy osiągnąć, uruchamiających refundację przez Komisję	Przewidywany rodzaj metody stosowanej do refundacji kosztów beneficjentowi lub beneficjentom
					Kod ¹	Opis		Kod ²	Opis		

¹ Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

² Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

B. Szczegółowe informacje w podziale na rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

1. Opis rodzaju operacji			
2. Cel(e) szczegółowy(e)			
3. Warunki, które należy spełnić, lub rezultaty, które należy osiągnąć			
4. Termin przewidziany na spełnienie warunków lub osiągnięcie rezultatów			
5. Definicja wskaźnika			
6. Jednostka miary warunków, które należy spełnić / rezultatów, które należy osiągnąć, by uruchomić refundację przez Komisję			
7. Zakładane wyniki pośrednie (o ile mają zastosowanie) uruchamiające refundację kosztów przez Komisję wraz z harmonogramem refundacji	Zakładane wyniki pośrednie	Przewidywana data	Kwoty (w EUR)
8. Łączna kwota (w tym finansowanie unijne i krajowe)			
9. Metoda(-y) korekty			

<p>10. Weryfikacja osiągnięcia rezultatu lub spełnienia warunku (oraz, w stosownych przypadkach, zakładanych wyników pośrednich)</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y) / system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto rezultat lub spełniono warunek (oraz, w stosownych przypadkach, zakładane wyniki pośrednie)</p> <p>– należy opisać, w jaki sposób będą przeprowadzane weryfikacje zarządcze (w tym na miejscu) i przez kogo.</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	
<p>11. Wykorzystanie dotacji w formie finansowania niepowiązanego z kosztami</p> <p>Czy dotacja udzielona beneficjentom przez państwo członkowskie ma formę finansowania niepowiązanego z kosztami? [T/N]</p>	
<p>12. Rozwiązania służące zapewnieniu ścieżki audytu</p> <p>Proszę wymienić instytucję lub instytucje odpowiedzialne za te rozwiązania.</p>	

Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem
(art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)

Pole tekstowe [2 000]

Lista planowanych operacji o znaczeniu strategicznym:

- **projekty IPCEI** – projekty stanowiące przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania, o których mowa w art. 107 ust. 3 lit. b Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dla których Komisja Europejska wydała pozytywną decyzję dopuszczającą udzielenie pomocy, tj. obejmuje te same zadania, zasoby i przewiduje ten sam cel, co projekt IPCEI. W ramach FENG zapewnione będzie wsparcie na rzecz projektów IPCEI planowanych do realizacji na terytorium Polski. Zakres tematyczny projektów IPCEI wspieranych ze środków FENG będzie wynikiem uzgodnień podejmowanych na poziomie UE,

- **projekt Inno_LAB** – w ramach którego możliwe jest testowanie i wdrażanie w skali pilotażowej nowych instrumentów wsparcia oraz prowadzenie działań animacyjnych dla uczestników Narodowego Systemu Innowacji (kontynuacja projektu POIR),

- **programy lub przedsięwzięcia badawcze ukierunkowane na rozwiązywanie konkretnych problemów** i potrzeb o znaczeniu gospodarczym (np. związanych z Europejskim Zielonym Ładem), realizowane **z wykorzystaniem** innowacyjnych zamówień publicznych – trybu partnerstwa innowacyjnego oraz /zamówień przedkomercyjnych oraz konkursy otwarte dla innowatorów (wielkie wyzwania),

- **projekt** obejmujący wzmocnienie potencjału podmiotów prowadzących działalność w zakresie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych (**uczelnianych centrów transferu technologii** – CTT, spółek celowych),

- **projekt** obejmujący **wyszukiwanie i selekcję rozwiązań technologicznych o wysokim potencjale w zakresie komercjalizacji** (w tym powstałych na uczelniach) oraz objęcie wybranych projektów specjalistycznym wsparciem: od etapu inkubacji, założenia i rozwoju spółki technologicznej, do etapu uzyskania przez nią inwestora kapitałowego.

Powyżej wskazane działania zostaną zrealizowane w latach 2022–2029.

Plan działania w ramach EFMRA na rzecz poszczególnych regionów najbardziej oddalonych

Uwaga: należy powielić dla każdego regionu najbardziej oddalonego.

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do przeanalizowania przez Komisję

Nazwa regionu najbardziej oddalonego	
--------------------------------------	--

A. Opis strategii zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa oraz rozwoju zrównoważonej niebieskiej gospodarki

Pole tekstowe [30 000]

B. Opis planowanych głównych działań i odpowiadające im środki finansowe

Opis głównych działań	Kwota alokowana w ramach EFMRA (w EUR)
Wsparcie strukturalne dla sektora rybołówstwa i akwakultury w ramach EFMRA Pole tekstowe [10 000]	
Rekompensata z tytułu kosztów dodatkowych na mocy art. [21] rozporządzenia EFMRA Pole tekstowe [10 000]	
Inne inwestycje w zrównoważoną niebieską gospodarkę niezbędne do zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów przybrzeżnych Pole tekstowe [10 000]	
OGÓŁEM	

C. Opis synergii z innymi źródłami unijnego finansowania

Pole tekstowe [10 000]

D. Dodatkowe finansowanie w celu realizacji rekompensaty za dodatkowe koszty (pomoc państwa)

Należy przedstawić informacje w odniesieniu do każdego przewidywanego programu/każdej przewidywanej pomocy *ad hoc*

Region	Nazwa regionu(-ów) (NUTS) ¹	...
		...
		...
Instytucja przyznająca pomoc	Nazwa	...
	Adres pocztowy	...
	Adres internetowy	...
Nazwa środka pomocy	...	
Krajowa podstawa prawna (odesłanie do właściwego promulgatora krajowego)	...	
	...	
	...	
Adres internetowy pełnego tekstu środka pomocy	...	

¹ NUTS – nomenklatura jednostek terytorialnych do celów statystycznych. Zazwyczaj region określa się na poziomie 2. Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz. Urz. L 154 z 21.06.2003, s. 1) zmienione rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 zmieniającym załączniki do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (NUTS) (Dz. Urz. L 322 z 29.11.2016, s. 1).

Rodzaj środka pomocy	☐ Program pomocy	
	☐ Pomoc <i>ad hoc</i>	Nazwa beneficjenta i grupy ¹ , do której należy
Zmiana istniejącego programu pomocy lub pomocy <i>ad hoc</i>		Oznaczenie środka pomocy nadawane przez Komisję
	☐ Przedłużenie
	☐ Zmiana
Czas trwania ²	☐ Program pomocy	dd/mm/rrrr do dd/mm/rrrr
Data przyznania pomocy ³	☐ Pomoc <i>ad hoc</i>	dd/mm/rrrr

¹ W rozumieniu reguł konkurencji określonych w Traktacie oraz do celów niniejszej sekcji przedsiębiorstwem jest każda jednostka wykonująca działalność gospodarczą niezależnie od jej formy prawnej i sposobu finansowania (patrz. decyzja Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-222/04 Ministero dell'Economia e delle Finanze v Cassa di Risparmio di Firenze SpA et al. [2006] ECR I-289). Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że podmioty kontrolowane (z mocy prawa lub faktycznie) przez ten sam podmiot należy uznać za jedno przedsiębiorstwo. (sprawa C-382/99 Netherlands v Commission [2002] ECR I-5163).

² Okres, w którym instytucja przyznająca pomoc może się zobowiązać do przyznania pomocy.

³ „Data przyznania pomocy” oznacza dzień, w którym beneficjent nabył prawo do otrzymania pomocy zgodnie z mającym zastosowanie krajowym systemem prawnym.

Stosowny(-e) sektor(y) gospodarki	☐ Wszystkie sektory gospodarki kwalifikujące się do otrzymania pomocy	
	☐ Pomoc ograniczona do pewnych sektorów: należy wskazać sektor NACE na poziomie grupy ¹
Rodzaj beneficjenta	☐ MŚP	
	☐ Duże przedsiębiorstwa	
Budżet	☐ Łączna roczna kwota budżetu planowanego w ramach programu pomocy ²	Waluta krajowa ... (pełne kwoty) ...
	☐ Całkowita kwota pomocy ad hoc przyznanej przedsiębiorstwu ³	Waluta krajowa ... (pełne kwoty) ...
	☐ Przeznaczony na gwarancje ⁴	Waluta krajowa ... (pełne kwoty) ...

¹ NACE Rev. 2 – statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej w Unii Europejskiej. Sektor określa się zwykle na poziomie grupy.

² W przypadku programu pomocy należy wskazać całkowitą roczną kwotę budżetu planowanego w ramach programu lub szacowaną roczną stratę podatkową w odniesieniu do wszystkich instrumentów pomocy objętych programem.

³ W przypadku przyznania pomocy *ad hoc* należy wskazać całkowitą kwotę pomocy lub stratę podatkową.

⁴ W przypadku gwarancji należy wskazać (maksymalną) kwotę gwarantowanych pożyczek.

Instrument pomocy	☐ Dotacja/ dotacja na spłatę odsetek ☐ Pożyczka / zaliczki zwrotne ☐ Gwarancja (w stosownych przypadkach z odesłaniem do decyzji Komisji ¹) ☐ Korzyść podatkowa lub zwolnienie podatkowe ☐ Zapewnienie finansowania ryzyka ☐ Inny (należy sprecyzować) ...
Uzasadnienie	Należy wskazać, dlaczego ustanowiono program pomocy państwa lub przyznano pomoc <i>ad hoc</i> zamiast pomocy w ramach (EFMRA): ☐ środek nieobjęty programem krajowym ☐ priorytetyzacja w alokacji środków finansowych w ramach programu krajowego ☐ finansowanie w ramach EFMRA nie jest już dostępne ☐ inne powody (należy określić)

¹ W stosownych przypadkach z odesłaniem do decyzji Komisji zatwierdzającej metodę obliczania ekwiwalentu dotacji brutto.